

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2020

BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP PARIBAS

Ten dokument jest kopią w formacie pdf oficjalnego raportu rocznego, który został sporządzony w formacie xhtml

SPIS TREŚCI

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE	5
JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	9
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	10
1. INFORMACJE O BANKU	12
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
2.1. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	14
2.2. Kontynuacja działalności	14
2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF	14
2.4. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą.....	16
2.5. Połączenie jednostek gospodarczych	16
2.6. Zmiana w prezentacji danych finansowych	16
2.7. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych.....	17
2.8. Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	17
2.9. Wynik z tytułu opłat i prowizji.....	18
2.10. Przychód z tytułu dywidend	19
2.11. Wynik z działalności handlowej	19
2.12. Wynik z działalności inwestycyjnej	20
2.13. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	20
2.14. Podatek dochodowy	20
2.15. Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych	20
2.16. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.....	24
2.17. Nieruchomości inwestycyjne	24
2.18. Wartości niematerialne	24
2.19. Rzeczowe aktywa trwale	25
2.20. Rachunkowość zabezpieczeń	26
2.21. Rezerwy	27
2.22. Leasing.....	27
2.23. Gwarancje finansowe	28
2.24. Świadczenia pracownicze	28
2.25. Kapitały.....	29
2.26. Działalność powiernicza	30
2.27. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	30
3. WARTOŚCI SZACUNKOWE	30
4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	36
5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	37
6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	38
7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	38
8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	39
9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	39

10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	40
11. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	40
12. AMORTYZACJA	40
13. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	41
14. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	41
15. PODATEK DOCHODOWY	42
16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ.....	42
17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	43
18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW.....	43
19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	44
20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	48
21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU.....	50
22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	54
23. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU.....	55
24. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	57
25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY	58
26. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	59
27. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	60
28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	62
29. LEASING.....	66
30. INNE AKTYWA	67
31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	67
32. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	68
33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW.....	68
34. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	69
35. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	69
36. REZERWY	69
37. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY.....	71
38. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	72
39. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI.....	73
40. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	75
41. USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA	76
42. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	76

43. SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI	81
44. SEKURYTYZACJA	81
45. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA.....	82
46. AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	82
47. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	83
48. WYPŁACONE DYWIDENDY	84
49. PODZIAŁ ZYSKU.....	84
50. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH.....	84
51. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	85
52. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	86
53. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	88
54. SPRAWY SĄDOWE.....	93
55. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	96
55.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych	96
55.2. Ryzyko kredytowe	96
55.3. Ryzyko kontrahenta.....	108
55.4. Ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe).....	109
55.5. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym (ALM Treasury)	111
55.6. Ryzyko płynności.....	113
55.7. Ryzyko operacyjne	117
56. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ.....	119
57. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2020 ROKU.....	121
58. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	122

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE

Wybrane jednostkowe dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Rachunek zysków i strat				
Wynik z tytułu odsetek	3 000 489	3 117 110	670 620	724 606
Wynik z tytułu prowizji	876 048	785 924	195 800	182 697
Zysk brutto	1 110 339	885 842	248 165	205 924
Zysk netto	731 060	628 696	163 395	146 149
Całkowite dochody ogółem	861 707	612 797	192 595	142 453
Przepływy środków pieniężnych netto, razem	(1 314 602)	1 425 733	(293 818)	331 430
Wskaźniki	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Liczba akcji (szt.)	147 418 918	147 418 918	147 418 918	147 418 918
Zysk (strata) na jedną akcję	4,96	4,26	1,11	0,99
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Aktywa razem	115 668 150	106 592 130	25 064 607	25 030 440
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 446 975	68 651 562	15 265 445	16 121 067
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 539 848	1 974 396	333 676	463 636
Zobowiązania razem	103 614 612	95 407 828	22 452 677	22 404 093
Zobowiązania wobec klientów	91 466 551	88 445 327	19 820 263	20 769 127
Kapitał akcyjny	147 419	147 419	31 945	34 618
Kapitał własny razem	12 053 538	11 184 302	2 611 931	2 626 348
Adekwatność kapitałowa	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Fundusze własne razem	15 788 897	12 651 988	3 421 361	2 970 996
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	81 145 805	80 852 563	17 583 818	18 986 160
Łączny współczynnik kapitałowy	19,46%	15,65%	19,46%	15,65%
Współczynnik kapitału Tier1	14,16%	13,32%	14,16%	13,32%

Dla celów przeliczenia prezentowanych danych na EUR, Bank stosuje następujące kursy:

Dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej kurs NBP:

- na dzień 31.12.2020 r. - 1 EUR = 4,6148 PLN
- na dzień 31.12.2019 r. - 1 EUR = 4,2585 PLN

Dla pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych kurs EUR liczony jako średnia arytmetyczna z kursów ogłaszanych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie:

- dla okresu od 1.01.2020 r. do 31.12.2020 r. - 1 EUR = 4,4742 PLN
- dla okresu od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. - 1 EUR = 4,3018 PLN

Kalkulacja zysku (straty) na jedną akcję została opisana w Nocie 16.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019 (dane przekształcone)
Przychody z tytułu odsetek	4	3 467 101	4 053 844
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		3 265 952	3 835 405
przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		3 073 823	3 619 460
przychody z tytułu odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody		192 129	215 945
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		201 149	218 439
Koszty z tytułu odsetek	4	(466 612)	(936 734)
Wynik z tytułu odsetek		3 000 489	3 117 110
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	1 098 017	1 014 066
Koszty z tytułu opłat i prowizji	5	(221 969)	(228 142)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		876 048	785 924
Przychody z tytułu dywidend	6	22 699	25 988
Wynik na działalności handlowej	7	750 077	681 469
Wynik na działalności inwestycyjnej	8	15 129	(36 592)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	20	(11 077)	(4 385)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	9	(582 625)	(409 298)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	54	(168 156)	(32 113)
Ogólne koszty administracyjne	10	(2 049 690)	(2 389 958)
Amortyzacja	12	(366 159)	(452 403)
Pozostałe przychody operacyjne	13	271 291	158 917
Pozostałe koszty operacyjne	14	(328 778)	(277 628)
Wynik na działalności operacyjnej		1 429 248	1 167 031
Podatek od instytucji finansowych		(318 909)	(281 189)
Zysk brutto		1 110 339	885 842
Podatek dochodowy	15	(379 279)	(257 146)
Zysk netto		731 060	628 696
przypadający na akcjonariuszy Banku		731 060	628 696
Zysk (strata) na jedną akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)			
Podstawowy	16	4,96	4,26
Rozwodniony	16	4,95	4,26

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Zysk netto za okres	731 060	628 696
Inne całkowite dochody		
Pozycje, które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	132 361	(15 183)
Wycena aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	163 408	(18 745)
Podatek odroczony	(31 047)	3 562
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty	(1 714)	(716)
Wycena metodą aktuarialną świadczeń pracowniczych	(2 116)	(882)
Podatek odroczony	402	166
Inne całkowite dochody (netto)	130 647	(15 899)
Całkowite dochody ogółem	861 707	612 797
w tym przypadające na akcjonariuszy Banku	861 707	612 797

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Kasa i środki w Banku Centralnym	17	3 421 866	4 658 142
Należności od banków	18	555 289	526 595
Pochodne instrumenty finansowe	19	1 531 617	800 886
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	20	531 793	228 120
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	21	70 446 975	68 651 562
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	22	1 539 848	1 974 396
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23	23 361 022	17 916 645
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	24	371 856	241 427
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	25	10 228 560	7 953 358
Inwestycje w jednostkach zależnych	26	140 765	152 512
Wartości niematerialne	27	651 202	519 124
Rzeczowe aktywa trwałe	28	1 468 673	1 214 434
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	37	613 553	844 049
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		12 271	-
Inne aktywa	30	792 860	910 880
Aktywa razem		115 668 150	106 592 130
ZOBOWIĄZANIA	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	31	84 675	-
Zobowiązania wobec innych banków	32	2 831 538	1 018 776
Pochodne instrumenty finansowe	19	1 521 148	815 637
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej	20	542 719	224 218
Zobowiązania wobec klientów	33	91 466 551	88 445 327
Zobowiązania podporządkowane	34	4 306 539	1 882 064
Zobowiązania z tytułu leasingu	29	968 592	601 157
Pozostałe zobowiązania	35	1 234 157	1 852 051
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	38 061
Rezerwy	36	658 693	530 537
Zobowiązania razem		103 614 612	95 407 828
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał akcyjny	46	147 419	147 419
Kapitał zapasowy	47	9 110 976	9 110 976
Pozostałe kapitały rezerwowe	47	2 208 982	1 572 757
Kapitał z aktualizacji wyceny	47	255 887	125 240
Zyski zatrzymane		330 274	227 910
wynik z lat ubiegłych		(400 786)	(400 786)
wynik bieżącego okresu		731 060	628 696
Kapitał własny razem		12 053 538	11 184 302
Zobowiązania i kapitał własny razem		115 668 150	106 592 130

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2020 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	125 240	(400 786)	628 696	11 184 302
Całkowite dochody za okres	-	-	-	130 647	-	731 060	861 707
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	731 060	731 060
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	130 647	-	-	130 647
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	628 696	-	-	(628 696)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	628 696	-	-	(628 696)	-
Opcje menadżerskie*	-	-	7 529	-	-	-	7 529
Stan na 31 grudnia 2020 roku	147 419	9 110 976	2 208 982	255 887	(400 786)	731 060	12 053 538

* program opcji menadżerskich został szczegółowo opisany w nocie 39

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane		Razem
					Wynik z lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	
Stan na 1 stycznia 2019 roku	147 419	9 111 033	1 208 018	141 139	(400 786)	364 739	10 571 562
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 899)	-	628 696	612 797
Wynik finansowy netto za okres	-	-	-	-	-	628 696	628 696
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(15 899)	-	-	(15 899)
Podział wyniku za rok ubiegły	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Podział zysku z przeznaczeniem na kapitał	-	-	364 739	-	-	(364 739)	-
Emisja akcji	-	-	-	-	-	-	-
Koszty emisji	-	(57)	-	-	-	-	(57)
Stan na 31 grudnia 2019 roku	147 419	9 110 976	1 572 757	125 240	(400 786)	628 696	11 184 302

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ:	Nota	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Zysk (strata) netto		731 060	628 696
Korekty razem:		3 308 619	(304 938)
Podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		379 279	257 146
Amortyzacja		366 159	452 403
Przychody z tytułu dywidend		(22 699)	(25 988)
Przychody z tytułu odsetek		(3 467 101)	(4 053 844)
Koszty z tytułu odsetek		466 612	936 734
Zmiana stanu rezerw		126 041	107 860
Zmiana stanu należności od banków	51	(105 680)	(71 062)
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(1 034 404)	(182 930)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu	51	(1 483 779)	190 650
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		434 548	441 853
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	51	1 893 943	(168 014)
Zmiana stanu pasywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		1 024 012	132 437
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	51	3 076 428	(970 232)
Zmiana stanu innych aktywów i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		91 852	(19 869)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(827 453)	(212 816)
Inne korekty	51	(15 952)	(25 111)
Odsetki otrzymane		2 918 149	3 924 615
Odsetki zapłacone		(516 527)	(1 028 944)
Opłaty leasingowe dotyczące leasingów krótkoterminowych nieuwzględnionych w wycenie zobowiązania		5 192	10 174
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		4 039 679	323 758

PRZEPŁYW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ:		12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Wpływy		49 006 949	14 682 718
Zbycie i wykup dłużnych papierów wartościowych	23,24,25	48 850 962	14 603 324
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		133 288	53 406
Otrzymane dywidendy i inne wpływy inwestycyjne		22 699	25 988
Wydatki		(56 533 577)	(13 043 935)
Nabycie akcji lub udziałów w jednostkach zależnych		(2 200)	-
Nabycie dłużnych papierów wartościowych	23,24,25	(56 160 854)	(12 539 134)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(370 523)	(504 801)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(7 526 628)	1 638 783
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ:			
Wpływy		2 300 000	-
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych		2 300 000	-
Wydatki		(127 654)	(536 808)
Spłaty długoterminowych kredytów otrzymanych		-	(403 043)
Spłata zobowiązania leasingowego		(127 654)	(133 765)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		2 172 346	(536 808)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		(1 314 602)	1 425 733
Środki pieniężne na początek okresu		4 800 477	3 374 744
Środki pieniężne na koniec okresu	50	3 485 875	4 800 477
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		57 021	4 866

INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE O BANKU

BNP Paribas Bank Polska S.A. („Bank” lub „BNP Paribas”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. („Grupa”).

Adres siedziby Banku to ulica Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa, Polska. Bank jest zarejestrowany w Polsce przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000011571. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Od dnia 27 maja 2011 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2020 w Banku wynosiło 8 844,90 etatów, na dzień 31 grudnia 2019 roku 9 898,66 etatów.

BNP Paribas jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto, poprzez podmioty zależne, Bank prowadzi działalność maklerską i leasingową oraz świadczy inne usługi finansowe.

Bank prowadzi działalność głównie w Polsce.

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W ZARZĄDZIE BANKU
Przemysław Gdański	Prezes Zarządu
Jean-Charles Aranda	Wiceprezes Zarządu
André Boulanger	Wiceprezes Zarządu
Przemysław Furlepa	Wiceprezes Zarządu
Wojciech Kembłowski	Wiceprezes Zarządu
Kazimierz Łabno	Wiceprezes Zarządu
Jaromir Pelczarski	Wiceprezes Zarządu
Volodymyr Radin	Wiceprezes Zarządu
Jerzy Śledziwski	Wiceprezes Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Banku w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2020 r.:

- 12 października 2020 roku pan Jaromir Pelczarski złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku, ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2020 roku.
- 12 października 2020 roku Rada Nadzorcza powołała panią Magdalenę Nowicką do Zarządu Banku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu od dnia 1 stycznia 2021 roku na okres aktualnej kadencji Zarządu Banku.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawiał się następująco:

IMIĘ I NAZWISKO	FUNKCJA W RADZIE NADZORCZEJ BANKU
Józef Wancer	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Lucyna Stańczak-Wuczyńska	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej Członek niezależny
Jean-Paul Sabet	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jarosław Bauc	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Francois Benaroya	Członek Rady Nadzorczej
Stefaan Decraene	Członek Rady Nadzorczej
Magdalena Dziewguć	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny
Sofia Merlo	Członek Rady Nadzorczej
Vincent Metz	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Mietkowski	Członek Rady Nadzorczej
Stéphane Vermeire	Członek Rady Nadzorczej
Mariusz Warych	Członek Rady Nadzorczej, członek niezależny

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2020 r.:

- 19 marca 2020 roku pan Michel Falvert złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej, ze skutkiem na dzień 19 marca 2020 roku,
- 29 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało pana Vincenta Metz na Członka Rady Nadzorczej do końca bieżącej pięcioletniej wspólnej kadencji członków Rady Nadzorczej,
- 29 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku powołało panią Lucynę Stańczak-Wuczyńską na Członka Rady Nadzorczej z dniem 1 grudnia 2020 roku do końca bieżącej pięcioletniej wspólnej kadencji członków Rady Nadzorczej,
- 29 czerwca 2020 roku pani Monika Nachyła złożyła rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 30 listopada 2020 roku.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2020 roku i zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku dnia 26 lutego 2021 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BNP PARIBAS S.A sporządzone na dzień 31 grudnia 2020 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd dnia 26 lutego 2021 roku.

Dane w powyższych sprawozdaniach finansowych prezentowane są za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020 roku z danymi porównawczymi za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 roku.

2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI PRZYJĘTE DO SPORZĄDZENIA JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2.1. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Banku sporządzone zostało według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem kontraktów pochodnych i instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych nie spełniających testu SPPI, aktywów finansowych przypisanych do modelu biznesowego, który nie zakłada utrzymywania ich w celu uzyskiwania kontraktowych przepływów pieniężnych, instrumentów kapitałowych, które są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, a także za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz instrumentów kapitałowych, w przypadku których zastosowano opcję wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

2.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w niezmińszonym istotnie zakresie w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

2.3. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF UE”) oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej – standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską, bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, które zostały opublikowane Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i nie są zatwierdzone przez Unię Europejską

- **MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe, zmiany do MSSF 17**, został opublikowany 18 maja 2017, zmiany wydane 25 czerwca 2020, planowana data wejścia w życie to 1 stycznia 2023. MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” zastąpi standard MSSF 4 „Umowy Ubezpieczeniowe”, który umożliwia kontynuowanie ujmowania umów ubezpieczeniowych według zasad rachunkowości obowiązujących w krajowych standardach i co w rezultacie oznacza stosowanie wielu różnych rozwiązań. MSSF 17 wprowadza wymóg spójnego ujmowania wszystkich umów ubezpieczeniowych. Zobowiązania wynikające z umów będą ujmowane w wartościach bieżących zamiast kosztu historycznego. Zastosowanie standardu ma nastąpić w podejściu retrospektywnym pełnym (jeżeli niemożliwe do zastosowania, jednostka powinna zastosować zmodyfikowane podejście retrospektywne lub podejście według wartości godziwej).
Zmiany mają na celu:
 - obniżenie kosztów poprzez uproszczenie niektórych wymogów standardu;
 - ułatwienie wyjaśnienia wyników finansowych; oraz
 - ułatwienie przejścia na nowy standard poprzez odroczenie daty wejścia w życie standardu na 2023 rok oraz wprowadzenie dodatkowych ułatwień w celu ułatwienia wdrożenia MSSF 17 po raz pierwszy.
- **Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych - klasyfikacja zobowiązań**, został opublikowany 23 stycznia 2020, 15 lipca 2020 odroczone datę wejścia w życie na 1 stycznia 2023. Zmiany dotyczą prezentacji zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W szczególności wyjaśniają one, że klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe powinna opierać się na prawach istniejących na koniec okresu sprawozdawczego. Do zmian obowiązywać będzie podejście prospektywne.

- **Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych** opublikowane 14 maja 2020 i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Zmiany aktualizują odniesienie w MSSF 3 do założeń koncepcyjnych sprawozdawczości finansowej, nie zmieniając wymogów rachunkowości dotyczących połączeń jednostek gospodarczych.
- **Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe**, opublikowane 14 maja 2020, obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Zmiany zabraniają spółce odliczania od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych kwot otrzymanych ze sprzedaży pozycji wytworzonych w trakcie przygotowania składnika aktywów do zamierzonego użytkowania. Zamiast tego, spółka powinna ujmować przychody ze sprzedaży i odpowiednie koszty w rachunku zysków i strat.
- **Zmiany do MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe**, opublikowane 14 maja 2020, obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie. Określają, jakie koszty jednostka uwzględni przy ocenie, czy umowa przyniesie stratę.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a nie weszły jeszcze w życie i nie zostały jeszcze zastosowane przez Bank

- **Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 oraz MSSF 15 - reforma IBOR - faza II**, opublikowane 27 sierpnia 2020 i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2021 roku. Przepisy opublikowane w ramach Fazy II reformy IBOR dotyczą:
 - zmian przepływów pieniężnych, wynikających z umów – dodanie do MSSF 9 rozwiązania, które umożliwi ujęcie modyfikacji umownych przepływów pieniężnych ze względu na reformę IBOR poprzez aktualizację efektywnej stopy procentowej kontraktu w celu odzwierciedlenia przejścia na alternatywną stopę referencyjną (nie będzie obowiązku zaprzestania ujmowania lub korygowania wartości bilansowej instrumentów finansowych); analogiczne rozwiązanie dotyczy MSSF 16 w zakresie ujęcia przez leasingobiorców modyfikacji leasingu;
 - rachunkowości zabezpieczeń - nie będzie konieczności zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń tylko ze względu na zmiany wymagane przez reformę, jeśli zabezpieczenie spełnia inne kryteria rachunkowości zabezpieczeń; i
 - ujawnień - spółki będą zobowiązane do ujawnienia informacji o nowych ryzykach wynikających z reformy oraz o tym, jak zarządza przejściem na alternatywne stopy referencyjne.
- **Zmiany do MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe - odroczenie MSSF 9**, opublikowane 25 czerwca 2020, obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2021 roku. Zmiany przewidują dwa opcjonalne rozwiązania w celu zmniejszenia wpływu różnych dat wejścia w życie MSSF 9 i MSSF 17.

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, weszły w życie i zostały zastosowane przez Bank

- **Zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 17 - reforma IBOR**, opublikowane 26 września 2019, obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2020 roku. Wprowadzone zmiany przewidują tymczasowe i wąskie odstępstwa od wymogów rachunkowości zabezpieczeń zawartych w MSR 39 oraz MSSF 9, dzięki którym przedsiębiorstwa będą mogły nadal spełniać obowiązujące wymogi, przy założeniu, że istniejące wskaźniki referencyjne stopy procentowej nie ulegają zmianie w następstwie przeprowadzonej reformy oprocentowania depozytów międzybankowych.
- **Zmiany do MSSF 16 Leasing - Ulgi w czynszach związane z COVID-19**, opublikowane 28 maja 2020, obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 czerwca 2020 roku. Zmiany przewidują możliwość nietraktowania przez leasingobiorców ulg w czynszach jako modyfikacji leasingu, jeżeli są bezpośrednią konsekwencją COVID-19 i spełniają określone warunki.
- **Zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych**, opublikowane 22 października 2018, obowiązujące za okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2020. Zmiany do MSSF 3 zawężają i wyjaśniają definicję przedsięwzięcia. Umożliwiają również przeprowadzenie uproszczonej oceny czy zespół aktywów i działań stanowi grupę aktywów a nie przedsięwzięcie. Do zmian obowiązywać będzie podejście prospektywne.
- **Zmiany MSR 1 i MSR 8 - definicja terminu "istotny"**, opublikowane 31 października 2018, obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2020 roku. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 ujednolicają i wyjaśniają definicję pojęcia „istotny” oraz zawierają wytyczne w celu zwiększenia spójności stosowania tego konceptu w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej.
- **Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF**, opublikowane 29 marca 2018, obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2020 roku. Celem zmian jest zastąpienie odniesień do poprzednich założeń, istniejących w szeregu standardów i interpretacji, odniesieniami do zmienionych założeń koncepcyjnych.

Wyżej wymienione standardy oraz zmiany do istniejących standardów w ocenie Banku nie będą miały istotnego wpływu na jej roczne sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2020.

2.4. Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy, do której Bank należy, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Według przyjętych zasad rachunkowości jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa oraz zobowiązania i kapitały jednostki przejmowanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości przejmowanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Różnica powstała pomiędzy wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty jest rozpoznawana w kapitale własnym Banku. Przy zastosowaniu metody opartej na wartościach księgowych, dane porównawcze nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją połączenia jednostek związane jest nabycie udziałów mniejszości, wówczas Bank wykazuje je oddzielnie.

2.5. Połączenie jednostek gospodarczych

Przy rozliczaniu połączeń jednostek gospodarczych, w których Bank występuje jako jednostka przejmująca, stosowana jest metoda nabycia, zgodnie z wymogami MSSF 3 „Połączenia jednostek”.

W przypadku każdego nabycia jednostki ustalana jest jednostka przejmująca oraz dzień przejęcia, którym jest dzień objęcia kontroli nad nabywaną jednostką. Ponadto zastosowanie metody nabycia wymaga ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazynego nabycia. Jednostka przejmująca wycenia możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania według ich wartości godziwych na dzień przejęcia.

W przypadku gdy kwota netto wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań przewyższa wartość godziwą przekazanej zapłaty, Bank jako jednostka przejmująca ujmuje w rachunku zysków i strat zysk z okazynego nabycia. Przed ujęciem zysku z okazynego nabycia Bank dokonuje ponownej oceny czy poprawnie zidentyfikowano wszystkie nabyte aktywa i wszystkie przejęte zobowiązania oraz ujęto wszystkie dodatkowe aktywa i zobowiązania.

W przypadku gdy wartość przekazanej zapłaty, wycenionej według wartości godziwej na dzień nabycia przewyższa ustaloną na dzień nabycia kwotę netto wartości godziwych możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań, rozpoznana zostaje wartość firmy. Ustalona wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz na koniec każdego roku obrotowego oraz każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki, że mogło dojść do utraty wartości, jest poddawana testom na utratę wartości.

Zgodnie z wymogami MSSF 3, Bank dokonuje ostatecznego rozliczenia nabycia w okresie maksymalnie jednego roku od dnia objęcia kontroli.

2.6. Zmiana w prezentacji danych finansowych

W porównaniu do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31.12.2019 r. Bank zmienił sposób prezentacji:

- rezerw utworzonych na ryzyko prawne z tytułu kredytów walutowych przenosząc koszty utworzenia rezerwy z pozycji Pozostałe koszty operacyjne do pozycji Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi

	12 miesięcy do 31.12.2019 przed zmianą	Zmiana	12 miesięcy do 31.12.2019 po zmianie
Pozostałe koszty operacyjne	(309 741)	32 113	(277 628)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	-	(32 113)	(32 113)

- odpisów z tytułu niespłaconych prowizji przenosząc z poszczególnych pozycji przychodów z tytułu prowizji „z tytułu działalności kredytowej i leasingu”, „z tytułu obsługi rachunków”, „z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych”, „pozostałych prowizji” do pozycji koszty z tytułu prowizji „pozostałe prowizje”

	12 miesięcy do 31.12.2019 przed zmianą	Zmiana	12 miesięcy do 31.12.2019 po zmianie
Przychody z tytułu opłat i prowizji	996 601	17 465	1 014 066
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(210 677)	(17 465)	(228 142)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	785 924	-	785 924

W ocenie Banku przedstawione powyżej zmiany prezentacyjne lepiej odzwierciedlają charakter ekonomiczny powyższych pozycji i dzięki temu dostarczają odbiorcom sprawozdania finansowego bardziej przydatnych informacji.

2.7. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Bank prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach złotych polskich, które są jednocześnie walutą funkcjonalną Banku i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w wyniku na działalności handlowej lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny według wartości godziwej.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego obowiązujące na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku:

	31.12.2020	31.12.2019
1 EUR	4,6148	4,2585
1 USD	3,7584	3,7977
1 GBP	5,1327	4,9971
1 CHF	4,2641	3,9213

2.8. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a także przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Efektywna stopa procentowa to stopa, za pomocą której szacowane przyszłe płatności lub wpływy w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składników aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego dyskontowane są do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe oraz zakupionych lub udzielonych instrumentów finansowych z utratą wartości (purchased or originated credit impaired financial assets, tzw. „POCI”). W momencie rozpoznania utraty wartości aktywów finansowych (przeklasyfikowania aktywa finansowego do Fazy 3), przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywa finansowego i wykazywane są według efektywnej stopy procentowej. Natomiast w przypadku POCI do kalkulacji przychodu odsetkowego Bank stosuje skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową. Przychód odsetkowy kalkulowany jest od ekspozycji netto (ekspozycja brutto pomniejszona o odpis aktualizacyjny).

2.9. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, lecz są rozliczane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji.

Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są w szczególności prowizje otrzymywane od kredytów w rachunkach bieżących, kredytów odnawialnych, zobowiązań udzielonych (gwarancje, linie kredytowe).

Opłaty za zobowiązanie się Banku do udzielenia kredytu lub pożyczki (prowizje od wystawionych promes), są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane, jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo.

Przychody z umów z klientami obejmują zarówno opłaty i prowizje, które są rozliczane w czasie metodą liniową (w trakcie świadczenia usługi) jak i rozpoznawane jednorazowo. Przychody są mierzone na podstawie wynagrodzenia Banku określonego w umowach z klientami i nie obejmują kwot zebranych w imieniu osób trzecich. Bank ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi.

Kredyty i pożyczki

Z tytułu umów kredytowych Bank generuje w szczególności przychody za gotowość do wypłaty finansowania w ramach przyznaných limitów kredytowych, które są rozpoznawane w rachunku zysków i strat liniowo przez okres, na który przyznano limit. Dla umów bez określonego harmonogramu spłaty, w przypadku kredytów odnawialnych opłaty z tytułu każdorazowego uruchomienia transzy kredytu są rozpoznawane przez średni oczekiwany okres ich spłaty. W ramach niektórych umów kredytowych Bank otrzymuje prowizje za gotowość lub zaangażowanie, których wysokość kalkulowana jest w oparciu o salda kredytów w określonym momencie trwania umowy kredytowej. Pomimo, iż częściowo są to wynagrodzenia za świadczenie usług, w ramach których klienci czerpią korzyści w sposób ciągły, z uwagi na istotną niepewność szacunku dotyczącego salda kredytu w określonym momencie w przyszłości, Bank rozpoznaje tego typu przychody w momencie, kiedy podstawa jego naliczenia jest pewna.

Karty debetowe i kredytowe

W ramach umów o karty debetowe zawarte z klientami, Bank rozpoznaje przychody z tytułu różnych typów opłat i prowizji. Najczęściej są to czynności, w ramach których Bank wykonuje swoje zobowiązanie do świadczenia usług w danym momencie czasu, w którym klient jednorazowo czerpie z nich korzyści, należne za nie wynagrodzenie Bank ujmuje w przychodach jednorazowo. Przykładem są opłaty za wydanie karty, za sprawdzenie salda konta w bankomacie, za wypłatę gotówki w bankomacie. Obok jednorazowych opłat za czynności bankowe, analogicznych do opisanych wyżej dla kart debetowych, Bank otrzymuje roczne opłaty za korzystanie z kart kredytowych sprzedawanych przez Bank wraz z odrębnymi usługami, między innymi ubezpieczeniem karty. Bank alokuje wynagrodzenie do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia i rozpoznaje prowizje w okresie świadczenia usług.

Zobowiązania do udzielenia kredytów i pożyczek

Bank pobiera prowizję za gotowość do udzielenia kredytu lub pożyczki, która stanowi odrębne wynagrodzenie od prowizji otrzymywanych od kredytów w momencie ich uruchomienia, takich jak prowizje przygotowawcze. Pomimo świadczenia usługi w czasie, Bank rozpoznaje przychód z tytułu tej prowizji dopiero w momencie podjęcia decyzji dotyczącej uruchomienia, bądź nie, kredytu, ponieważ na moment jej pobrania nie jest możliwe oszacowanie okresu, przez który należy rozkładać należne wynagrodzenie.

Pośrednictwo w sprzedaży produktów inwestycyjnych oraz zarządzanie aktywami

Bank pośredniczy w sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych na rzecz BNP Paribas Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. („TFI”), za które otrzymuje część prowizji pobieranej za sprzedaż od klientów. Bank ujmuje przychód miesięcznie w oparciu o wolumen sprzedaży z danego miesiąca. Dodatkowo Bank otrzymuje od TFI wynagrodzenie zmienne stanowiące część prowizji za zarządzanie aktywami powstałymi w wyniku sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, którą TFI pobiera od klientów. Wynagrodzenie Banku uzależnione jest od wyceny składników aktywów w portfelu pod zarządzaniem. Bank ujmuje przychód na koniec miesiąca w oparciu o własne szacunki w obszarze wyceny aktywów pod zarządzaniem, które nie implikują potencjalnego istotnego odwrócenia przychodu w momencie rozliczenia przychodu z TFI.

Pośrednictwo w sprzedaży ubezpieczeń

Bank za pełnienie funkcji agenta w sprzedaży ubezpieczeń na rzecz spółki ubezpieczeniowej uprawniony jest do uczestniczenia w podziale zysku spółki, na rzecz której uczestniczy w pośrednictwie. Bank rozpoznaje przychód kwartalnie w oparciu o okresowe wyniki spółki ubezpieczeniowej w wysokości, która nie będzie podlegała istotnemu odwróceniu w przyszłości.

Ujmowanie przychodów i kosztów ubezpieczeniowych (bancassurance)

Bezpośrednie powiązanie produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków - instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym lub produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym, tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z instrumentem finansowym.

Ujmowanie przychodów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

W przypadku, gdy produkt ubezpieczeniowy jest bezpośrednio powiązany z instrumentem finansowym opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego stanowią integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych dla produktów bezpośrednio powiązanych z instrumentami finansowymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu jest rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodzie odsetkowym w przypadku składki jednorazowej, lub ujmowane w przychodzie prowizyjnym miesięcznie w przypadku składki miesięcznej.

Wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, którą ocenia się pod kątem treści ekonomicznej, ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia jeśli jest istotne.

Ujmowanie kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji powiązanych

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego są rozliczane zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeżeli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego będzie rozliczana metodą efektywnej stopy procentowej lub odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie jako wynagrodzenie z tytułu wykonywania usługi pośrednictwa, jeżeli dokonano takiego podziału.

Ujmowanie przychodów i kosztów z tytułu bancassurance dla transakcji niepowiązanych

W przypadku, gdy instrument finansowy oraz produkt ubezpieczeniowy stanowią transakcje niepowiązane, wynagrodzenie Banku z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego ujmowane jest oddzielnie od wynagrodzenia z tytułu instrumentu finansowego.

Wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, które nie wymaga od Banku świadczenia jakichkolwiek innych usług w okresie posprzedażowym jest rozpoznawane jako przychody w dniu rozpoczęcia obowiązywania bądź odnowienia polisy ubezpieczeniowej. Przychód ujmuje się w przychodach z tytułu prowizji.

Wynagrodzenie za usługi świadczone przez Bank w okresie życia produktu ubezpieczeniowego jest odraczane w czasie i ujmowane w przychodach Banku według stopnia zaawansowania świadczonej usługi. Zasada stopnia zaawansowania usługi na dzień bilansowy jest stosowana wyłącznie w przypadku, gdy wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można w sposób wiarygodny oszacować. W przypadku, gdy Bank nie może dokładnie określić liczby działań wykonywanych w określonym przedziale czasu lub poziomu zwrotów, przychody z tytułu wykonywanych usług lub czynności wynikających z produktu ubezpieczeniowego zaoferowanego przez Bank ujmuje się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) w okresie życia produktu ubezpieczeniowego, o ile nie istnieją dowody na to, że inna metoda w lepszy sposób zobrazuje stopień zaawansowania realizacji.

2.10. Przychód z tytułu dywidend

Dochód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania przez Bank.

2.11. Wynik z działalności handlowej

Wynik z tytułu działalności handlowej uwzględnia wszystkie przychody i koszty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako aktywa oraz zobowiązania finansowe wycenione według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz przychody i koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych, za wyjątkiem instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń.

Pozycja ta obejmuje również zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych (rewaluacji).

2.12. Wynik z działalności inwestycyjnej

W pozycji wynik z działalności inwestycyjnej prezentowane są przychody oraz koszty z tytułu aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody i koszty z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, z wyjątkiem odsetek.

2.13. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych Bank przedstawia pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Bank ujmuje w powyższej pozycji głównie wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody i koszty z tytułu innych usług niezwiązanych z podstawową działalnością Banku.

2.14. Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

2.15. Klasyfikacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Bank zgodnie z MSSF 9, aktywa finansowe kwalifikuje w momencie ich początkowego ujęcia do następujących kategorii wyceny:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Klasyfikacja aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 jest uzależniona od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, tj. od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. *Solely payments of principal and interest*, „SPPI”).

Niezależnie od powyższego istnieje opcja nieodwołalnego wyznaczenia w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (który przy braku tej opcji byłby zaklasyfikowany jako wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub wartości godziwej przez inne całkowite dochody), jeżeli prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji eliminując lub znacząco zmniejszając niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania aktywów lub zobowiązań lub związanych z nimi zysków i strat. Bank nie wyznaczył żadnych składników aktywów finansowych do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wycenia się według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W momencie początkowego ujęcia można dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez Bank w ramach połączenia jednostek zgodnie z MSSF 3. W przypadku wykorzystania opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w rachunku zysków i strat ujmuje się wyłącznie dywidendy wynikające z tej inwestycji. Zyski lub straty z wyceny ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat.

W przypadku inwestycji kapitałowych Bank nie skorzystał z opcji wyceny według wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Modele biznesowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do trzech modeli biznesowych, biorąc pod uwagę cel utrzymywania instrumentu finansowego:

Model 1: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych

W ramach Modelu 1 nadrzędnym celem biznesowym jest pozyskiwanie korzyści z umownych przepływów pieniężnych z powstałych lub nabytych aktywów finansowych.

Model 2: Uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych oraz sprzedaż aktywów finansowych

W ramach Modelu 2 zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych jak i sprzedaż nabytych lub wytworzonych aktywów finansowych stanowią integralne elementy realizacji celu biznesowego portfela.

Model 3: Pozostałe aktywa finansowe niezaklasyfikowane do modelu 1 ani modelu 2

W sytuacji, kiedy określone grupy aktywów finansowych nie zostały nabyte lub wytworzone w ramach Modelu 1 oraz Modelu 2, powinny zostać zaklasyfikowane do Modelu 3. Najczęściej Model 3 będzie odnosił się do strategii, która zakłada realizację przepływów pieniężnych ze sprzedaży aktywów finansowych bądź do portfeli, które są zarządzane w oparciu o ich wartość godziwą.

Aktywa nabyte lub udzielone z rozpoznaną utratą wartości (aktywa POCI)

Dodatkowo Bank wyodrębnia kategorię aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości. Aktywa POCI to aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości. W momencie początkowego ujęcia aktywa POCI ujmowane są według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu aktywa POCI wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe do ustalenia wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych oraz przychodów odsetkowych generowanych przez te aktywa – stopę CEIR. W przypadku ekspozycji POCI zmiana oczekiwanych strat kredytowych - w całym okresie życia - w stosunku do szacowanych na datę ich początkowego ujęcia ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCI w momencie początkowego ujęcia, powinny być traktowane jako POCI we wszystkich następujących okresach do momentu wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej Banku.

Test umownych przepływów pieniężnych

Na potrzeby dokonania klasyfikacji i późniejszej wyceny aktywów finansowych Bank dokonuje weryfikacji, czy przepływy pieniężne z określonego instrumentu stanowią wyłącznie spłaty kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Na potrzeby dokonania oceny charakterystyki przepływów pieniężnych, kwota główna definiowana jest jako wartość godziwa aktywa finansowego na moment początkowego ujęcia. Odsetki definiowane są jako odzwierciedlenie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka kredytowego związanego z niespłaconą częścią kwoty głównej oraz innych ryzyk i kosztów związanych ze standardową umową kredytową (np. ryzykiem płynności czy kosztami administracyjnymi) oraz marży.

Podczas dokonywania oceny, czy kontraktowe przepływy pieniężne stanowią jedynie spłaty kwoty głównej oraz odsetek, Bank poddaje analizie przepływy pieniężne instrumentu wynikające z umowy, tj. czy umowa zawiera jakiegokolwiek zapisy, które mogłyby zmienić termin dokonywania płatności kontraktowych lub ich kwotę w taki sposób, iż z ekonomicznego punktu widzenia nie będą one stanowiły jedynie spłat kwoty głównej oraz odsetek od niespłaconej części głównej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Bank zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymanie aktywów dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:

- składnik aktywów jest utrzymywany przez Bank zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż aktywów,
- warunki umowne składnika aktywów finansowych reprezentują umowne przepływy pieniężne, które stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek.

Pozostałe składniki aktywów finansowych są wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Modyfikacje aktywów finansowych

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Bank dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od tych generowanych przez to aktywo przed modyfikacją warunków jego umowy. W przypadku zidentyfikowania istotnej różnicy, pierwotne aktywo finansowe zostaje usunięte ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a zmodyfikowane aktywo finansowe uznaje się za „nowe” aktywo finansowe, które zostaje ujęte w księgach w jego wartości godziwej oraz następuje kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa.

Jeżeli przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo nie różnią się istotnie od pierwotnych przepływów pieniężnych, modyfikacja nie powoduje usunięcia aktywa finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Bank dokonuje ponownej kalkulacji wartości bilansowej brutto takiego aktywa w oparciu o zmodyfikowane umowne przepływy pieniężne zdyskontowane oryginalną efektywną stopą procentową.

Ocena, czy dana modyfikacja aktywów finansowych jest modyfikacją istotną czy nieistotną zależy od spełnienia kryteriów jakościowych.

Jeżeli istnieją dowody na to, że zmodyfikowany składnik aktywów finansowych jest przy początkowym ujęciu dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, należy wyliczyć efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe owego składnika aktywów finansowych.

Utrata wartości aktywów finansowych

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Bank stosuje podejście trzyetapowe do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, co do których nie stwierdzono utraty wartości na moment początkowego ujęcia. W następstwie zmian jakości kredytowej od momentu początkowego ujęcia aktywa finansowe przechodzą pomiędzy następującymi trzema fazami:

i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12-miesięcy

W przypadku, gdy ryzyko kredytowe nie wzrosło w znaczącym stopniu od momentu początkowego ujęcia oraz nie została zaobserwowana utrata wartości kredytu od momentu udzielenia, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej powiązany z prawdopodobieństwem niespłacenia zobowiązania w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres udzielonego finansowania – istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia oraz brak zaobserwowanej utraty wartości składnika aktywów finansowych

W przypadku ekspozycji, dla której od momentu początkowego ujęcia w znaczącym stopniu wzrosło ryzyko kredytowe, ale nie została zaobserwowana utrata wartości składnika aktywów finansowych, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania. Przychód odsetkowy od takich aktywów rozpoznawany jest od wartości bilansowej brutto (zamortyzowanego kosztu przed korektą z tytułu odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych na cały okres składnika aktywów finansowych – utrata wartości składnika aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów. Na aktywa finansowe, dla których zaobserwowano utratę wartości, jest tworzony odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej na cały okres udzielonego finansowania, zaś przychody odsetkowe są rozpoznawane od wartości bilansowej netto (po korekcie odpisu z tytułu strat kredytowych) z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej.

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy od momentu początkowego ujęcia wystąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego dla aktywów finansowych, poprzez porównanie ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia stosując m. in. wewnętrzny system oceny ryzyka kredytowego, zewnętrzne ratingi kredytowe, informacje o opóźnieniu w spłatach oraz informacje pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego takie jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacji.

Bank ocenia, czy ryzyko kredytowe wzrosło w znaczącym stopniu na podstawie oceny indywidualnej i grupowej. W celu dokonania kalkulacji utraty wartości w ujęciu grupowym, składniki aktywów finansowych są dzielone na homogeniczne grupy produktów na podstawie wspólnych cech ryzyka kredytowego, biorąc pod uwagę rodzaj instrumentu, rating ryzyka kredytowego, datę ujęcia pierwotnego, pozostały okres zapadalności, gałąź przemysłu, położenie geograficzne kredytobiorcy oraz inne istotne czynniki.

Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest mierzona jako wartość bieżąca wszystkich niedoborów przepływów pieniężnych w ciągu oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych ważona prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania, oraz zdyskontowana z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej. Niedobór przepływów pieniężnych jest różnicą pomiędzy wszystkimi kontraktowymi przepływami pieniężnymi należnymi Bankowi, oraz wszystkimi przepływami pieniężnymi, które Bank spodziewa się otrzymać. Wartość oczekiwanej straty kredytowej jest ujmowana w rachunku zysków lub strat w pozycji odpisów z tytułu utraty wartości.

Bank bierze pod uwagę historyczne dane dotyczące strat kredytowych i dostosowuje je do bieżących obserwowalnych danych. Ponadto, Bank stosuje racjonalne i uzasadnione prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, w tym własny osąd oparty na doświadczeniu, mając na celu oszacowanie oczekiwanych strat kredytowych. MSSF 9 wprowadza zastosowanie do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych czynników makroekonomicznych, do których należą np. bezrobocie, stopy procentowe, produkt krajowy brutto, inflacja, ceny nieruchomości komercyjnych, kursy walutowe, indeksy giełdowe, wskaźniki płac. MSSF 9 wymaga także dokonania oceny zarówno obecnego, jak i prognozowanego kierunku cykli ekonomicznych. Włączenie informacji prognozowanych do kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zwiększa poziom osądu, w jakim stopniu powyższe czynniki makroekonomiczne wpłyną na oczekiwane straty kredytowe. Metodologia i założenia, w tym wszelkie prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej, są regularnie monitorowane.

Jeśli w następnym okresie odpis na oczekiwane straty kredytowe ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, wówczas uprzednio ujęty odpis z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Kwotę odwróconego odpisu na oczekiwane straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Dla instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wycena oczekiwanej straty kredytowej jest oparta na trzyetapowym podejściu, tak jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych amortyzowanym kosztem. Bank ujmuje kwoty odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wraz z odpowiadającą wartością ujętą w innych całkowitych dochodach, bez obniżenia wartości bilansowej aktywów (tj. wartości godziwej) w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Klasyfikacja i wycena zobowiązań finansowych

Zobowiązania finansowe w dniu ich nabycia lub powstania zalicza się do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe (wyceniane według amortyzowanego kosztu).

Zobowiązania finansowe – inne niż zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – wyceniane są po początkowym ujęciu według amortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Kompensowanie

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i przedstawia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje bieżące możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz Bank ma zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

Sekurytyzacja

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych oraz samochodowych spółki zależnej BGZ Poland ABS1 DAC (SPV). Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki SPV.

Spółka ta wyemitowała, na bazie sekurytyzowanych aktywów, obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV.

Bank dokonał kompleksowej analizy transakcji uznając, że w świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego Banku. Na dzień zawarcia transakcji Bank bezzwrotnie otrzymał od SPV wynagrodzenie początkowe odpowiadające całkowitemu nominalowi sekurytyzowanego portfela kredytów. W transakcji zastosowano mechanizm odroczonego wynagrodzenia płatnego na rzecz Banku przez SPV. Wynagrodzenie odroczone odpowiada wynikowi SPV po uregulowaniu kosztów finansowania i działalności. Poprzez zastosowany mechanizm wynagrodzenia odroczonego Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przekazanymi kredytami. Odroczone wynagrodzenie Banku zgodnie z przewidywaniami będzie pochłaniać całą zmienność przepływów pieniężnych z portfeli sekurytyzowanych kredytów. Bank ponosi to ryzyko zmienności, gdyż wypłata wynagrodzenia odroczonego przez SPV na rzecz Banku jest w całości podporządkowana zobowiązaniom SPV wobec inwestorów z tytułu finansowania.

W związku z powyższym Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji, które wycenia efektywną stopą procentową skalkulowaną w oparciu o przyszłe płatności SPV z tytułu zobowiązań wynikających z wyemitowanych obligacji. Transakcja sekurytyzacji została opisana w nocie 44 *Sekurytyzacja*.

Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wyceniane są w jednostkowym sprawozdaniu Banku według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Zasady ujmowania i wyłączenia ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Bank ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w przypadku, gdy staje się stroną umowy takiego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmuje się w dacie zawarcia transakcji stanowiącej datę zobowiązania się Banku do nabycia lub sprzedaży danego składnika aktywów finansowych. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży aktywów finansowych stanowią transakcje, których warunki umowy wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym z obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku. Standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży dotyczą w szczególności transakcji walutowych FX spot, nogi spotowej w transakcjach FX swap oraz transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych, gdzie zwyczajowo pomiędzy dniem zawarcia transakcji, a dniem jej rozliczenia upływają dwa dni robocze, za wyjątkiem transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Bank wyłącza składnik aktywów finansowych z sytuacji finansowej w momencie, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych.
- Przeniesienie ma miejsce:
 - w transakcji, w której Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych lub
 - zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Banku.

2.16. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub grupy aktywów do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Banku do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Działalność zaniechana to część składowa Banku, która została zbyta albo sklasyfikowana jako „przeznaczona do sprzedaży” i (a) stanowi ważny rodzaj lub obszar terytorialny działalności; (b) wchodzi w skład pojedynczego skoordynowanego planu zbycia ważnego rodzaju lub obszaru terytorialnego działalności lub (c) stanowi jednostkę zależną przejętą wyłącznie w celu późniejszej odsprzedaży.

Jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży Bank przedstawia aktywa trwale przejęte za długi, o ile spełniają one wymogi MSSF 5 opisane powyżej.

2.17. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z czynszów lub / i utrzymywane są w posiadaniu ze względu na spodziewany wzrost ich wartości.

Nieruchomość inwestycyjną ujmuje się w aktywach wtedy i tylko wtedy, gdy:

uzyskanie przez jednostkę przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tą nieruchomością jest prawdopodobne, oraz można wiarygodnie wycenić jej cenę nabycia lub koszt wytworzenia.

W momencie początkowego ujęcia nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Bank przyjął zasadę, iż na kolejne dni bilansowe nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według wartości godziwej.

Zysk wynikający ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej jest ujmowany w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych w okresie, w którym zmiana nastąpiła, natomiast strata w pozostałych kosztach operacyjnych w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

Nieruchomości i grunty przejęte za długi są ujmowane jako nieruchomości inwestycyjne chyba, że spełniają kryteria zaliczenia do aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

2.18. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Bank ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości, przynajmniej raz w roku. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Zmiany w oczekiwany okresie użytkowania lub oczekiwany sposób konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Amortyzacja”.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Bank we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania. Koszty związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych. Koszty związane z tworzeniem oprogramowania uwzględnione w wartości początkowej aktywa amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynoszą:

licencje 14,0 – 50,0%

autorskie prawa majątkowe 20,0 – 50,0%

Weryfikacji okresów użytkowania wartości niematerialnych dokonuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Zyski i straty z tytułu zbycia wartości niematerialnych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

2.19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany istotnych części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej pomniejszonej o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

budynki i nakłady w obcych środkach trwałych 1,5 – 10,0%

maszyny i urządzenia 10,0 – 20,0%

zespoły komputerowe 20,0%

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy koniec okresu sprawozdawczego i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości co najmniej raz w roku oraz zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w ciężar rachunku zysków i strat tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

2.20. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank dokonał wyboru polityki rachunkowości w zakresie rachunkowości zabezpieczeń i zdecydował o kontynuacji stosowania przepisów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 „Instrumenty Finansowe: Ujmowanie i wycena” do czasu zakończenia przez Radę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości prac nad wytycznymi dla rachunkowości zabezpieczeń w ujęciu makro (ang. macro hedging).

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Banku do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Bank oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Bank będzie oceniał efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie według wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zmiana w wycenie pozycji zabezpieczanych prezentowana jest w pozycji *Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej dla macro fair value hedge* lub jako korekta wartości bilansowej danej pozycji zabezpieczanej dla micro fair value hedge.

Zmiany w wycenie według wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej, tj. w pozycji *Wynik na rachunkowości zabezpieczeń*.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zalicza się do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat.

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w pozostałych całkowitych dochodach pozostają w pozostałych całkowitych dochodach, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski i straty wykazane w pozostałych całkowitych dochodach są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

2.21. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje zobowiązania. Jeżeli Bank spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Zwiększenie się rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe z tytułu odsetek.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudził uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony.

Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie

- a) w sposób nieodzowny wynikają z restrukturyzacji oraz
- b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej.

Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

2.22. Leasing

Bank jako leasingobiorca

Bank na dzień rozpoczęcia leasingu jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązanie z tytułu leasingu (zobowiązanie do dokonywania płatności leasingowych) oraz składnik aktywów, który stanowi prawo do użytkowania przedmiotu leasingu przez okres trwania umowy leasingowej (prawo do użytkowania składnika aktywów).

Przy ustalaniu okresu leasingu, Bank rozważa wszystkie istotne fakty i zdarzenia, powodujące istnienie zachęt ekonomicznych do skorzystania z opcji przedłużenia lub nie skorzystania z opcji wypowiedzenia. Bank dokonuje ponownego oszacowania długości okresu leasingu w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany w okolicznościach, które mają wpływ na wcześniej dokonaną ocenę.

W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony dotyczących placówek oddziałów Banku, Bank przyjął okres leasingu spójny z okresem amortyzacji nieumorzonych na dzień wdrożenia standardu inwestycji wykonanych w tych nieruchomościach, a w przypadku braku takich inwestycji okres 3 lat, biorąc pod uwagę istotne koszty związane ze zmianą lokalizacji oddziałów w trakcie ich funkcjonowania.

Bank stosuje zwolnienia przewidziane w MSSF 16 i nie ujmuje składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów obejmujących składniki aktywów o niskiej wartości. Leasingi krótkoterminowe są definiowane jako leasingi, które na datę rozpoczęcia mają okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (łącznie z okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa) i nie zawierają opcji kupna. Za składniki aktywów o niskiej wartości uważa się te, które, gdy są nowe, mają wartość nie wyższą niż 5 000 Euro.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu na podstawie wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy jest to stopa procentowa, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić, aby na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym. Bank wyznacza krańcową stopę procentową dla wszystkich typów umów na bazie średniej stopy finansowania w danej walucie.

W wycenie zobowiązań z tytułu leasingu uwzględnia się następujące elementy:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o jakiegokolwiek należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu lub stawki,
- kwoty, które zgodnie z oczekiwaniami będą płatne przez leasingobiorcę z tytułu gwarantowanej wartości końcowej,
- cena realizacji opcji kupna, jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że leasingobiorca z niej skorzysta,
- płatności z tytułu kar za zerwanie umowy leasingu, jeżeli okres umowy leasingu uwzględnia fakt, że leasingobiorca skorzysta z opcji rozwiązania umowy leasingu.

Opłaty zmienne, które nie zależą od indeksu lub stawki i nie mają określonego minimalnego poziomu, nie są wliczane do wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Opłaty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie zaistnienia zdarzenia, które powoduje ich wymagalność.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien uwzględniać:

- wartość początkową zobowiązania z tytułu leasingu,
- opłaty leasingowe dokonane w momencie lub przed zawarciem umowy pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie koszty początkowe poniesione przez leasingobiorcę oraz
- szacowane koszty demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów, które musi ponieść Bank w związku ze składnikiem aktywów, którego dotyczy umowa, aby przywrócić miejsce, w jakim składnik jest zlokalizowany, lub sam składnik aktywów, do warunków wymaganych na podstawie umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu prawo do użytkowania jest pomniejszane o umorzenie oraz łączne straty z tytułu utraty wartości oraz korygowane w związku z aktualizacją wyceny zobowiązania z tytułu leasingu w związku ze zmianami leasingu, nieskutkującymi koniecznością ujęcia odrębnego składnika leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania bazowego składnika aktywów, chyba, że Bank posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu – wówczas prawo do użytkowania amortyzuje się od dnia rozpoczęcia leasingu do końca okresu użytkowania składnika aktywów.

Bank jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Bank w ramach leasingu finansowego.

Bank nie oferuje produktów leasingu operacyjnego tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

2.23. Gwarancje finansowe

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej.

Gwarancje finansowe po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości wyższej z:

- 1) kwoty odpisu aktualizującego ustalonego zgodnie z zasadami stosowanymi dla odpisów z tytułu utraty wartości dla aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie zgodnie z MSSF 9,
- 2) kwoty ujętej początkowo, pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15.

W odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych dzień, w którym Bank staje się stroną nieodwołalnego zobowiązania, uznaje się za datę początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

2.24. Świadczenia pracownicze

Bank tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych, rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy na restrukturyzację zatrudnienia oraz rezerwy na programy motywacyjno-retencyjne. Rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne tworzone są metodą aktuarialną, co zostało opisane w nocie 3f i 11 niniejszego sprawozdania.

Pracownicy zatrudnieni w Banku mają prawo do następujących świadczeń pracowniczych:

Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Odprawy emerytalne, będące programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia, przysługują pracownikom, którzy przechodzą na zaopatrzenie emerytalne lub rentę inwalidzką. Do okresu pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia na podstawie stosunku pracy.

Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe obliczane są jako iloczyn dziennej stawki wynagrodzenia i liczby dni zaległego urlopu wypoczynkowego na dzień bilansowy. Rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe prezentowane są w jednostkowym sprawozdaniu finansowym w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Świadczenia wynikające z programu zmiennych składników wynagrodzeń

W dniu 31 stycznia 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę w sprawie wprowadzenia Programu Motywacyjnego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku (MRT).

Program zmiennych składników wynagrodzeń, który kierowany jest do: osób zajmujących stanowiska kierownicze mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Podstawą ustalenia wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników pracy osób objętych programem.

Zgodnie z obowiązującym programem wynagrodzenie zmienne jest podzielone na część nieodroczoną i odroczoną oraz część przyznaną w formie instrumentu finansowego, którym są akcje Banku (rozliczanej zgodnie z MSSF 2) oraz pozostałą część przyznaną w formie pieniężnej (rozliczanej zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”).

Przyznanie prawa do wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku następuje poprzez wydanie warrantów subskrypcyjnych w liczbie odpowiadającej liczbie przyznanych akcji, jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji. Wypłata wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku, tj. objęcie akcji Banku w drodze realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych, następuje po upływie okresu retencji.

Okres odroczenia wynosi co najmniej 3 lata. W przypadku przypisania wynagrodzenia zmiennego w kwocie wyższej niż kwota uznana za szczególnie wysoką okres odroczenia wynosi maksymalnie 5 lat. Część odroczonego wynagrodzenia zmiennego jest podzielona na równe części odpowiednio do liczby lat okresu odroczenia.

Część programu płatna w gotówce wykazywana jest zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych i jest rozliczana w czasie w okresie nabywania przez pracowników uprawnień do tych świadczeń (tj. zarówno w okresie oceny rozumianym jako rok pracy, za który pracownicy otrzymują świadczenie, jak i w okresie odroczenia odpowiednich części tego świadczenia). Wartość świadczenia ujmowana jest jako zobowiązanie wobec pracowników w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Zobowiązania wynikające z restrukturyzacji zatrudnienia

W związku z realizowanym procesem zwolnień grupowych w BNP Paribas Bank Polska S.A. realizowane były wypłaty z tytułu odpraw dla pracowników zwalnianych z inicjatywy pracodawcy oraz dla pracowników objętych programami odejść dobrowolnych.

Zobowiązania z tytułu programów motywacyjno-retencyjnych

Programy te zostały zrealizowane do dnia sprawozdawczego, za wyjątkiem części odroczonego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zgodnie z obowiązującą w Banku polityką w tym zakresie.

2.25. Kapitały

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, po odliczeniu ewentualnego podatku dochodowego, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały: zapasowy, rezerwy i fundusz ogólnego ryzyka tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Inne pozycje kapitałów

Inne pozycje kapitałów tworzone są w wyniku:

- wyceny aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia,
- wyceny instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do efektywnej części zabezpieczenia.

2.26. Działalność powiernicza

BNP Paribas Bank Polska S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów. Aktywa zarządzane w ramach działalności powierniczej nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie spełniają definicji aktywów Banku.

2.27. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: środki pieniężne w kasie oraz środki w Banku Centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania (rachunek bieżący), rachunek rezerwy obowiązkowej, należności od banków (w tym rachunki nostro).

3. WARTOŚCI SZACUNKOWE

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a. Utrata wartości aktywów finansowych

Ocena utraty wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 wymaga oszacowań i przyjęcia założeń, szczególnie w obszarach oszacowań co do wartości i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, wartości ustanowionych zabezpieczeń, czy oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

Ocenie utraty wartości, zgodnie z MSSF 9, podlegają aktywa finansowe Banku wyceniane według zamortyzowanego kosztu oraz aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Rozpoznanie oczekiwanych strat kredytowych jest uzależnione od zmiany poziomu ryzyka kredytowego odnotowanej od momentu początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych. Aktywa finansowe poddawane są ocenie w zakresie sprawdzenia, czy wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wymogi MSSF 9 odnoszące się do utraty wartości opierają się na modelu oczekiwanej straty kredytowej.

Bank stosuje trzyetapowe podejście do wyceny oczekiwanych strat kredytowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. W następstwie zmian jakości kredytowej zaobserwowanych od momentu początkowego ujęcia instrumenty finansowe mogą przechodzić pomiędzy następującymi trzema fazami:

i) Faza 1: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie 12 miesięcy

W przypadku gdy ryzyko kredytowe instrumentu finansowego nie wzrosło w istotnym stopniu od momentu ujęcia początkowego oraz nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, Bank rozpoznaje odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy.

ii) Faza 2: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwany okresie trwania – brak zdarzenia niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, których ryzyko kredytowe wzrosło istotnie w okresie od początkowego ujęcia, ale nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwany okresie jej trwania, uwzględniając prawdopodobieństwo zdarzenia niewykonania zadania. Jednym z sygnałów istotnego wzrostu ryzyka kredytowego jest przekroczenie 30 dni zaległości.

Jeżeli w kolejnych okresach jakość kredytowa instrumentu finansowego ulega poprawie i ulegają odwróceniu wcześniejsze wnioski dotyczące istotnego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, to ekspozycja zostaje przeklasyfikowana z etapu 2 do etapu 1, a odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych tych instrumentów finansowych są obliczane w horyzoncie 12 miesięcy.

iii) Faza 3: Odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie trwania – zdarzenie niewykonania zobowiązania

W przypadku instrumentów finansowych, dla których występuje zdarzenie niewykonania zobowiązania, tworzony jest odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w całym pozostałym oczekiwanym okresie jej trwania.

W celu oceny czy od momentu początkowego ujęcia instrumentu finansowego wystąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego Bank porównuje poziom ryzyka niespłacenia kredytu w czasie oczekiwanego okresu udzielonego finansowania na dzień bilansowy oraz na datę początkowego ujęcia. W tym celu Bank stosuje np. wewnętrzny system ratingowy oceny ryzyka kredytowego, informację o opóźnieniu w spłatach oraz informację pochodzące z wewnętrznych systemów monitoringu ryzyka kredytowego, takich jak listy ostrzegawcze i informacje o restrukturyzacjach.

Wartość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych obliczana jest z wykorzystaniem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, wartości ekspozycji oczekiwanej w momencie niewykonania zobowiązania oraz szacunku straty w przypadku niewykonania zobowiązania. Przy obliczeniu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania Bank uwzględnia czynniki dotyczące prognozy przyszłej sytuacji gospodarczej. Bank stosuje trzy scenariusze przy prognozowaniu przyszłej sytuacji gospodarczej: optymistyczny, pesymistyczny oraz najbardziej prawdopodobny. Wśród rozważanych czynników makroekonomicznych znajdują się np. dynamika PKB, poziom kursów walutowych i stóp procentowych oraz wysokość stopy bezrobocia. Ostateczny wybór czynnika wpływającego na szacunki oraz forma kwantyfikacji wpływu prognozy warunków makroekonomicznych na zachowanie portfela zależy od przynależności ekspozycji do danego pod-portfela i wyników szeregu analiz statystycznych.

W całym 2020 roku w wysokości odpisów uwzględniony został odpis wynikający przede wszystkim ze zmiany scenariuszy makroekonomicznych w następstwie COVID-19 (forward looking PD i LGD wyznaczone w oparciu o wygładzone prognozy makro) oraz z oceny Banku w zakresie spodziewanego przyszłego wpływu obecnej sytuacji gospodarczej na parametry ryzyka dla wybranych typów klientów w łącznej kwocie 226 667 tys. zł w ujęciu jednostkowym.

W przypadku podmiotów gospodarczych z pełną księgowością Bank określił listę wartości zdarzeń niewykonania zobowiązania takich jak np. znaczące trudności finansowe klienta, znaczące pogorszenie oceny ratingowej klienta, przeterminowanie powyżej 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem).

W przypadku klientów indywidualnych oraz mikroprzedsiębiorstw z uproszczoną księgowością podstawowym zdarzeniem niewykonania zobowiązania jest przeterminowanie ponad 90 dni (lub ponad 30 dni dla ekspozycji z przyznanym udogodnieniem). Ponadto są uwzględniane inne przesłanki, takie jak np. restrukturyzacja należności, podejrzenie wyludzenia.

Przy określaniu poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego Bank uwzględnia zasady z 'Rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego'. Zgodnie z nowymi zasadami od 31.12.2020 zostały wprowadzone dodatkowe warunki związane z naliczaniem liczby dni przeterminowania.

Przeterminowane zobowiązanie kredytowe uznaje się za istotne w przypadku gdy łącznie przekroczone są oba progi istotności:

- 1) kwota przeterminowanych zobowiązań przekracza 400 PLN w przypadku ekspozycji detalicznych lub 2000 PLN dla ekspozycji niedetalicznych oraz
- 2) udział zobowiązania przeterminowanego w zaangażowaniu jest większy niż 1%.

W związku z powyższym kalkulacja dni przeterminowania na potrzeby stwierdzenia zdarzenia default rozpoczyna się po przekroczeniu obu ww. progów.

Na poziomie Banku łączny wpływ wprowadzenia nowych zasad jest niematerialny.

Dla ekspozycji, dla których wystąpiły zdarzenia niewykonania zobowiązania Bank dokonuje oceny utraty wartości na bazie oceny indywidualnej oraz stosując podejście kolektywne (grupowe). Ocena indywidualna dokonywana jest na aktywach uznanych przez Bank za indywidualnie znaczące oraz we wszystkich tych przypadkach, gdy Bank podjął decyzję o dokonaniu oceny indywidualnej utraty wartości danej ekspozycji.

Ocena utraty wartości aktywów indywidualnie znaczących

Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez Bank na aktywach finansowych indywidualnie znaczących, dla których stwierdzono zdarzenie niewykonania zobowiązania, i polega na indywidualnej weryfikacji aktywów finansowych pod kątem utraty wartości. W ramach oceny indywidualnej określone są przyszłe, oczekiwane przepływy pieniężne, a utrata wartości stanowi różnicę pomiędzy bieżącą (bilansową) wartością aktywa finansowego indywidualnie znaczącego, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu danego aktywa finansowego, dyskontowanych przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. W szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniane są np. przepływy z zabezpieczeń.

Ocena kolektywna (grupowa)

Oceną kolektywną objęte są aktywa zaklasyfikowane do:

- Indywidualnie nieznaczających,
- Indywidualnie znaczących, dla których nie stwierdzono zdarzenia niewykonania zobowiązania.

Wysokość odpisu z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zależy od rodzaju ekspozycji kredytowej, długości opóźnienia w spłacie, rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń dla wybranych portfeli, wysokości parametrów prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD – probability of default), współczynników straty w przypadku niewykonanego zobowiązania (LGD – loss given default) oraz współczynników konwersji udzielonych zobowiązań pozabilansowych na należności bilansowe (CCF – credit conversion factor).

Wysokość szacowanych odpisów metodą kolektywną, dokonywana jest metodami statystycznymi dla zdefiniowanych, homogenicznych z punktu widzenia ryzyka kredytowego – portfeli ekspozycji. Homogeniczne portfele ekspozycji tworzone są z uwzględnieniem segmentów klientów, rodzajów produktów kredytowych oraz klas opóźnienia ekspozycji w spłatach, oraz – dla klientów instytucjonalnych posiadających wewnętrzny rating Banku – wysokość ratingu kredytowego przypisanego do klienta. Kryteria wyodrębniania portfeli homogenicznych stosowane przez Bank mają na celu zgrupowanie ekspozycji w sposób możliwie najbardziej dokładnie odzwierciedlający profil ryzyka kredytowego oraz – w rezultacie – jak najbardziej obiektywne i adekwatne oszacowanie poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Parametry prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) są aktualizowane – zgodnie z metodyką oceny utraty wartości obowiązującą w Banku okresowo w ciągu roku. Do wyznaczania wysokości tego parametru wykorzystywane są analizy statystyczne danych historycznych oraz obserwowalne migracje ekspozycji kredytowych. Wartości parametru LGD oraz CCF są aktualizowane okresowo w ciągu roku. W przypadku parametrów CCF Bank analizuje jaki procent udzielonych zobowiązań pozabilansowych przekształca się w zaangażowanie bilansowe. W przypadku wybranych portfeli parametr LGD wyznaczany jest odrębnie dla każdej ekspozycji zależnie od rodzaju i wartości ustanowionych zabezpieczeń. W pozostałych przypadkach jest on określany na poziomie zdefiniowanego portfela homogenicznego.

Przy klasyfikacji ekspozycji do fazy 3 Bank uwzględni okres kwarantanny, zgodnie z którym ekspozycja kredytowa z rozpoznaną obiektywną przesłanką utraty wartości może być ponownie zaklasyfikowana do wartości godziwej fazy 2 lub 1 dopiero w sytuacji, gdy klient terminowo tj. bez opóźnień przekraczających 30 dni obsługuje należność przez określoną liczbę miesięcy. Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od typu klienta. Długość okresu kwarantanny ustalana jest przez Bank na podstawie obserwacji historycznych, pozwalających na ocenę po jakim czasie prawdopodobieństwo powtórnego defaultu spada do poziomu porównywalnego do innych ekspozycji klasyfikowanych do kategorii bez przesłanek utraty wartości.

Wysokość odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych oszacowanych w ramach metody kolektywnej oceny utraty wartości, poddawana jest okresowej weryfikacji historycznej (tzw. Backtest). Modele parametrów ryzyka wykorzystywane do szacowania odpisów aktualizujących objęte są również procesem zarządzania modelami, w ramach którego określone są, między innymi, zasady tworzenia, zatwierdzania oraz monitoringu (w tym weryfikacji historycznej) modeli. Dodatkowo w Banku funkcjonuje niezależna od właścicieli i użytkowników modeli komórka walidacyjna, która w swoich zadaniach ma coroczną walidację parametrów ryzyka modeli uznanych za istotne. Walidacja obejmuje zarówno podejście ilościowe jak i jakościowe. Sam proces szacowania odpisów aktualizujących objęty jest okresową kontrolą funkcjonalną oraz poddawany jest niezależnej weryfikacji przez audyt wewnętrzny Banku.

Do obliczenia wrażliwości na poziom odpisów wykorzystano metodę zmian wag scenariuszy pesymistycznego, bazowego oraz optymistycznego zgodnie z ich wykorzystaniem spójnym ze standardem MSSF 9.

Wpływ poszczególnych scenariuszy przedstawia poniższa tabela:

Scenariusz	Procentowa zmiana kwoty odpisów
Skrajnie pesymistyczny – uwzględnienie jedynie scenariuszy pesymistycznych i bazowych	+9%
Skrajnie optymistyczny – uwzględnienie jedynie scenariuszy optymistycznych i bazowych	-1%
Umiarkowany – równomierne rozłożenie scenariuszy optymistycznych i pesymistycznych	+4%
Pesymistyczny – czterokrotnie większa siła scenariusza pesymistycznego nad optymistycznym	+7%

Wysoka wrażliwość wysokości odpisów wynika wprost z antycyklicznego charakteru wyliczeń wag przypisywanych do poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych. Antycykliczność wyraża się w zmniejszaniu wagi dla scenariusza pesymistycznego wraz z pogłębianiem się recesji, oraz w zmniejszaniu wagi dla scenariusza optymistycznego w przypadku „przegrzewania” się gospodarki. Największy wpływ odnotowano dla segmentów pełnej księgowości oraz mikro przedsiębiorców, co pokrywa się z obserwowaną obecnie sytuacją znacznego pogorszenia sytuacji przedsiębiorstw spowodowaną zamknięciem gospodarki.

b. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Dokonując klasyfikacji instrumentów finansowych zgodnie z MSSF 9 Bank kierował się osądem w zakresie oceny modeli biznesowych utrzymywania aktywów finansowych oraz oceny, czy warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

c. Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny (np. modele). Metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W obecnie używanych modelach wykorzystywane są dane pozyskiwane z systemów informacyjnych Reuters i/lub Bloomberg. Instrumenty pochodne wyceniane są w oparciu o powszechnie akceptowalne modele. Liniowe instrumenty wyceniane są w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów, proste (plain vanilla) opcje wyceniane są w oparciu o model Blacka-Scholesa. Pozostałe opcje, wchodzące w skład lokat strukturyzowanych, wyceniane są bądź przez dekompozycję na opcje waniliowe bądź poprzez symulacje Monte Carlo. Korekta wartości kredytowej i korekta wartości debetowej – Credit Valuation Adjustment / Debit Value Adjustment (CVA/DVA) szacowana jest dla wszystkich aktywnych na dany dzień instrumentów pochodnych. Korekta (ryzyko kredytowe kontrahenta oraz ryzyko niewykonania świadczenia) szacowana jest w oparciu o prognozowaną przyszłą ekspozycję na danym instrumencie, rating kontrahenta oraz złożone/przyjęte zabezpieczenia.

d. Papiery wartościowe

Papiery wartościowe, dla których nie istnieje płynny rynek wyceniane są według modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku papierów zaklasyfikowanych do poziomu hierarchii wartości godziwej parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe w wysokości marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce.

e. Utrata wartości aktywów trwałych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego, Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych, innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Bank opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

f. Rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne

Bank tworzy rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne („odprawy”), zgodnie z MSR 19. Rezerwa na odprawy wyliczana jest indywidualnie dla każdego pracownika metodą aktuarialną prognozowanych uprawnień jednostkowych (ang. Projected Unit Credit) przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracowników jest przewidywana kwota odprawy, jaką Bank zobowiązuje się wypłacić na podstawie Regulaminu Wynagradzania obowiązującego w Banku. Przewidywana kwota odprawy obliczana jest, jako wypadkowa następujących czynników:

- przewidywanej kwoty podstawy wymiaru odprawy, zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru od momentu wyceny do dnia wypłaty odprawy,
- współczynnika procentowego uzależnionego do stażu pracy (zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy),
- stopnia nabycia prawa do świadczenia, indywidualnego dla każdego pracownika i proporcjonalnego do jego stażu pracy w Banku.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie na dzień zakończenia kwartału. Zgodnie z wymogami MSR 19 stopa dyskonta finansowego dla obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, ustalana jest na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbieżne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego, prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do momentu wypłaty odprawy, jako pracownika Banku i prawdopodobieństwa warunkującego wypłatę świadczenia (np. prawdopodobieństwa inwalidztwa). Kwota rocznych odpisów oraz prawdopodobieństwo obliczane są na bazie modeli, w których wzięte są pod uwagę trzy następujące ryzyka:

- możliwości zwolnienia się z pracy,
- ryzyko całkowitej niezdolności do pracy,
- ryzyko śmierci.

Możliwość zwolnienia się z pracy przez pracownika szacowana jest z zastosowaniem rozkładu prawdopodobieństwa, przy uwzględnieniu danych statystycznych Banku. Prawdopodobieństwo zwolnienia się pracownika jest uzależnione od wieku pracownika i jest stałe w ciągu każdego roku pracy. Ryzyko śmierci oraz inwalidztwa oszacowane zostało na podstawie analizy najnowszych danych statystycznych z polskich tabel trwania życia dla mężczyzn i dla kobiet oraz danych historycznych, publikowanych przez GUS i ZUS.

Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej aktualizowana jest w okresach kwartalnych.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela prezentuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2020 r. oraz 31.12.2019 r.

	wzrost o 1 punkt procentowy	spadek o 1 punkt procentowy
31.12.2020		
stopa dyskontowa	(2 020)	2 418
stopa wzrostu wynagrodzeń	2 378	(2 013)
31.12.2019		
stopa dyskontowa	(1 753)	2 097
stopa wzrostu wynagrodzeń	2 052	(1 752)

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i pośmiertnych:

	31.12.2020	31.12.2019
Wartość na początek okresu	15 850	14 495
koszty bieżącego zatrudnienia	1 635	1 386
odsetki netto od zobowiązania netto	266	343
zyski lub straty aktuarialne	2 114	882
koszty przeszłego zatrudnienia	(1 201)	(460)
wypłacone świadczenia	(1 025)	(708)
transfery pracowników (emigracje)	-	(88)
Wartość na koniec okresu	17 639	15 850

g. Rezerwa restrukturyzacyjna

Z końcem grudnia zakończono proces zwolnień grupowych przewidzianych na lata 2019-2020.

W dniu 18 grudnia 2020 roku Bank sfinalizował negocjacje z organizacjami związkowymi działającymi w Banku i zawarł porozumienie w sprawie określenia zasad postępowania w sprawach dotyczących pracowników w powiązaniu z procesem zwolnień grupowych wynikającym z adaptacji modelu biznesowego Banku do zmienionego otoczenia biznesowego. W związku z zawartym porozumieniem w grudniu 2020 Bank utworzył rezerwy restrukturyzacyjne na pokrycie kosztów redukcji zatrudnienia.

h. Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest w pełnej wysokości metodą bilansową, z tytułu dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań, a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Odroczone podatki dochodowe ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Jeżeli różnice przejściowe powstały w wyniku wykazania aktywa lub zobowiązania wynikającego z transakcji niebędącej połączeniem podmiotów gospodarczych, która w momencie zawarcia nie miała wpływu na wynik podatkowy ani księgowy, wówczas podatek odroczonego nie jest wykazywany. Ponadto rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest tworzona w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli jednostki i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów. Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, i w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W 2020 roku bieżący podatek dochodowy i rezerwa na odroczonego podatku dochodowy obliczane były z zastosowaniem stawki 19%.

i. Rezerwa na zwrot prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu

W dniu 11 września 2019 roku TSUE wydał wyrok, w którym stwierdził, że artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. TSUE zwrócił przy tym uwagę, że przeprowadzenie analizy porównawczej różnych wersji językowych art. 16 ust. 1 wspomnianej dyrektywy nie pozwala na jednoznaczne ustalenie dokładnego zakresu przewidywanej przez ten przepis obniżki całkowitego kosztu kredytu, ponieważ niektóre wersje językowe tego przepisu sugerują obniżenie kosztów związanych z pozostałym okresem obowiązywania umowy podczas gdy inne pozwalają na przypuszczenie, że koszty związane z tym okresem stanowią wskazówkę dotyczącą obliczenia obniżki, a inne odwołują się jedynie do odsetek i kosztów należnych za pozostały okres obowiązywania umowy.

Wyrok został wydany w następstwie pytania prejudycjalnego skierowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z siedzibą w Świdniku, który rozpoznawał trzy spory między spółką Lexitor, która nabyła roszczenia trzech klientów, a SKOK im. Stefczyka, Santander Consumer Bankiem i mBankiem, dotyczące obniżenia całkowitego kosztu kredytów konsumenckich ze względu na ich wcześniejszą spłatę. Polski sąd powziął wątpliwości odnośnie interpretacji artykuł 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r., w związku z czym wystąpił wobec TSUE z pytaniem, czy w rzeczonym przepisie chodzi o wszystkie koszty, czy tylko te związane z trwaniem umowy.

W wyniku analizy wpływu wyroku na przychody Banku, w szczególności na stosunki wygasłe przed wydaniem orzeczenia, Bank w 2019 roku podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na proporcjonalny zwrot prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu w wysokości 48 750 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku rezerwa wynosiła 26 116 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2019 roku rezerwa wynosiła 48 466 tys. zł).

Rezerwa została oszacowana na podstawie szacunku łącznej kwoty prowizji dla kredytów spłaconych przed terminem i oczekiwanego odsetka klientów, którzy się zgłoszą po zwrot należnej części prowizji. Przy założeniu, że odsetek klientów byłby o 5 p.p. wyższy niż zakładany, kwota rezerwy byłaby wyższa o 12,5 mln zł.

Dodatkowo w 2019 roku Bank utworzył rezerwę w wysokości 20 800 tys. zł wynikającą z konieczności pokrycia kosztu zwrotu części prowizji pobranych w związku z udzieleniem kredytu w przypadku wcześniejszej jego spłaty, dla kredytów spłacanych po 31.12.2019 roku. Kalkulacja rezerwy opierała się o szacunek różnicy między kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu, według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku rezerwa wynosiła 6 161 tys. zł.

W III kwartale 2020 Bank podjął decyzję o utworzeniu dodatkowej rezerwy w wysokości 1 500 tys. zł. dla kredytów udzielonych i spłacanych od 2020 roku z tytułu zwrotu części prowizji pobranych w związku z udzieleniem kredytu w przypadku jego wcześniejszej spłaty i szacunkiem części prowizji będącej różnicą między kwotami prowizji do zwrotu klientom a saldem nierozliczonych prowizji na przewidywany moment wcześniejszej spłaty kredytu. W przypadku wcześniejszej spłaty kredytu rezerwa ta będzie rozwiązywana a dla nowo sprzedawanych kredytów na bieżąco tworzona.

Dla nowo uruchamianych kredytów tworzona rezerwa jest jako procent prowizji pobranej od klienta, który odzwierciedla oczekiwaną średnią różnicę pomiędzy w/w kwotami. Procent ten jest kalkulowany na podstawie szacowanego poziomu wcześniejszych spłat i oczekiwanego momentu spłaty. Wzrost poziomu wcześniejszych spłat o 5 p.p. skutkowałby wyższym poziomem rezerwy o 8% do 13% w zależności od produktu.

Utworzony poziom rezerwy może ulec zmianie ze względu na to, że nadal trwają analizy w sektorze bankowym wpływu tego wyroku na sytuację finansową i działalność biznesową banków w Polsce.

Równocześnie Bank rozpoznaje zobowiązanie wobec klientów z tytułu proporcjonalnego zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszych spłat kredytów w okresie od wydania wyroku TSUE z dnia 11 września 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Na 31 grudnia 2020 roku zobowiązanie to wynosiło 2 434 tys. zł (na 31 grudnia 2019 roku 12 797 tys. zł).

j. Rezerwa na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF

Rezerwa na potencjalne roszczenia wynikające z postępowań dotyczących kredytów w CHF oraz model stosowany przez Bank opisano w Nocie 54 Sprawy Sądowe.

4. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Przychody z tytułu odsetek	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Należności od banków	6 440	23 105
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	2 531 705	3 150 532
niebankowym podmiotom finansowym	12 715	19 692
klientom indywidualnym	1 279 498	1 493 807
podmiotom gospodarczym	1 213 104	1 589 278
w tym rolnikom indywidualnym	354 127	440 094
instytucjom sektora budżetowego	4 915	6 958
należności leasingowe	21 473	40 797
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20 161	63 924
Instrumenty dłużne wyceniane według zamortyzowanego kosztu	535 678	445 823
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 311	931
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	192 129	215 945
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	176 659	153 560
Zakupione papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	18	24
Przychody z tytułu odsetek, razem	3 467 101	4 053 844

Koszty odsetek	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Zobowiązania wobec banków	(37 013)	(43 902)
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	(317 154)	(739 838)
niebankowym podmiotom finansowym	(73 024)	(123 583)
klientom indywidualnym	(179 273)	(419 923)
podmiotom gospodarczym	(60 199)	(180 919)
w tym rolnikom indywidualnym	(1 429)	(4 298)
instytucjom sektora budżetowego	(4 658)	(15 413)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(6 671)	(8 651)
Instrumenty pochodne w ramach rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	(99 538)	(118 763)
Sprzedane papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(6 236)	(25 580)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(466 612)	(936 734)
Wynik z tytułu odsetek	3 000 489	3 117 110

Wartość kosztów odsetkowych obliczona z zastosowaniem efektywnej stopy, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które są wyceniane według zamortyzowanego kosztu wyniosła 367 074 tys. zł (817 971 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku).

W 2020 roku łączna wartość przychodów odsetkowych obliczana z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody wyniosła 192 129 tys. zł. (215 945 tys. zł za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019 roku).

Przychody odsetkowe zawierają odsetki od aktywów finansowych ocenianych indywidualnie i grupowo, dla których zidentyfikowano utratę wartości. Kwota powyższych odsetek, która została ujęta w kwocie przychodów odsetkowych za rok 2020 wyniosła 65 978 tys. zł natomiast za rok 2019 wyniosła 94 913 tys. zł.

5. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI

Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019 (dane przekształcone)
z tytułu działalności kredytowej i leasingu	302 469	261 325
z tytułu obsługi rachunków	212 692	154 636
z tytułu obsługi gotówkowej	31 491	39 742
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	75 633	101 877
z tytułu zobowiązań gwarancyjnych i operacji dokumentowych	50 320	57 625
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	95 858	88 219
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	201 104	216 707
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	91 455	50 515
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	12 937	28 302
pozostałe prowizje	24 058	15 118
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	1 098 017	1 014 066

Koszty z tytułu opłat i prowizji	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019 (dane przekształcone)
z tytułu działalności kredytowej i leasingu	(337)	(2 647)
z tytułu obsługi rachunków	(9 914)	(4 828)
z tytułu obsługi gotówkowej	(13 329)	(15 582)
za realizację przelewów i usługi bankowości elektronicznej	(2 354)	(4 565)
z tytułu zarządzania aktywami i operacji brokerskich	(5 121)	(5 765)
z tytułu obsługi kart płatniczych i kredytowych	(104 474)	(119 233)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	(20 007)	(14 972)
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów Banku i pozyskiwania klientów	(27 099)	(29 044)
pozostałe prowizje	(39 334)	(31 506)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(221 969)	(228 142)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	876 048	785 924

Wynik z tytułu prowizji za rok 2020 zawiera przychody z tytułu działalności powierniczej w wysokości 95 858 tys. zł (w 2019 roku 88 219 tys. zł) oraz kwotę kosztów z tytułu działalności powierniczej w wysokości 5 121 tys. zł. (w 2019 roku 5 765 tys. zł).

Wynik z tytułu prowizji zawiera przychody prowizyjne, które odnoszą się do aktywów i zobowiązań, które nie są wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, za rok 2020 w kwocie 726 677 tys. zł, natomiast za rok 2019 w kwocie 631 833 tys. zł oraz koszty prowizyjne za rok 2020 w kwocie 73 040 tys. zł, a za rok 2019 w kwocie 71 638 tys. zł.

6. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

Przychody z tytułu dywidend	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9 669	6 007
Udziały w jednostkach zależnych	13 030	19 981
Przychody z tytułu dywidend, razem	22 699	25 988

7. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ

Wynik na działalności handlowej	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	102 340	18 120
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7 253	3 097
Instrumenty pochodne i wynik z pozycji wymiany	640 484	660 252
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	750 077	681 469

Bank w 2020 roku rozpoznał w wyniku z działalności handlowej zwiększenie wyceny akcji Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. oraz Biura Informacji Kredytowej S.A. w łącznej kwocie 45 mln zł., które są klasyfikowane jako wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Wynik na działalności inwestycyjnej	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Utrata wartości inwestycji w spółki zależne	(13 947)	(4 747)
Instrumenty dłużne wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	77 406	3 809
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(48 330)	(35 654)
Wynik na działalności inwestycyjnej, razem	15 129	(36 592)

W ciągu roku Bank nie dokonał zmiany klasyfikacji żadnych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu na wyceniane według wartości godziwej.

9. WYNIK ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH ORAZ REZERW NA ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

12 miesięcy do 31.12.2020	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Należności od banków	(837)	-	-	(837)	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(34 999)	(113 751)	(458 960)	(607 710)	18 218
Udzielone zobowiązania warunkowe	(19 244)	27 483	14 186	22 425	-
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	325	3 172	-	3 497	(2 312)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	(54 755)	(83 096)	(444 774)	(582 625)	15 906

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe

12 miesięcy do 31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Należności od banków	(931)	-	-	(931)	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	63 087	28 191	(414 881)	(323 603)	76 845
Udzielone zobowiązania warunkowe	(4 159)	(63 394)	(16 690)	(84 243)	-
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(1 097)	392	184	(521)	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe, razem	56 900	(34 811)	(431 387)	(409 298)	76 845

10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

Ogólne koszty administracyjne	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Koszty pracownicze	(1 149 228)	(1 329 986)
Koszty marketingu	(85 886)	(146 615)
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(197 018)	(286 343)
Koszty z tyt. leasingu krótkoterminowego i eksploatacji	(74 535)	(96 443)
Pozostałe koszty rzeczowe	(275 426)	(316 910)
Podróże służbowe	(8 496)	(21 461)
Koszty bankomatów i obsługi gotówkowej	(25 410)	(7 016)
Koszty outsourcingu w działalności leasingowej	(3 402)	(4 604)
Oplata na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(6 689)	-
Oplaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(213 185)	(166 100)
Oplata na koszty nadzoru (KNF)	(10 415)	(14 480)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(2 049 690)	(2 389 958)

11. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Koszty wynagrodzeń	(902 259)	(1 093 439)
Narzuty na wynagrodzenia	(167 046)	(180 961)
Świadczenia na rzecz pracowników	(34 901)	(29 552)
Koszty rezerwy na restrukturyzację	(22 314)	(1 760)
Koszty rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów oraz odpraw emerytalnych	(6 756)	(10 135)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(14 380)	(12 746)
Pozostałe	(1 572)	(1 393)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(1 149 228)	(1 329 986)

12. AMORTYZACJA

Amortyzacja	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Rzeczowe aktywa trwałe	(233 869)	(224 969)
Wartości niematerialne	(132 290)	(227 434)
Amortyzacja, razem	(366 159)	(452 403)

13. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Przychody ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	131 445	20 954
Z tytułu rozwiązanych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	10 908	-
Zysk z tytułu sprzedaży towarów i usług	-	533
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	51 540	12 277
Przychody z tytułu odzyskania kosztów windykacji	23 981	17 797
Przychody z tytułu odzyskanych odszkodowań	1 027	2 642
Przychody z działalności leasingowej	13 385	16 915
Inne przychody operacyjne*	39 005	87 799
Pozostałe przychody operacyjne, razem	271 291	158 917

* Kwota 87 799 tys. PLN zawiera wynik zrealizowanej w czerwcu 2019 sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku przeznaczonej do prowadzenia działalności faktoringowej na rzecz BGŻ BNP Paribas Faktoring Sp. z o.o. (Spółka Faktoringowa) w wysokości 42 435 tys. zł (kwotę 45 000 tys. zł rozpoznano w I półroczu 2019 r., natomiast w lipcu 2019 r. Bank i Spółka Faktoringowa dokonały ostatecznej weryfikacji przeniesionych wartości należności faktoringowych netto, będących podstawą kalkulacji ceny sprzedaży na koniec czerwca 2019 r. Powstała różnica w wysokości 2 565 tys. zł została zaksięgowana w III kwartale 2019 roku).

Na porównanie przychodów zrealizowanych w analizowanych okresach wpłynęło przede wszystkim rozliczenie i sposób ujęcia księgowego sprzedaży nieruchomości Centrali Banku przy ulicy Kasprzaka w Warszawie w I kwartale br. Łączny wynik na tej operacji wyniósł 43 564 tys. zł (brutto) i został zaprezentowany w ramach pozostałych przychodów operacyjnych (w pozycji Przychody ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, w kwocie 110 848 tys. zł) oraz w ramach pozostałych kosztów operacyjnych (w pozycjach: Koszty sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych, w kwocie 64 371 tys. zł oraz Pozostałe koszty, w kwocie 2 914 tys. zł).

14. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe koszty operacyjne	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019 (dane przekształcone)
Koszty sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	(91 509)	(63 305)
Z tytułu utworzonych odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności	(12 528)	-
Z tytułu utworzenia rezerw na sprawy sporne i pozostałe zobowiązania	(101 742)	(79 234)
Z tytułu windykacji należności	(50 932)	(45 371)
Z tytułu przekazanych darowizn	(6 535)	(5 861)
Koszty z działalności leasingowej	(15 794)	(16 977)
Koszty dotyczące odszkodowań, kar i grzywien	(13 667)	(16 898)
Pozostałe koszty operacyjne	(36 071)	(49 982)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(328 778)	(277 628)

Pozostałe koszty operacyjne za 12 miesięcy 2020 r. zawierają:

- w pozycji koszty sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych kwotę 64 371 tys. zł stanowiącą część rozliczenia sprzedaży nieruchomości Centrali Banku na ulicy Kasprzaka w Warszawie, dokonanej w I kwartale 2020 roku,
- w pozycji pozostałe koszty operacyjne część rozliczenia sprzedaży nieruchomości Centrali Banku na ulicy Kasprzaka w Warszawie w kwocie 2 914 tys. zł

15. PODATEK DOCHODOWY

	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Podatek bieżący	(179 430)	(178 310)
Podatek odroczony	(199 849)	(78 836)
Podatek dochodowy	(379 279)	(257 146)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	1 110 339	885 842
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy od wyniku brutto	(210 965)	(168 310)
Wierzytelności spisane w straty	(18 369)	(18 043)
Koszty reprezentacji	(356)	(1 029)
PFRON	(1 672)	(1 879)
Opłaty na rzecz BFG	(40 505)	(31 559)
Podatek od instytucji finansowych	(60 593)	(53 426)
Ulga na badania i rozwój	9 816	20 863
Rezerwy na roszczenia dot. kredytów w CHF	(38 057)	-
Rezerwy na ryzyko prawne	(8 267)	(2 763)
Pozostałe różnice	(10 311)	(1 000)
Obciążenie/uznanie wyniku finansowego Banku z tytułu podatku dochodowego	(379 279)	(257 146)

16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

	31.12.2020	31.12.2019
Podstawowy		
Zysk netto	731 060	628 696
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 418 918	147 418 918
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	4,96	4,26
Rozwodniony		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	731 060	628 696
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	147 418 918	147 418 918
Korekty na:		
- opcje na akcje	128 644	-
Średnia ważona liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję (w sztukach)	147 547 562	147 418 918
Zysk rozwodniony na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	4,95	4,26

Zgodnie z MSR 33 Bank sporządza kalkulację rozwodnionego zysku netto na jedną akcję, uwzględniając akcje emitowane warunkowo w ramach programów motywacyjnych opisanych w Nocie 39. W kalkulacjach nie uwzględniono tych elementów programów motywacyjnych, które miały działanie antyrozwadniające w prezentowanych okresach sprawozdawczych, a które w przyszłości potencjalnie mogą wpłynąć na rozwodnienie zysku na akcję.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku netto oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie okresu.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku netto do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2020	31.12.2019
Gotówka i pozostałe środki	3 403 693	2 566 489
Rachunek w NBP	18 176	2 092 027
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty brutto	3 421 869	4 658 516
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	(3)	(374)
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	3 421 866	4 658 142
Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	31.12.2020	31.12.2019
Saldo na początek okresu	(374)	(112)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(1 576)	-
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	1 491	500
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	456	(762)
Saldo na koniec okresu	(3)	(374)

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane. Na dzień 31 grudnia 2020 r. oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej wynosiło 0,1% (31.12.2019 r.: 0,5%).

Saldo kasy i środków w Banku Centralnym zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania od 31 grudnia 2020 r. wynosiła 484 302 tys. zł (od 31 grudnia 2019 r. 2 973 849 tys. zł).

18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Należności od banków	31.12.2020		31.12.2019			
	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Rachunki bieżące	57 257	(224)	57 033	140 829	(534)	140 295
Lokaty międzybankowe	-	-	-	265 266	(4)	265 262
Kredyty i pożyczki	1 511	(2)	1 509	7 097	(27)	7 070
Inne należności	498 189	(1 442)	496 747	114 323	(355)	113 968
Należności od banków, razem	556 957	(1 668)	555 289	527 515	(920)	526 595

Kwota długoterminowych należności od banków według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 330 838 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 194 659 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na należności od banków	31.12.2020	31.12.2019
Saldo na początek okresu	(920)	(1 261)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(7 760)	(475)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	5 874	2 211
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	217	(1 941)
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	921	546
Saldo na koniec okresu	(1 668)	(920)

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku i 31 grudnia 2019 roku należności od banków występowały w Fazie 1.

19. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2020			
Walutowe instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	14 782 276	184 587	113 239
walutowe kontrakty swap	18 367 382	178 217	213 453
walutowe transakcje (CIRS)	13 428 351	167 205	268 192
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 968 876	180 644	168 075
Razem walutowe instrumenty pochodne	50 546 885	710 653	762 959
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	45 872 723	810 474	743 456
kontrakty FRA	3 300 000	-	7 451
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	4 435 634	4 646	1 556
Razem procentowe instrumenty pochodne	53 608 357	815 120	752 463
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	306 311	5 844	5 726
transakcje FX Spot	3 967 651	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	4 273 962	5 844	5 726
Instrumenty pochodne handlowe, razem	108 429 204	1 531 617	1 521 148
w tym: wyceniane na podstawie modeli	108 429 204	1 531 617	1 521 148

Instrumenty pochodne handlowe	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2019			
Walutowe Instrumenty pochodne			
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	12 776 533	90 807	174 184
walutowe kontrakty swap	18 483 784	189 130	115 288
walutowe transakcje (CIRS)	12 004 222	133 287	164 022
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 277 986	26 273	43 701
Razem walutowe instrumenty pochodne	45 542 525	439 497	497 195
Instrumenty pochodne stóp procentowych			
kontrakty swap dla stóp procentowych	36 811 673	345 936	303 640
kontrakty FRA	5 500 000	122	346
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	4 569 927	10 332	9 479
Razem procentowe instrumenty pochodne	46 881 600	356 390	313 465
Pozostałe instrumenty pochodne			
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	221 292	4 999	4 977
transakcje FX Spot	2 450 189	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne	2 671 481	4 999	4 977
Instrumenty pochodne handlowe, razem	95 095 606	800 886	815 637
w tym: wyceniane na podstawie modeli	95 095 606	800 886	815 637

Wartość godziwa instrumentów pochodnych w rozbiciu na terminy zapadalności

31 grudnia 2020	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe instrumenty pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	184 587	19 727	22 467	74 380	38 019	29 994	113 239	18 358	28 513	22 341	41 130	2 897
walutowe kontrakty swap	178 217	39 832	67 993	17 441	48 078	4 871	213 453	74 540	28 773	48 158	48 701	13 281
walutowe transakcje (CIRS)	167 205	2 401	-	1 389	90 912	72 502	268 192	-	3 603	-	84 832	179 757
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	180 644	8 044	8 785	27 713	135 552	550	168 075	2 926	8 568	23 650	132 386	545
Razem walutowe instrumenty pochodne:	710 653	70 004	99 245	120 924	312 562	107 917	762 959	95 824	69 457	94 149	307 049	196 480
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	810 474	3 020	12 941	34 489	342 663	417 361	743 456	2 378	18 027	33 955	329 836	359 259
kontrakty FRA	-	-	-	-	-	-	7 451	-	-	2 509	4 942	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	4 646	-	-	279	212	4 155	1 556	-	-	156	212	1 188
Razem procentowe instrumenty pochodne:	815 120	3 020	12 941	34 768	342 875	421 516	752 463	2 378	18 027	36 620	334 991	360 447
Pozostałe instrumenty pochodne												
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	5 844	1 520	891	3 432	-	-	5 726	1 504	874	3 349	-	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	5 844	1 520	891	3 432	-	-	5 726	1 504	874	3 349	-	-
Instrumenty pochodne handlowe, razem	1 531 617	74 545	113 077	159 124	655 437	529 433	1 521 148	99 706	88 358	134 118	642 039	556 927

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

31 grudnia 2019	Wartość godziwa aktywa						Wartość godziwa zobowiązania					
	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat	Razem	<= 1 miesiąc	> 1 miesiąc <= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 12 miesięcy	> 1 rok <= 5 lat	> 5 lat
Instrumenty pochodne handlowe												
Walutowe Instrumenty pochodne:												
walutowe transakcje terminowe (FX Forward+NDF)	90 807	15 480	16 620	41 568	17 139	-	174 184	11 543	15 641	61 610	85 390	-
walutowe kontrakty swap	189 130	32 931	33 149	58 528	64 522	-	115 288	43 958	53 381	11 855	6 079	14
walutowe transakcje (CIRS)	133 287	65 906	-	1 770	14 319	51 293	164 022	67 375	-	6 411	25 571	64 665
opcje walutowe zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	26 273	2 176	3 581	13 832	6 684	-	43 701	4 915	5 460	24 417	8 909	-
Razem walutowe instrumenty pochodne:	439 497	116 492	53 351	115 697	102 663	51 293	497 195	127 792	74 482	104 293	125 948	64 679
Instrumenty pochodne stóp procentowych:												
kontrakty swap dla stóp procentowych	345 936	2 909	2 375	19 542	175 434	145 676	303 640	272	5 728	17 555	169 153	110 933
kontrakty FRA	122	-	-	122	-	-	346	-	-	243	103	-
pozagiełdowe opcje dla stóp procentowych	10 332	52	60	4 983	4 401	836	9 479	52	60	4 877	3 605	885
Razem procentowe instrumenty pochodne:	356 390	2 961	2 435	24 647	179 835	146 511	313 465	324	5 788	22 675	172 860	111 818
Pozostałe instrumenty pochodne												
kontrakty swap dla towarów w obrocie pozagiełdowym	4 999	3 807	97	846	249	-	4 977	3 773	91	843	270	-
Razem pozostałe instrumenty pochodne:	4 999	3 807	97	846	249	-	4 977	3 773	91	843	270	-
Instrumenty pochodne handlowe, razem	800 886	123 261	55 882	141 191	282 748	197 804	815 637	131 889	80 361	127 811	299 079	176 497

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie

Terminy zapadalności:

- dla NDF, Fx forward, Fx swap, Opcji walutowych i na indeksy, IRS, CIRS wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą zapadalności transakcji a datą bilansową
- dla Fx spot, FRA, papierów do wydania/otrzymania wyliczone jako różnica dni pomiędzy datą waluty transakcji a datą bilansową.

20. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ

Bank na dzień 31 grudnia 2020 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**macro fair value hedg**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są rachunki bieżące o stałej stopie procentowej w walucie PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające Instrumenty zabezpieczające stanowią standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, EUR i USD w ramach których Bank otrzymuje stałą stopę procentową i płaci zmienną stopę opartą na stawkach WIBOR 6M, WIBOR 3M, EURIBOR 3M, EURIBOR 1M, USD LIBOR 1M, USD LIBOR 6M.

	IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
			Aktywa	Zobowiązania
31.12.2020		17 260 690	531 793	-
31.12.2019		6 506 139	224 532	1 626

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i rachunków bieżących ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2020							
	Wartość godziwa					Nominał		
	dotatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	531 793	-	13 844	-	806 376	14 347 698	2 092 772	17 260 690
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	531 793	-	13 844	-	806 376	14 347 698	2 092 772	17 260 690

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2019							
	Wartość godziwa					Nominał		
	dotatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	224 532	1 626	-	400 000	1 246 294	3 343 237	1 516 608	6 506 139
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	224 532	1 626	-	400 000	1 246 294	3 343 237	1 516 608	6 506 139

Dodatkowo Bank na dzień 31 grudnia 2020 r. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (**micro fair value hedge**).

Opis powiązania zabezpieczającego Zabezpieczane ryzyko to ryzyko stopy procentowej, a w szczególności zmiany wartości godziwej aktywów i zobowiązań o stałym oprocentowaniu, spowodowane zmianami określonej stawki referencyjnej.

Pozycje zabezpieczane Pozycjami zabezpieczanymi są: obligacje o stałym kuponie PS0422, DS1029, WS0428, FPC0427, PFR0925.

Instrumenty zabezpieczające Instrumentami zabezpieczającymi są standardowe transakcje wymiany stopy procentowej (IRS), tzw. plain vanilla IRS w walucie PLN, w ramach, której Bank płaci stałą stopę procentową i otrzymuje zmienną stopę opartą na stawce WIBOR 6M.

IRS	Wartość nominalna	Wartość godziwa	
		Aktywa	Zobowiązania
31.12.2020	1 750 000	-	60 027
31.12.2019	846 800	-	23 007

Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających ujmowana jest w wyniku na rachunkowości zabezpieczeń. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

W zobowiązaniach w pozycji „Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej” znajduje się również korekta wartości instrumentów zabezpieczanych (depozytów) wynosząca:

31.12.2020 482 691 tys. zł

31.12.2019 199 584 tys. zł

Poniższa tabela prezentuje podział instrumentów pochodnych zabezpieczających według wartości nominalnej w podziale na rezydualne terminy wymagalności:

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2020							
	Wartość godziwa				Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	60 027	-	-	-	950 000	800 000	1 750 000
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	60 027	-	-	-	950 000	800 000	1 750 000

Zabezpieczające instrumenty pochodne	31.12.2019							
	Wartość godziwa				Nominał			
	dodatnia	ujemna	do 1 m-ca	od 1 do 3 m-cy	od 3 m-cy do 1 roku	1-5 lat	> 5 lat	Razem
Kontrakty na stopę procentową								
Swapy (IRS)	-	23 007	561	1 122	95 117	750 000	-	846 800
Razem zabezpieczające instrumenty pochodne	-	23 007	561	1 122	95 117	750 000	-	846 800

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (**fair value hedge**)

Wartość godziwa	31.12.2020	31.12.2019
Przychód odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	176 659	146 794
Koszt odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	(99 538)	(111 998)
Zmiana wyceny według wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w Wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, w tym:	(11 077)	(4 386)
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(246 040)	99 330
zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	234 963	(103 716)

21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

31.12.2020			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	608 417	(1 934)	606 483
kredyty o charakterze bieżącym	492 335	(1 577)	490 758
kredyty inwestycyjne	96 141	(259)	95 882
kredyty pozostałe	19 941	(98)	19 843
Klientom indywidualnym:	33 802 097	(1 172 830)	32 629 267
kredyty na nieruchomości	22 559 727	(363 664)	22 196 063
kredyty pozostałe	11 242 370	(809 166)	10 433 204
Podmiotom gospodarczym:	38 108 119	(1 833 761)	36 274 358
kredyty o charakterze bieżącym	17 824 476	(1 135 775)	16 688 701
kredyty inwestycyjne	13 921 875	(512 585)	13 409 290
kredyty pozostałe	6 361 768	(185 401)	6 176 367
w tym rolnikom indywidualnym:	8 118 713	(453 098)	7 665 615
kredyty o charakterze bieżącym	3 979 679	(229 272)	3 750 407
kredyty inwestycyjne	4 125 187	(222 105)	3 903 082
kredyty pozostałe	13 847	(1 721)	12 126
Instytucjom sektora budżetowego:	101 382	(2 268)	99 114
kredyty o charakterze bieżącym	70 300	(1 649)	68 651
kredyty inwestycyjne	30 448	(611)	29 837
kredyty pozostałe	634	(8)	626
Należności leasingowe	920 944	(83 191)	837 753
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	73 540 959	(3 093 984)	70 446 975

31.12.2019			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	576 531	(2 314)	574 217
kredyty o charakterze bieżącym	275 915	(1 191)	274 724
kredyty inwestycyjne	195 443	(614)	194 829
kredyty pozostałe	105 173	(509)	104 664
Klientom indywidualnym:	29 997 525	(1 158 392)	28 839 133
kredyty na nieruchomości	18 526 757	(301 880)	18 224 877
kredyty pozostałe	11 470 768	(856 512)	10 614 256
Podmiotom gospodarczym:	39 850 458	(1 915 967)	37 934 491
kredyty o charakterze bieżącym	20 395 569	(1 163 590)	19 231 979
kredyty inwestycyjne	14 066 034	(571 781)	13 494 253
kredyty pozostałe	5 388 855	(180 596)	5 208 259
w tym rolnikom indywidualnym:	8 732 840	(408 748)	8 324 092
kredyty o charakterze bieżącym	4 389 269	(206 874)	4 182 395
kredyty inwestycyjne	4 328 560	(200 839)	4 127 721
kredyty pozostałe	15 011	(1 035)	13 976
Instytucjom sektora budżetowego:	129 915	(1 925)	127 990
kredyty o charakterze bieżącym	93 583	(1 294)	92 289
kredyty inwestycyjne	35 635	(623)	35 012
kredyty pozostałe	697	(8)	689
Należności leasingowe	1 250 960	(75 229)	1 175 731
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	71 805 389	(3 153 827)	68 651 562

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom w podziale na Fazy

31.12.2020	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Kredyty i pożyczki udzielone:	62 569 000	6 903 685	4 068 274	73 540 959	324 756
Niebankowym podmiotom finansowym	606 759	33	1 625	608 417	80
Klientom indywidualnym	30 416 993	1 940 388	1 444 716	33 802 097	71 872
Podmiotom gospodarczym:	30 957 198	4 687 471	2 463 450	38 108 119	252 760
w tym rolnikom indywidualnym	6 069 509	1 259 809	789 395	8 118 713	2
Instytucjom sektora budżetowego	98 992	2 346	44	101 382	44
Należności leasingowe	489 058	273 447	158 439	920 944	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(471 373)	(581 344)	(2 041 267)	(3 093 984)	(47 810)
Niebankowym podmiotom finansowym	(1 213)	(3)	(718)	(1 934)	(23)
Klientom indywidualnym	(197 518)	(226 981)	(748 331)	(1 172 830)	(10 127)
Podmiotom gospodarczym:	(267 172)	(345 003)	(1 221 586)	(1 833 761)	(37 648)
w tym rolnikom indywidualnym	(48 403)	116 224)	(288 471)	(453 098)	(1)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 990)	(266)	(12)	(2 268)	(12)
Należności leasingowe	(3 480)	(9 091)	(70 620)	(83 191)	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	62 097 627	6 322 341	2 027 007	70 446 975	276 946

31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
Kredyty i pożyczki udzielone:	60 883 521	6 691 074	4 230 794	71 805 389	442 061
Niebankowym podmiotom finansowym	575 539	84	908	576 531	73
Klientom indywidualnym	26 877 993	1 786 916	1 332 616	29 997 525	103 974
Podmiotom gospodarczym:	32 528 567	4 594 095	2 727 796	39 850 458	337 974
w tym rolnikom indywidualnym	6 997 926	966 263	768 651	8 732 840	17
Instytucjom sektora budżetowego	127 419	2 362	134	129 915	40
Należności leasingowe	774 003	307 617	169 340	1 250 960	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(432 074)	(464 600)	(2 257 153)	(3 153 827)	(52 253)
Niebankowym podmiotom finansowym	(1 907)	(10)	(397)	(2 314)	(21)
Klientom indywidualnym	(185 466)	(206 902)	(766 024)	(1 158 392)	(11 089)
Podmiotom gospodarczym:	(238 135)	(245 297)	(1 432 535)	(1 915 967)	(41 137)
w tym rolnikom indywidualnym	(34 731)	(77 123)	(296 894)	(408 748)	(4)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 756)	(82)	(87)	(1 925)	(6)
Należności leasingowe	(4 810)	(12 309)	(58 110)	(75 229)	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	60 451 447	6 226 474	1 973 641	68 651 562	389 808

Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2020 roku	(432 074)	(464 600)	(2 257 153)	(3 153 827)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(202 694)	(15 071)	(79 056)	(296 821)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	55 275	21 739	10 794	87 808
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	99 104	(39 515)	(552 009)	(492 420)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	27	885 372	885 399
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	9 016	(83 924)	(49 215)	(124 123)
Stan na 31 grudnia 2020 roku	(471 373)	(581 344)	(2 041 267)	(3 093 984)

Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Stan na 1 stycznia 2019 roku	(492 558)	(495 154)	(2 027 337)	(3 015 049)
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	(98 783)	(28 161)	(76 625)	(203 569)
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	31 927	11 549	75 258	118 734
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	124 207	35 581	(457 651)	(297 863)
Wykorzystanie w ciężar odpisów	-	-	190 747	190 747
Pozostałe zmiany (w tym różnice kursowe)	3 133	11 585	38 455	53 173
Stan na 31 grudnia 2019 roku	(432 074)	(464 600)	(2 257 153)	(3 153 827)

Kwota długoterminowych należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 61 312 757 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 60 417 066 tys. zł).

Wartość brutto kredytów na nieruchomości dla osób fizycznych w walucie (w tys. zł)

Kredyty według walut	31.12.2020	31.12.2019
CHF	4 822 478	4 839 915
EUR	47 606	49 088
PLN	17 687 284	13 634 997
USD	2 359	2 757
Razem	22 559 727	18 526 757

	31.12.2020			
Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone:				
Niebankowym podmiotom finansowym	608 417	-	(1 934)	-
kredyty o charakterze bieżącym	492 335	-	(1 577)	-
kredyty inwestycyjne	96 141	-	(259)	-
kredyty pozostałe	19 941	-	(98)	-
Klientom indywidualnym:	33 802 097	4 876 681	(1 172 830)	(235 754)
kredyty na nieruchomości	22 559 727	4 822 478	(363 664)	(223 878)
kredyty pozostałe	11 242 370	54 203	(809 166)	(11 876)
Podmiotom gospodarczym:	38 108 119	148 909	(1 833 761)	(12 064)
kredyty o charakterze bieżącym	17 824 476	137 511	(1 135 775)	(7 502)
kredyty inwestycyjne	13 921 875	10 068	(512 585)	(4 560)
kredyty pozostałe	6 361 768	1 330	(185 401)	(2)
w tym rolnikom indywidualnym:	8 118 713	3 094	(453 098)	(493)
kredyty o charakterze bieżącym	3 979 679	2 998	(229 272)	(493)
kredyty inwestycyjne	4 125 187	96	(222 105)	-
kredyty pozostałe	13 847	-	(1 721)	-
Instytucjom sektora budżetowego:	101 382	-	(2 268)	-
kredyty o charakterze bieżącym	70 300	-	(1 649)	-
kredyty inwestycyjne	30 448	-	(611)	-
kredyty pozostałe	634	-	(8)	-
Należności leasingowe	920 944	38 940	(83 191)	(7 448)
Kredyty i pożyczki, razem	73 540 959	5 064 530	(3 093 984)	(255 266)

31.12.2019				
Wartość portfela kredytowego z udziałem CHF	Wartość bilansowa brutto	w tym zaangażowania w CHF	Odpis	w tym zaangażowania w CHF
Kredyty i pożyczki udzielone:				
Niebankowym podmiotom finansowym	576 531	-	(2 314)	-
kredyty o charakterze bieżącym	275 915	-	(1 191)	-
kredyty inwestycyjne	195 443	-	(614)	-
kredyty pozostałe	105 173	-	(509)	-
Klientom indywidualnym:	29 997 525	4 898 041	(1 158 392)	(173 819)
kredyty na nieruchomości	18 526 757	4 839 915	(301 880)	(164 191)
kredyty pozostałe	11 470 768	58 126	(856 512)	(9 628)
Podmiotom gospodarczym:	39 850 458	148 434	(1 915 967)	(8 532)
kredyty o charakterze bieżącym	20 395 569	135 201	(1 163 590)	(5 542)
kredyty inwestycyjne	14 066 034	11 096	(571 781)	(2 986)
kredyty pozostałe	5 388 855	2 137	(180 596)	(4)
w tym rolnikom indywidualnym:	8 732 840	3 447	(408 748)	(261)
kredyty o charakterze bieżącym	4 389 269	3 306	(206 874)	(261)
kredyty inwestycyjne	4 328 560	141	(200 839)	-
kredyty pozostałe	15 011	-	(1 035)	-
Instytucjom sektora budżetowego:	129 915	-	(1 925)	-
kredyty o charakterze bieżącym	93 583	-	(1 294)	-
kredyty inwestycyjne	35 635	-	(623)	-
kredyty pozostałe	697	-	(8)	-
Należności leasingowe	1 250 960	42 710	(75 229)	(7 558)
Kredyty i pożyczki, razem	71 805 389	5 089 185	(3 153 827)	(189 909)

22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	31.12.2020	31.12.2019
Kredyty preferencyjne	1 539 848	1 974 396
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	1 539 848	1 974 396

Poniżej przedstawiono porównanie, wartości godziwej kredytów preferencyjnych z ich wartością bilansową brutto, jaka zostałaby ujęta, gdyby Bank - zgodnie z wymogiem MSSF 9 - nie dokonał reklasyfikacji tych portfeli według wartości godziwej przez wynik finansowy.

	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa
31.12.2020	1 715 680	1 539 848
31.12.2019	2 116 564	1 974 396

Kredyty preferencyjne według wartości godziwej	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
31.12.2020	1 106 270	311 307	122 271	1 539 848
31.12.2019	1 505 517	322 161	146 718	1 974 396

23. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

31.12.2020			
Papiery wartościowe	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 581	(89)	5 492
emitowane przez banki krajowe	3 836 125	-	3 836 125
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	588 445	-	588 445
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	18 640 800	(96)	18 640 704
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	213 573	(11 818)	201 755
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	88 890	(389)	88 501
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	23 373 414	(12 392)	23 361 022

31.12.2019			
Papiery wartościowe	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 231	(64)	5 167
emitowane przez banki krajowe	28 194	(296)	27 898
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	17 427 475	(72)	17 427 403
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	380 660	(21 691)	358 969
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	97 611	(403)	97 208
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	17 939 171	(22 526)	17 916 645

31.12.2020	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Papiery wartościowe	23 180 310	4 021	189 083	23 373 414	184 928
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 581	-	-	5 581	-
emitowane przez banki krajowe	3 836 125	-	-	3 836 125	-
emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	588 445	-	-	588 445	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	18 640 800	-	-	18 640 800	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	20 469	4 021	189 083	213 573	184 928
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	88 890	-	-	88 890	-
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:	(823)	(446)	(11 123)	(12 392)	(6 968)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(89)	-	-	(89)	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(96)	-	-	(96)	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(249)	(446)	(11 123)	(11 818)	(6 968)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(389)	-	-	(389)	-
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	23 179 487	3 575	177 960	23 361 022	177 960
31.12.2019	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Papiery wartościowe	17 706 009	24 487	208 675	17 939 171	204 520
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	5 231	-	-	5 231	-
emitowane przez banki krajowe	28 194	-	-	28 194	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	17 427 475	-	-	17 427 475	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	147 498	24 487	208 675	380 660	204 520
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	97 611	-	-	97 611	-
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych:	(1 193)	(3 619)	(17 714)	(22 526)	(13 559)
emitowane przez banki krajowe - listy zastawne	(64)	-	-	(64)	-
emitowane przez banki krajowe	(296)	-	-	(296)	-
emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego – obligacje skarbowe	(72)	-	-	(72)	-
emitowane przez podmioty niefinansowe - obligacje	(358)	(3 619)	(17 714)	(21 691)	(13 559)
emitowane przez jednostki samorządowe – obligacje komunalne	(403)	-	-	(403)	-
Papiery wartościowe netto wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	17 704 816	20 868	190 961	17 916 645	190 961

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2020 r. BNP Paribas posiadał obligacje skarbowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie 364 531 tys. zł (o wartości nominalnej 370 000 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG (w 2019 r. w kwocie 433 649 tys. zł o wartości nominalnej 440 000 tys. zł).

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu według wartości bilansowej:

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu według wartości bilansowej	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	17 916 645	11 939 238
Zakup papierów	5 776 975	6 290 069
Sprzedaż/wykup papierów	(507 612)	(579 620)
Zmiana na odpisach z tytułu utraty wartości	10 133	(1 383)
Zmiana na korekcie wartości początkowej	(6 576)	6 010
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	171 457	267 812
Pozostałe zmiany	-	(5 481)
Stan na koniec okresu	23 361 022	17 916 645

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	22 526	21 143
Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	3 867	8 220
Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	(14 001)	(6 837)
Stan na koniec okresu	12 392	22 526

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według zamortyzowanego kosztu według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 23 351 070 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 17 816 858 tys. zł).

24. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	31.12.2020	31.12.2019
	Wartość bilansowa	
Obligacje emitowane przez podmioty niefinansowe	54 228	53 902
Obligacje zamienne na akcje podmiotów niefinansowych	57 292	24 191
Instrumenty kapitałowe	259 512	163 334
Certyfikaty emitowane przez podmioty niefinansowe	824	-
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	371 856	241 427

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	241 427	203 813
Zakup papierów	41 429	24 995
Sprzedaż papierów	(7 224)	(11 873)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	93 994	20 629
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	2 230	863
Pozostałe zmiany	-	3 300
Stan na koniec okresu	371 856	241 427

Kwota długoterminowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat brutto według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 106 786 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 74 945 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje wartość papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w podziale na wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz obligatoryjnie wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Instrumenty dłużne zaklasyfikowane obowiązkowo do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	112 343	78 093
Instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na moment początkowego ujęcia	259 512	163 334
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, razem	371 856	241 427

25. PAPIERY WARTOŚCIOWE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

Dłużne papiery wartościowe	31.12.2020	31.12.2019
Obligacje emitowane przez banki	4 319 718	530 927
Obligacje skarbowe emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego	4 685 483	7 422 431
Obligacje emitowane przez pozostałe instytucje finansowe	1 223 359	-
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 228 560	7 953 358

Wycena dłużnych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody dokonywana jest w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy użyciu bieżących rynkowych stóp procentowych, z uwzględnieniem ryzyka kredytowego emitenta w wysokości odpowiadającej parametrom obserwowanym na rynku dla transakcji o podobnym ryzyku kredytowym i horyzoncie czasowym. Wycena nie uwzględnia założeń, które nie mogą być zaobserwowane bezpośrednio na rynku.

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody:

Zmiana stanu papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	7 953 358	15 875 339
Zakup papierów	50 342 450	6 224 070
Sprzedaż papierów	(48 329 550)	(14 011 831)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez całkowite dochody	163 408	(18 747)
Zmiana w wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	36 601	1 035
Zmiana odsetek należnych, z tytułu różnic kursowych, dyskonta i premii	62 293	(116 508)
Stan na koniec okresu	10 228 560	7 953 358

Kwota długoterminowych papierów wartościowych brutto wycenianych według wartości godziwej przez całkowite dochody według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 10 072 024 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 6 838 136 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje zyski i straty dotyczące papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, które w danym okresie zostały ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie zostały wyksięgowane z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym za dany okres 12 miesięcy do 31 grudnia 2020 r. i 2019 roku.

Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Zyski ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	76 998	2 862
Straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym a następnie przeniesione z kapitału własnego i ujęte w wyniku finansowym	(1 229)	(2 147)
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, razem	75 769	715

26. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

	31.12.2020	31.12.2019
W podmiotach sektora finansowego	70 059	74 038
W podmiotach sektora niefinansowego	70 706	78 474
Inwestycje, razem	140 765	152 512

Udziały w jednostkach zależnych według stanu na 31.12.2020 i 31.12.2019

31.12.2020	Cena nabycia udziałów	Wartość bilansowa	Udział % Banku w kapitale podmiotu
Nazwa podmiotu			
BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.	57 434	39 008	100%
BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	37 196	31 934	100%
BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O.	39 996	34 517	100%
BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A.	48 800	31 698	100%
CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.	13 214	-	100%
BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.	3 608	3 608	100%
Razem	200 248	140 765	

31.12.2019	Cena nabycia udziałów	Wartość bilansowa	Udział % Banku w kapitale podmiotu
Nazwa podmiotu			
BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O.	57 434	39 008	100%
BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	37 196	31 934	100%
BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O.	39 996	39 996	100%
BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A.	48 800	31 699	100%
CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.	12 514	7 767	100%
BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.	2 108	2 108	100%
Razem	198 048	152 512	

W dniu 31 grudnia 2019 r. nastąpiło połączenie spółek zależnych Banku, tj.: BNP Paribas Financial Service Sp. z o.o. oraz BNP Paribas Group Service Center S.A., polegające na przejęciu BNP Paribas Financial Service Sp. z o.o. przez BNP Paribas Group Service Center S.A.

W dniu 29 marca 2019 r. nastąpiło połączenie spółek zależnych Banku, tj.: Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych BGŻ BNP Paribas S.A. oraz Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (dawniej Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.), polegające na przejęciu Riviera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. przez TFI BNP Paribas TFI S.A.

27. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	31.12.2020	31.12.2019
Licencje	420 102	279 452
Inne wartości niematerialne	7 872	7 701
Nakłady na wartości niematerialne	223 228	231 971
Wartości niematerialne, razem	651 202	519 124

Wartości niematerialne				
12 miesięcy do 31.12.2020	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 312 190	19 255	233 655	1 565 100
Zwiększenia:	270 604	3 334	282 182	556 120
przeniesienie z nakładów	264 313	3 198	-	267 512
zakupy	6 159	42	249 357	255 559
inne	131	93	32 825	33 049
Zmniejszenia:	(102 484)	(13)	(292 609)	(395 106)
przeniesienie z nakładów	-	-	(267 512)	(267 512)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(102 484)	(13)	(3 636)	(106 133)
inne	-	-	(21 461)	(21 461)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 480 310	22 576	223 228	1 726 114
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 032 738	11 509	-	1 044 247
Zmiany stanu:	27 471	3 195	-	30 666
amortyzacja za rok obrotowy	124 323	7 967	-	132 290
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(96 852)	(12)	-	(96 864)
inne	-	(4 760)	-	(4 760)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 060 209	14 704	-	1 074 913
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	46	1 685	1 731
Zmiany stanu:	-	(46)	(1 685)	(1 731)
aktualizacja odpisu	-	(46)	(1 685)	(1 731)
Saldo na dzień 31 grudnia	-	-	-	-
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	279 452	7 701	231 971	519 124
Saldo na dzień 31 grudnia	420 102	7 872	223 228	651 202

Wartości niematerialne				
12 miesięcy do 31.12.2019	Licencje	Inne wartości niematerialne	Nakłady na wartości niematerialne	Ogółem
Wartość księgowa brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 236 580	42 906	181 133	1 460 619
Zwiększenia:	193 137	2 535	249 581	445 253
przeniesienie z nakładów	183 422	2 253	-	185 675
zakupy	9 711	104	249 581	259 396
inne	4	178	-	182
Zmniejszenia:	(117 527)	(26 186)	(197 058)	(340 771)
przeniesienie z nakładów	-	-	(185 675)	(185 675)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(117 527)	(26 186)	(1 455)	(145 168)
inne	-	-	(9 928)	(9 928)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 312 190	19 255	233 656	1 565 101
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	903 918	34 281	-	938 199
Zmiany stanu:	128 820	(22 772)	-	106 048
amortyzacja za rok obrotowy	224 170	2 836	-	227 006
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(95 350)	(25 608)	-	(120 958)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 032 738	11 509	-	1 044 247
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	595	1 717	2 312
Zmiany stanu:	-	(549)	(32)	(582)
aktualizacja odpisu	-	(549)	(32)	(582)
Saldo na dzień 31 grudnia	-	46	1 685	1 730
Wartość księgowa netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	332 662	8 030	179 416	520 108
Saldo na dzień 31 grudnia	279 452	7 701	231 971	519 124

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Bank na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości.

Bank według stanu na 31.12.2020 r. posiadał istotne zobowiązania umowne zaciągnięte w kwocie 1 394 tys. zł. w związku z nabyciem wartości niematerialnych (brak istotnych zobowiązań według stanu na 31.12.2019 r.).

28. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2020	31.12.2019
Środki trwałe, w tym:	496 744	531 214
grunty i budynki	119 466	191 858
sprzęt informatyczny	161 881	145 051
wyposażenie biurowe	51 411	41 444
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	163 986	152 861
Środki trwałe w budowie	47 438	94 155
Prawo do użytkowania, w tym:	924 491	589 065
grunty i budynki	907 828	571 513
pojazdy samochodowe	16 570	13 261
sprzęt informatyczny	-	4 104
pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	93	187
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 468 673	1 214 434

Zwiększenie aktywa z tytułu prawa do użytkowania w 2020 roku wynika w znaczącym stopniu z zawarcia umowy najmu nowej Centrali Banku.

Poniżej przedstawiono zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych w roku 2020 i 2019:

Środki trwałe i środki trwałe w budowie				
12 miesięcy do 31.12.2020	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	401 841	1 254 732	94 231	1 750 804
Zwiększenia:	9 750	166 843	108 051	284 644
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	9 750	135 907	-	145 657
zakupy	-	20 779	94 185	114 964
inne	-	10 157	13 866	24 023
Zmniejszenia:	(155 744)	(208 596)	(154 803)	(519 143)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(145 657)	(145 657)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(155 630)	(192 469)	-	(348 099)
inne	(114)	(16 127)	(9 146)	(25 387)
Saldo na dzień 31 grudnia	255 847	1 212 979	47 479	1 516 305
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	199 512	914 452	-	1 113 964
Zmiany stanu:	(76 297)	(80 115)	-	(156 412)
amortyzacja za rok obrotowy	6 631	100 973	-	107 604
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(82 928)	(181 088)	-	(264 016)
Saldo na dzień 31 grudnia	123 215	834 337	-	957 552
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	10 471	924	76	11 471
Zmiany stanu:	2 695	440	(35)	3 100
aktualizacja odpisu	2 695	440	(35)	3 100
Saldo na dzień 31 grudnia	13 166	1 364	41	14 571
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	191 858	339 356	94 155	625 369
Saldo na dzień 31 grudnia	119 466	377 278	47 438	544 182

Środki trwałe i środki trwałe w budowie

12 miesięcy do 31.12.2019	Grunty i budynki	Rzeczowe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość księgową brutto				
Saldo na dzień 1 stycznia	399 496	1 330 707	36 706	1 766 909
Zwiększenia:	10 751	187 933	209 243	407 927
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	10 751	139 436	-	150 187
zakupy	-	31 022	201 120	232 142
inne	-	17 475	8 123	25 598
Zmniejszenia:	(8 406)	(263 908)	(151 718)	(424 032)
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	(150 187)	(150 187)
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór, kradzież	(8 271)	(251 099)	-	(259 370)
inne	(135)	(12 809)	(1 530)	(14 475)
Saldo na dzień 31 grudnia	401 841	1 254 732	94 231	1 750 804
Umorzenie (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	193 846	1 047 944	-	1 241 790
Zmiany stanu:	5 666	(133 492)	-	(127 826)
amortyzacja za rok obrotowy	9 672	91 324	-	100 996
sprzedaż, likwidacja, darowizna, niedobór	(4 006)	(224 838)	-	(228 844)
nabycie w wyniku połączenia jednostek	-	22	-	22
Saldo na dzień 31 grudnia	199 512	914 452	-	1 113 964
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)				
Saldo na dzień 1 stycznia	11 672	14 088	51	25 811
Zmiany stanu:	(1 201)	(13 164)	25	(14 340)
aktualizacja odpisu	(1 201)	(13 164)	25	(14 340)
Saldo na dzień 31 grudnia	10 471	924	76	11 471
Wartość księgową netto				
Saldo na dzień 1 stycznia	193 978	268 675	36 655	499 308
Saldo na dzień 31 grudnia	191 858	339 356	94 155	625 369

Prawo do użytkowania					
12 miesięcy do 31.12.2020	Grunty i budynki	Pojazdy samochodowe	Sprzęt informatyczny	Pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	Ogółem
Wartość księgową brutto					
Saldo na dzień 1 stycznia	689 280	18 334	6 556	280	714 450
Zwiększenia:	503 318	11 482	-	-	514 800
Zmniejszenia:	(76 478)	(2 473)	(6 556)	-	(85 507)
Saldo na dzień 31 grudnia	1 116 120	27 343	(0)	280	1 143 743
Umorzenie (-)					
Saldo na dzień 1 stycznia	110 583	5 073	2 452	93	118 201
Zmiany stanu:	91 796	5 700	(2 452)	94	95 138
amortyzacja za rok obrotowy	117 688	7 776	707	94	126 265
pozostałe zmiany	(25 892)	(2 076)	(3 159)	-	(31 127)
Saldo na dzień 31 grudnia	202 379	10 773	-	187	213 339
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)					
Saldo na dzień 1 stycznia	7 185				7 185
Zmiany stanu:	(1 271)	-	-	-	(1 271)
utworzenie odpisu aktualizującego	2 731	-	-	-	2 731
rozwiązanie odpisu aktualizującego	(4 002)	-	-	-	(4 002)
Saldo na dzień 31 grudnia	5 914	-	-	-	5 914
Wartość księgową netto					
Saldo na dzień 1 stycznia	571 512	13 261	4 104	187	589 064
Saldo na dzień 31 grudnia	907 828	16 570	-	93	924 491

Prawo do użytkowania					
12 miesięcy do 31.12.2019	Grunty i budynki	Pojazdy samochodowe	Sprzęt informatyczny	Pozostałe, w tym inwestycje w obcych środkach trwałych	Ogółem
Wartość księgową brutto					
Saldo na dzień 1 stycznia	579 508	20 667	6 540	279	606 994
Zwiększenia:	142 917	5 430	16	1	148 364
Zmniejszenia:	(33 145)	(7 763)	-	-	(40 908)
Saldo na dzień 31 grudnia	689 280	18 334	6 556	280	714 450
Umorzenie (-)					
Saldo na dzień 1 stycznia	-	-	-	-	-
Zmiany stanu:	110 583	5 073	2 452	93	118 201
amortyzacja za rok obrotowy	115 304	6 576	2 452	93	124 425
pozostałe zmiany	(4 721)	(1 503)	-	-	(6 224)
Saldo na dzień 31 grudnia	110 583	5 073	2 452	93	118 201
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości (-)					
Saldo na dzień 1 stycznia	10 503				10 503
Zmiany stanu:	(3 318)	-	-	-	(3 318)
utworzenie odpisu aktualizującego	6 530	-	-	-	6 530
rozwiązanie odpisu aktualizującego	(9 848)	-	-	-	(9 848)
Saldo na dzień 31 grudnia	7 185	-	-	-	7 185
Wartość księgową netto					
Saldo na dzień 1 stycznia	569 005	20 667	6 540	279	596 491
Saldo na dzień 31 grudnia	571 513	13 261	4 104	187	589 065

Bank według stanu na 31.12.2020 r. posiadał istotne zobowiązania umowne zaciągnięte w kwocie 1 165 tys. zł. w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych (brak istotnych zobowiązań według stanu na 31.12.2019 r.).

29. LEASING

Bank jako leasingobiorca

Bank jest stroną umów leasingu w zakresie bazowych składników aktywów takich, jak:

- nieruchomości,
- pojazdy samochodowe,
- grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntów,
- wpłatomaty,
- elementy wyposażenia,
- sprzęt IT.

Okres leasingu pojazdów samochodowych wynosi od 1 do 5 lat. Umowy zawierają opcje przedłużenia. Bank zawiera również umowy leasingu zwrotnego w odniesieniu do pojazdów samochodowych.

Bank jest również stroną umów leasingu nieruchomości. Umowy te są zawierane na czas określony od 1 do 30 lat oraz na czas nieokreślony. W przypadku umów na czas nieokreślony Bank ustala okres leasingu w oparciu o okres wypowiedzenia umowy. Umowy przewidują zmienne opłaty leasingowe zależne od indeksu (np. GUS, HICP).

Bank posiada także umowy leasingu gruntu na czas nieoznaczony, oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na okres od 40 do 100 lat. Opłaty leasingowe są waloryzowane zgodnie z ustawą o gospodarce gruntami.

	31.12.2020	31.12.2019
Koszty leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	(138 406)	(142 936)
- koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	(6 671)	(8 651)
- koszty amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(126 265)	(124 425)
- koszty związane z leasingiem krótkoterminowym (ujęte w kosztach administracyjnych)	(5 470)	(9 860)

	31.12.2020	31.12.2019
Niezdyskontowane opłaty leasingowe według terminów zapadalności		
Do jednego roku	125 907	118 151
Powyżej 1 roku do 5 lat	491 604	349 126
Powyżej 5 lat	397 459	198 679
Razem	1 014 970	665 956

	31.12.2020	31.12.2019
Wartość księgowa zobowiązań z tytułu zdyskontowanych opłat leasingowych	968 592	601 157

Bank jako leasingodawca

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów z tytułu umów leasingu finansowego przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Bank w ramach leasingu finansowego.

Bank nie oferuje produktów leasingu operacyjnego tj. takiego w jakim nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

Należności z tytułu leasingu finansowego	31.12.2020	31.12.2019
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	1 062 012	1 445 945
Niezrealizowane przychody finansowe	(141 068)	(194 985)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	920 944	1 250 960
Odpisy z tytułu utraty wartości	(83 191)	(75 229)
Należności z tytułu leasingu finansowego, razem	837 753	1 175 731

Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego według terminów zapadalności	31.12.2020	31.12.2019
Do 1 roku	332 524	498 169
Powyżej 1 roku do 5 lat	653 224	855 503
Powyżej 5 lat	76 264	92 273
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego razem	1 062 012	1 445 945

30. INNE AKTYWA

Inne aktywa:	31.12.2020	31.12.2019
Należności z tytułu umów z klientami:		
dłużnicy różni	192 538	326 787
przychody do otrzymania	94 498	114 427
rozliczenia z tytułu kart płatniczych	31 254	30 566
rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	5 562	6 173
Pozostałe:		
rozliczenia ze spółką sekurytyzacyjną	67 093	120 289
rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	293 842	288 740
koszty do rozliczenia w czasie	31 567	40 418
rozrachunki z tytułu podatków i świadczeń publiczno-prawnych	18 877	20 096
pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	5 799	7 966
pozostałe	87 909	64 495
Inne aktywa brutto, razem	828 939	1 019 957
Odpisy aktualizujące wartość na należności od dłużników różnych	(36 079)	(109 077)
Inne aktywa netto, razem	792 860	910 880

31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO

Zobowiązania wobec Banku Centralnego	31.12.2020	31.12.2019
Przekroczenie salda na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	84 675	-

32. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

Zobowiązania wobec innych banków	31.12.2020	31.12.2019
Rachunki bieżące	809 090	593 160
Depozyty międzybankowe	1 615 771	-
Kredyty i pożyczki otrzymane	160 807	220 410
Inne zobowiązania	245 870	205 206
Zobowiązania wobec banków, razem	2 831 538	1 018 776

Nie doszło do złamania postanowień umownych i kowenantów związanych z sytuacją finansową Banku i obowiązkami informacyjnymi w 2020 i 2019 roku.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec banków według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 393 429 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 425 701 tys. zł).

33. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2020	31.12.2019
NIEBANKOWE PODMIOTY FINANSOWE	2 965 519	4 870 500
Rachunki bieżące	1 381 302	472 979
Depozyty terminowe	184 356	2 098 929
Zobowiązania z tytułu rozliczeń sekurytyzacji	1 390 551	2 298 573
Inne zobowiązania	9 310	19
KLIENCI INDYWIDUALNI	43 578 012	42 281 589
Rachunki bieżące	35 826 600	27 275 384
Depozyty terminowe	7 327 267	14 753 587
Inne zobowiązania	424 145	252 618
PODMIOTY GOSPODARCZE	43 657 049	40 291 290
Rachunki bieżące	40 270 559	29 239 743
Depozyty terminowe	2 723 760	10 336 908
Inne zobowiązania	662 730	714 639
w tym ROLNICY INDYWIDUALNI	2 464 474	1 942 191
Rachunki bieżące	2 388 764	1 827 333
Depozyty terminowe	60 296	105 709
Inne zobowiązania	15 414	9 149
INSTYTUCJE SEKTORA BUDŻETOWEGO	1 265 971	1 001 948
Rachunki bieżące	1 111 576	788 034
Depozyty terminowe	148 718	212 777
Inne zobowiązania	5 677	1 137
Zobowiązania wobec klientów, razem	91 466 551	88 445 327

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec klientów według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 378 908 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 872 794 tys. zł).

34. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

	31.12.2020	31.12.2019
Zobowiązania podporządkowane	4 306 539	1 882 064
Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	1 882 064	1 875 769
Zaciągnięcie pożyczek	2 300 000	-
Zmiana na odsetkach	1 795	(1 110)
Różnice kursowe	122 680	7 405
Stan na koniec okresu	4 306 539	1 882 064

35. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

	31.12.2020	31.12.2019
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu umów z klientami		
Wierzyciele różni	222 088	217 441
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	128 516	104 886
Przychody przyszłych okresów	90 039	111 729
Rozliczenia z tytułu umów rachunków powierniczych	3 431	9 830
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	26 379	24 318
Pozostałe zobowiązania		
Rozrachunki międzybankowe i międzysystemowe	29 961	480 434
Rezerwy na koszty rzeczowe	335 187	335 267
Rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników	213 511	335 040
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	41 254	43 398
Pozostałe rozliczenia publiczno-prawne	47 395	62 185
Pozostałe rozrachunki związane z działalnością leasingową	3 775	14 140
Pozostałe	92 621	113 383
Pozostałe zobowiązania, razem	1 234 157	1 852 051

36. REZERWY

	31.12.2020	31.12.2019
Rezerwa na restrukturyzację	82 918	113 049
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	17 639	15 850
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	214 443	233 179
Rezerwa na sprawy sporne	335 461	165 983
Pozostałe rezerwy	8 232	2 476
Rezerwy, razem	658 693	530 537

Rezerwy na restrukturyzację	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	113 049	171 862
Utworzenie rezerwy	48 590	6 929
Wykorzystanie rezerw	(59 882)	(54 267)
Rozwiązanie rezerw	(18 839)	(687)
Inne zmiany	-	(10 788)
Wartość bilansowa na koniec okresu	82 918	113 049

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	15 850	14 495
Utworzenie rezerw	4 324	3 135
Wykorzystanie rezerw	(1 025)	-
Rozwiązanie rezerw	(1 510)	(1 780)
Wartość bilansowa na koniec okresu	17 639	15 850

Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	233 179	149 530
Utworzenie rezerwy	96 415	491 420
Rozwiązanie rezerwy	(82 951)	(392 438)
Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego	(35 887)	(15 105)
Inne zmiany	3 687	(228)
Wartość bilansowa na koniec okresu	214 443	233 179

Rezerwy na sprawy sporne	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	165 983	62 073
Utworzenie rezerwy	218 858	136 696
Wykorzystanie rezerw	(38 092)	(19 758)
Rozwiązanie rezerwy	(11 288)	(19 834)
Inne zmiany	-	6 806
Wartość bilansowa na koniec okresu	335 461	165 983

Pozostałe rezerwy	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Wartość bilansowa na początek okresu	2 476	37 839
Utworzenie rezerwy	4 644	7 889
Wykorzystanie rezerwy	(25)	-
Rozwiązanie rezerw	(738)	(34 629)
Inne zmiany	1 875	(8 623)
Wartość bilansowa na koniec okresu	8 232	2 476

37. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

W roku obrotowym nastąpiły następujące zmiany w odroczonym podatku dochodowym:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2020	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2019	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa za 2020
Odsetki do zapłacenia naliczone od zobowiązań, w tym odsetki i dyskonto z tytułu certyfikatów depozytowych	346 212	383 295	(7 046)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej*	1 069 542	514 985	105 366
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających	482 691	201 332	53 458
Kwoty odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe (niebędących kosztami uzyskania przychodu), wobec których przewidziane jest uprawdopodobnienie/udokumentowane	3 397 655	3 765 364	(69 865)
Przychody pobierane z góry oraz rozliczane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej	347 087	587 026	(45 588)
Rezerwa na odpisy emerytalne oraz rezerwa na restrukturyzację zatrudnienia	92 933	121 040	(5 340)
Pozostałe rezerwy na koszty osobowe	252 209	269 724	(3 328)
Rezerwy na koszty rzeczowe	329 291	524 718	(37 131)
Odpis z tytułu utraty wartości - środki trwałe, wartości niematerialne	14 669	13 529	217
Odpis z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych*	61 375	47 671	2 604
Podatek PCC z tytułu nabycia udziałów w jednostkach zależnych	-	77	(15)
Zapłacone noty odszkodowawcze	2 896	8 812	(1 124)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych	12 570	17 118	(864)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów przeznaczonych do sprzedaży dotyczące działalności leasingowej	70 620	58 110	2 377
Nadwyżka wartości podatkowej środków trwałych w leasingu nad wartością księgową należności	110 869	184 701	(14 028)
Opłaty wstępne do umów leasingowych	7	62	(11)
Przychody rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	6 764	5 730	196
Zobowiązanie leasingowe	958 280	608 343	66 488
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe aktywa	8 451	5 509	559
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	41 612	8 971	6 202
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	32 414	45 191	(2 428)
Razem:	7 638 146	7 371 308	50 699

*kwota BO w wysokości 15 603 tys. zł w pozycji: Odpis z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych została przeniesiona do pozycji Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej

Podstawa aktywa rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	7 596 534	7 362 337	44 497
Podstawa aktywów rozpoznanych z kapitałem z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu aktywa	41 612	8 971	6 202

Nierozpoznane aktywa z tytułu podatku odroczonego związane są z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, których nieściągalność nie zostanie uprawdopodobniona w przyszłości. Kwota nieuznanych różnic przejściowych z tego tytułu wynosiła na 31 grudnia 2020 r. 33 219 tys. z tys. zł, a na 31 grudnia 2019 r. wynosiła 40 586 tys. zł

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2020	Podstawa do podatku odroczonego na dzień 31 grudnia 2019	Obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy za 2020
Przychody do otrzymania z tytułu odsetek od należności	(1 092 559)	(1 207 591)	(21 856)
Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej **	(1 713 544)	(716 101)	189 514
Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody***	(353 222)	(157 173)	37 249
Różnica amortyzacji bilansowej i podatkowej dotycząca własnych środków trwałych Banku	(301 596)	(231 532)	13 312
Wartość netto prawo do użytkowania (RoU)	(930 406)	(596 251)	63 489
Koszty prac rozwojowych	(4 178)	(5 604)	(271)
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających **	-	(1 748)	(332)
Koszty rozliczane w czasie dotyczące działalności leasingowej	(9 011)	(6 157)	542
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe***	(4 402)	(6 791)	(453)
Razem:	(4 408 918)	(2 928 948)	281 194

** - kwota BO w wysokości 3 587 tys. w pozycji: Niezrealizowane zobowiązania z tytułu pozycji zabezpieczanych i instrumentów zabezpieczających została przeniesiona do pozycji Wycena instrumentów pochodnych i papierów wartościowych według wartości godziwej

*** - nastąpiło przesunięcie kwoty rezerwy emerytalnej z pozycji Wycena wartości papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody do pozycji Pozostałe dodatnie różnice przejściowe

Podstawa rezerwy rozpoznana w rachunku zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych) oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(4 051 395)	(2 765 362)	244 347
Podstawa rezerwy odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny oraz obciążenie wynikające ze zmiany stanu rezerwy	(357 523)	(163 586)	36 847

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 451 247	1 400 549
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(837 694)	(556 500)
Netto aktywo z tytułu odroczonego podatku	613 553	844 048

38. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Bank nie prowadził działalności, która została zaniechana w 2020 roku bądź w 2019 roku.

39. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI

W Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku BNP Paribas S.A.”.

Zasady i założenia zawarte w Polityce gwarantują istnienie racjonalnej, zrównoważonej i podlegającej kontroli polityki wynagradzania, zgodnej z akceptowanym poziomem ryzyka, ze standardami i wartościami BNP Paribas S.A. oraz z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz zaleceniami zawartymi w Dyrektywie CRD4.

Zgodnie z *Polityką wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku* zmodyfikowaną 31 grudnia 2019 roku i regulaminami przyjętymi na jej podstawie, tj. *Regulaminem przypisywania i wypłaty składników wynagrodzenia zmiennego członkom Zarządu BNP Paribas Bank Polska S.A.* oraz *Regulaminem przypisywania i wypłaty składników wynagrodzenia zmiennego osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka innym niż członkowie Zarządu BNP Paribas Bank Polska S.A.*, została zmieniona forma instrumentu finansowego, w którym wypłacana jest część wynagrodzenia zmiennego z akcji fantomowych na akcje zwykłe (zmiana nie dotyczy osób, które zakończyły współpracę z Bankiem).

W dniu 31 stycznia 2020 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę w sprawie wprowadzenia *Programu Motywacyjnego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku (MRT)*.

Wynagrodzenie zmienne za 2019 rok podlegające konwersji na instrument finansowy zostało przyznane w akcjach rzeczywistych Banku, z wyłączeniem osób, które odeszły z Banku (przyznane akcje fantomowe).

Program oparty na akcjach fantomowych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku obowiązywał program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznawanego w formie instrumentu finansowego - akcje fantomowe, którego rozliczenie będzie następowało w kolejnych okresach.

Wynagrodzenie zmienne, przyznane w akcjach fantomowych, wypłacane jest jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej ilości przyznanych akcji. Wypłata następuje po upływie okresu retencji.

Instrumenty finansowe (akcje fantomowe) – zmiany w programie za 2020 rok oraz za 2019 rok.

	31.12.2020		31.12.2019	
	Instrument finansowy		Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	294 738	15 628	182 913	10 684
przyznane w danym okresie	13 586	928	170 853	8 440
wykonane w danym okresie	(88 026)	(5 101)	(59 028)	(3 496)
Stan na koniec okresu	220 298	11 455	294 738	15 628

W 2020 roku dokonane zostały płatności z tytułu realizacji praw do akcji fantomowych odroczonej (w ramach programu za lata 2015, 2016 i 2017) w kwocie 5 101 tys. złotych. W 2020 roku w związku z przyznaniem wynagrodzenia zmiennego za 2019 rok zostały przyznane akcje fantomowe w liczbie 13 586 akcji fantomowych.

Poniższa tabela przedstawia warunki planu nabywania akcji fantomowych w roku 2020.

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych
Data ogłoszenia programu	21 czerwca 2012 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji fantomowych	11 marca 2020 roku
Data zakończenia przyznania akcji fantomowych	18 marca 2020 roku

Program oparty na akcjach Banku

Obecnie obowiązuje nowy program wypłaty wynagrodzenia zmiennego przyznawanego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na profil ryzyka. Wynagrodzenie zmienne jest podzielone na część przyznaną w formie instrumentu finansowego (akcje Banku) oraz pozostałą część przyznaną w formie pieniężnej.

Przyznanie prawa do wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku następuje poprzez wydanie warrantów subskrypcyjnych w liczbie odpowiadającej liczbie przyznanych akcji, jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji. Wypłata wynagrodzenia zmiennego wyrażonego w formie akcji Banku, tj. objęcie akcji Banku w drodze realizacji praw z warrantów subskrypcyjnych, następuje po upływie okresu retencji.

Bank będzie przyznawać uczestnikom Programu Motywacyjnego warrantu subskrypcyjne, z których wynikać będzie prawo do objęcia nowych akcji Banku Serii M wyemitowanych przez Bank w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. Liczba akcji Serii M nie będzie większa niż 576.000. Prawa do objęcia akcji Serii M będą przyznawane z uwzględnieniem określonych w Polityce wynagradzania i regulaminach przyjętych na jej podstawie zasad podziału wynagrodzenia zmiennego na część nieodroczoną i część odroczoną. Akcje Serii M będą stanowić składnik wynagrodzenia zmiennego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz.U. 2017, poz. 637, ze zm.).

W celu realizacji Programu Motywacyjnego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło również uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych oraz warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji Serii M, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru warrantów subskrypcyjnych oraz prawa poboru akcji Serii M, zmiany Statutu Banku oraz dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie akcji Serii M do obrotu na rynku regulowanym.

Warranty i akcje wydawane będą osobom uprawnionym w latach 2021-2026, w terminach określonych w wymienionych uchwałach. Pierwsze warranty subskrypcyjne Serii A1 i A2 zostaną wydane do 31 marca 2021, a prawa wynikające z warrantów Serii A1 będą mogły zostać zrealizowane od 1 kwietnia 2021 roku do 30 września 2021.

Bank uzyskał w dniu 24 kwietnia 2020 roku decyzję Komisji Nadzoru Finansowego na zamiany Statutu wynikające z tej Uchwały, a 14 maja 2020 roku warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane przez Sąd.

Wysokość oraz podział na część nieodroczoną i odroczoną wynagrodzenia zmiennego dla pracowników zidentyfikowanych jako MRT ustalana jest zgodnie z obowiązującą w Banku Polityką wynagradzania i regulaminami przyjętymi na jej podstawie. Regulaminy zawierają informację o poziomach premii rocznej przypisanych do poszczególnych ocen:

1. część stanowiąca co najmniej 50% jest przypisywana w formie akcji Banku (które zostaną objęte w drodze wykonania praw z warrantów subskrypcyjnych);
2. część wynagrodzenia zmiennego nie mniejsza niż 40% tego wynagrodzenia podlega odroczeniu. Okres odroczenia wynosi co najmniej 3 lata. W przypadku przypisania wynagrodzenia zmiennego w kwocie wyższej niż kwota uznana za szczególnie wysoką okres odroczenia wynosi maksymalnie 5 lat. Część odroczonego wynagrodzenia zmiennego jest podzielona na równe części odpowiednio do liczby lat okresu odroczenia.

W celu zapewnienia jednolitych i zgodnych z prawem warunków nabywania prawa do wynagrodzenia i jego wypłaty, osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku wynagrodzenie wypłacane jest z uwzględnieniem zasad adekwatności, proporcjonalności i niedyskryminacji.

Zasady obowiązujące w Banku uwzględniają możliwość wstrzymania lub ograniczenia wypłaty wynagrodzenia zmiennego w przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora:

1. Zakazane jest wypłacanie przypisanego wynagrodzenia zmiennego ponad maksymalną kwotę podlegającą wypłacie (tzw. MDA) w sytuacji, w której Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora w rozumieniu i na zasadach określonych w art. 55 i 56 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym.
2. W przypadku, gdy Bank nie spełnia wymogu połączonego bufora, wówczas przed obliczeniem MDA, Bank:
 - nie podejmuje zobowiązań w zakresie wypłat wynagrodzenia zmiennego lub uznaniowych świadczeń emerytalnych;
 - nie dokonuje wypłat wynagrodzenia zmiennego, jeżeli zobowiązanie do ich wypłaty powstało w okresie, w którym Bank nie spełniał wymogu połączonego bufora.

W przypadku ustania stosunku prawnego łączącego Bank oraz daną osobę mającą istotny wpływ na profil ryzyka Banku lub w przypadku, gdy stanowisko zostanie wykluczone z wykazu, wynagrodzenie jest wypłacane pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w Polityce wynagradzania osób mających istotny wpływ na profil ryzyka banku BNP Paribas Bank Polska S.A.

Osoba jest uprawniona do wynagrodzenia zmiennego pod warunkiem, że nie postawiono jej zarzutów i nie podlega sankcjom karnym lub dyscyplinarnym.

Liczba warrantów przyznanych za rok 2019 w ramach nieodroczonej części wynagrodzenia zmiennego, które zostaną wydane w 2021 roku wynosi maksymalnie 94 108 sztuk.

W okresie do 31 grudnia 2020 roku w związku z przyznaniem wynagrodzeniem zmiennym za rok 2019 i szacowanym za rok 2020 Bank ujął w kosztach i kapitałach kwotę 6 316 tys. złotych, przy czym przyznanie bonusu za 2020 rok (tzw. grant date) nastąpi w 2021 roku.

Instrumenty finansowe (akcje - część odroczone) na 31.12.2020 ustalonych w ramach odroczonej części wynagrodzenia zmiennego za 2019 rok.

	31.12.2020	
	Instrument finansowy	
	liczba	wartość (tys. zł)
Stan na początek okresu	-	-
przyznane w danym okresie	68 910	4 638
Stan na koniec okresu	68 910	4 638

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji/Warrantów w roku 2020

Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje w formie akcji
Data ogłoszenia programu	31 stycznia 2020 – wejście w życie Uchwały Rady Nadzorczej zatwierdzającej Politykę Wynagradzania.
Data rozpoczęcia przyznania akcji	11 marca 2020 roku
Data zakończenia przyznania akcji	18 marca 2020 roku

40. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Poniższa tabela przedstawia wartość pozycji zobowiązań udzielonych i otrzymanych.

Zobowiązania warunkowe	31.12.2020	31.12.2019
Udzielone zobowiązania warunkowe	37 794 803	31 087 503
Zobowiązania dotyczące finansowania	29 961 150	24 293 205
Zobowiązania gwarancyjne	7 833 653	6 794 298
Otrzymane zobowiązania warunkowe	21 879 108	21 443 112
Zobowiązania o charakterze finansowym	13 005 690	12 127 379
Zobowiązania o charakterze gwarancyjnym	8 873 418	9 315 733

Kwota udzielonych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2020 r. wynosi 15 903 598 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 14 049 630 tys. zł), natomiast otrzymanych zobowiązań długoterminowych według stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 20 249 636 tys. zł (31.12.2019 r. wynosiła 18 515 956 tys. zł).

41. USTANOWIONE ZABEZPIECZENIA

Bank posiadał następujące aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej.

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach Banku

Poniższa tabela prezentuje wartość bilansową aktywów finansowych, które zostały ustanowione jako zabezpieczenia z tytułu zaciągniętych zobowiązań lub zobowiązań warunkowych.

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Banku	31.12.2020	31.12.2019
Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG		
wartość nominalna zabezpieczenia	370 000	440 000
rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	
termin wykupu zabezpieczenia	2028-04-25	2028-04-25
wartość bilansowa zabezpieczenia	364 531	433 649
Zabezpieczenie wykonywanych przez BM BNP Paribas S.A. operacji papierami wartościowymi zdeponowane w KDPW w ramach funduszu gwarancyjnego giełdy		
środki pieniężne	3 265	3 265
Zabezpieczenie rozliczeń transakcji pochodnych		
wartość nominalna zabezpieczenia	344 005	62 795
rodzaj zabezpieczenia	lokaty „call” (należności od banków)	
Zabezpieczenie rozliczeń SPV z tytułu sekurytyzacji		
wartość nominalna zabezpieczenia	1 318 022	2 178 530
rodzaj zabezpieczenia	należności stanowiące przedmiot transakcji sekurytyzacji	

Zabezpieczenia ustanowione na aktywach klienta

Bank nie ustanowił zabezpieczenia na aktywach klientów, które może sprzedać lub zastawić.

42. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań Bank klasyfikuje do następujących kategorii:

Poziom 1

Aktywa i zobowiązania wyceniane na podstawie kwotowań rynkowych dostępnych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów.

Poziom 2

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny opartych o bezpośrednio lub pośrednio zaobserwowane kwotowania rynkowe lub inne informacje bazujące na kwotowaniach rynkowych.

Poziom 3

Aktywa i zobowiązania wyceniane przy zastosowaniu technik wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych.

Bank dokonuje okresowej oceny (co najmniej raz na kwartał) przyporządkowania poszczególnych aktywów i zobowiązań do poszczególnych poziomów hierarchii wartości godziwej. Podstawą klasyfikacji do poszczególnych poziomów hierarchii wyceny są dane wejściowe użyte do wyceny, czyli kwotowania rynkowe lub inne informacje. O klasyfikacji aktywa lub zobowiązania do danego poziomu hierarchii decyduje najniższy poziom danych wejściowych użyty do wyceny, mających istotny wpływ na wyznaczenie wartości godziwej.

W przypadku zmiany użytych danych wejściowych na dane o innym poziomie, np. w wyniku zmian metodyki wyceny lub zmian źródeł danych rynkowych, Bank dokonuje transferu aktywa lub zobowiązania do właściwego poziomu wyceny w okresie sprawozdawczym, w którym ta zmiana nastąpiła.

W 2020 roku Bank nie dokonywał zmian w sposobie wyceny według wartości godziwej, które skutkowałyby transferem składników aktywów i zobowiązań finansowych pomiędzy poziomami.

Na dzień 31.12.2020 r. poszczególne instrumenty zostały zaliczone do następujących poziomów wycen:

- do pierwszego: obligacje skarbowe i emitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (wartość godziwą ustala się bezpośrednio poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku);
- do drugiego: opcje na stopę procentową w EUR, USD i GBP, opcje walutowe, bazowe swapy procentowo-walutowe zapadające w ciągu 10 lat, kontrakty FRA zapadające w ciągu 1 roku, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w ciągu 1 roku, swapy towarowe zapadające w ciągu 1 roku, swapy procentowe zapadające w ciągu 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się wykorzystując techniki wyceny oparte na dostępnych, weryfikowalnych danych rynkowych),
- do trzeciego: opcje na stopę procentową w PLN, opcje walutowe zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, transakcje FX Forward, NDF i FX swap zapadające w okresie dłuższym niż 1 rok, swapy towarowe zapadające w terminie dłuższym niż 1 rok, bazowe swapy procentowo-walutowe o zapadalności dłuższej niż 10 lat, swapy procentowe z terminem zapadalności przekraczającym 10 lat, instrumenty strukturyzowane (wartość godziwą ustala się stosując techniki (modele) wyceny nieoparte na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych), a także te instrumenty pochodne, na które utworzono korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego (Fair Value Correction lub Credit Value Adjustment o istotnej wysokości) oraz obligacje korporacyjne poza notowanymi na rynku CATALYST, akcje nienotowane na GPW, kredyty preferencyjne (wartość godziwą ustala się przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych weryfikowalnych danych rynkowych, czyli w pozostałych przypadkach niż opisane w punktach 1 i 2).

W tabeli poniżej przedstawiono podział aktywów i zobowiązań prezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej na trzy kategorie:

31.12.2020	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	10 228 560	1 681 443	2 293 671	14 203 674
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 244 523	287 094	1 531 617
Instrumenty zabezpieczające	-	436 920	94 873	531 793
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 228 560	-	-	10 228 560
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	371 856	371 856
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	1 539 848	1 539 848
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	-	1 233 070	348 105	1 581 175
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 173 043	348 105	1 521 148
Instrumenty zabezpieczające	-	60 027	-	60 027
31.12.2019	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Suma
Aktywa wyceniane według wartości godziwej:	7 953 358	633 612	2 607 629	11 194 599
Pochodne instrumenty finansowe	-	500 072	300 814	800 886
Instrumenty zabezpieczające	-	133 540	90 992	224 532
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 953 358	-	-	7 953 358
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	241 427	241 427
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	1 974 396	1 974 396
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej:	-	532 589	307 681	840 270
Pochodne instrumenty finansowe	-	509 582	306 055	815 637
Instrumenty zabezpieczające	-	23 007	1 626	24 633

W przypadku części instrumentów pochodnych nastąpiła zmiana poziomu wyceny z 3 do 2 spowodowana skróceniem się czasu do zapadalności transakcji. Dwie transakcje zmieniły poziom wyceny z 2 na 3 ze względu na zastosowanie korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość godziwą instrumentów finansowych z poziomu 2 oraz 3 ustala się stosując techniki wyceny (np. modele).

Dane wejściowe do wyceny instrumentów klasyfikowanych do poziomu 2 oraz 3 obejmują kursy walutowe, krzywe stóp procentowych, stawki referencyjne, zmienności kursów walutowych, stawek referencyjnych oraz indeksów giełdowych i cen akcji, punkty swapowe, basis spready, wartości indeksów giełdowych oraz ceny futures.

W przypadku pochodnych instrumentów finansowych zakwalifikowanych do poziomu 3, parametrem nieobserwowalnym są korelacje pomiędzy indeksami giełdowymi, korelacje pomiędzy kursami walutowymi a indeksami giełdowym jak również zmienności implikowane akcji notowanych na GPW oraz indeksu WIG20.

W przypadku obligacji komunalnych zakwalifikowanych do poziomu 3 parametrem nieobserwowalnym jest marża na ryzyko kredytowe, która zastępowana jest wartością marży rynkowej dla instrumentów o podobnej charakterystyce. Wpływ zmian wysokości marży kredytowej na zmiany wartości godziwej ocenia się jako nieistotny.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian wyceny aktywów i zobowiązań zaklasyfikowanych do poziomu 3, a także kwoty odniesione do rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z całkowitych dochodów.

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
31.12.2020					
Stan na początek okresu	300 814	90 992	2 215 823	(306 055)	(1 626)
Łączne zyski / straty ujęte w: rachunku zysków i strat	(13 720)	3 881	60 332	42 050	1 626
Nabycie	-	-	31 428	-	-
Sprzedaż	-	-	(7 224)	-	-
Rozliczenie/wygaśnięcie	-	-	(417 728)	-	-
Transfery	-	-	29 072	-	-
Stan na koniec okresu	287 094	94 873	1 911 704	(348 105)	-
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(13 720)	3 881	60 332	42 050	-

	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Instrumenty zabezpieczające - aktywa	Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	Pochodne instrumenty finansowe - pasywa	Instrumenty zabezpieczające - pasywa
31.12.2019					
Stan na początek okresu	122 860	58 093	2 561 863	(197 058)	-
Łączne zyski / straty ujęte w: rachunku zysków i strat	177 954	32 899	(17 997)	(108 997)	(1 626)
Nabycie	-	-	19 995	-	-
Sprzedaż	-	-	(11 873)	-	-
Rozliczenie/wygaśnięcie	-	-	(339 165)	-	-
Transfery	-	-	3 000	-	-
Stan na koniec okresu	300 814	90 992	2 215 823	(306 055)	(1 626)
Niezrealizowany wynik wykazany w rachunku zysków i strat dla aktywów/ zobowiązań posiadanych na koniec okresu	(48 782)	32 899	(17 997)	187 813	1 626

Bank przeprowadza wyliczenia wartości godziwej dyskontując wszystkie kontraktowe przepływy transakcji przy użyciu charakterystycznych dla każdej grupy transakcji krzywych stóp procentowych. W przypadku produktów nieposiadających harmonogramu spłat przyjmuje się, że wartość godziwa jest równa wartości bilansowej transakcji lub, w przypadku produktów odnawialnych, stosuje się krzywe osadu wynikające z profilu płynnościowego tych produktów oraz oczekiwany behawioralny okres trwania tych ekspozycji.

Krzywa stóp procentowych wykorzystywana do obliczenia wartości godziwej zobowiązań (np. depozytów klientów, depozytów międzybankowych) i należności (np. kredytów klientów, lokat międzybankowych) Banku składa się z:

- krzywej stóp procentowych wolnej od ryzyka kredytowego,
- kosztu pozyskania źródeł finansowania ponad wolną od ryzyka krzywą stóp procentowych,
- marży rynkowej będącej odzwierciedleniem ryzyka kredytowego w przypadku należności.

Przy konstruowaniu krzywej rentowności do wyznaczania wartości godziwej kredytów dokonuje się podziału kredytów na podportfele w zależności od typu i waluty produktu oraz rodzaju klienta. Dla każdego wyodrębnionego podportfela wyznacza się marżę uwzględniającą ryzyko kredytowe. Marża ta może zostać wyznaczona na dwa sposoby, albo na podstawie marż stosowanych do kredytów danego typu udzielonych w ciągu ostatnich 6 miesięcy, albo z wykorzystaniem parametrów ryzyka kredytowego danego klienta wyznaczanych w procesie wyliczania utraty wartości instrumentów finansowych.

W przypadku stosowania pierwszego podejścia dla kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych, ze względu na brak nowych transakcji, podstawą do wyznaczenia marży odzwierciedlającej ryzyko kredytowe jest marża całego portfela danego typu kredytów hipotecznych. W przypadku niewystarczającej ilości kredytów, uniemożliwiającej wiarygodne określenie wysokości marży, zastosowanie ma średnia marża rynkowa dla produktów danego typu.

W poniższej tabeli przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w śródrocznym skróconym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według ich wartości godziwej, a także poziom klasyfikacji wyceny. W przypadku wszystkich kategorii parametrem nieobserwowalnym jest bieżąca marża na ryzyko kredytowe oraz bieżąca marża płynności, których wartości nie są kwotowane na aktywnym rynku.

31.12.2020	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	3 421 866	3 421 866	3
Należności od banków	555 289	524 805	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 446 975	69 156 222	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23 361 022	25 276 195	1,3
Inne aktywa finansowe	560 009	560 009	3
Inwestycje w jednostkach zależnych	140 765	140 765	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	84 675	84 675	3
Zobowiązania wobec banków	2 831 538	2 828 332	3
Zobowiązania wobec klientów	91 466 551	91 479 396	3
Zobowiązania podporządkowane	4 306 539	4 847 359	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	968 592	968 592	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	414 150	414 150	3

31.12.2019	Wartość księgową	Wartość godziwa	Poziom
Aktywa finansowe			
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 658 142	4 658 142	3
Należności od banków	526 595	516 436	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	68 651 562	68 151 767	3
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	17 916 645	18 771 310	1,3
Inwestycje w jednostkach zależnych	152 512	152 512	3
Inne aktywa finansowe	671 444	671 444	3
Zobowiązania finansowe			
Zobowiązania wobec banków	1 018 776	1 016 680	3
Zobowiązania wobec klientów	88 445 327	88 485 385	3
Zobowiązania podporządkowane	1 882 064	2 119 516	3
Zobowiązania z tytułu leasingu	601 157	601 157	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	851 049	851 049	3

a) Należności i zobowiązania od banków

Należności i zobowiązania od banków obejmują lokaty międzybankowe oraz rozrachunki międzybankowe. Wartość godziwa lokat/depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

b) Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Szacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek stanowi zdyskontowaną kwotę przyszłych przepływów środków pieniężnych do otrzymania przy zastosowaniu bieżących stóp rynkowych skorygowanych o koszt finansowania oraz o rzeczywiste lub oszacowane marże na ryzyko kredytowe.

c) Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Wartość godziwa papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie została ustalona poprzez odniesienie do publikowanych notowań cen z aktywnego rynku dla notowanych papierów wartościowych (pierwszy poziom wyceny). Natomiast dla nienotowanych papierów wartościowych wartość godziwa została ustalona przy zastosowaniu technik wyceny nieopartych na dostępnych danych rynkowych (trzeci poziom wyceny).

d) Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Wartość godziwa inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych została przyjęta w ich wartości bilansowej.

e) Zobowiązania z tytułu pożyczki podporządkowanej

Zobowiązania obejmują pożyczki podporządkowane. Wartość godziwa pożyczki o zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym dla pozycji o podobnym ryzyku kredytowym i okresie pozostałym do terminu wymagalności.

f) Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa depozytów o stałym i zmiennym oprocentowaniu opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych ustalanych na podstawie stóp procentowych na rynku pieniężnym skorygowanych o rzeczywisty koszt pozyskania środków w ciągu ostatnich 3 miesięcy. W przypadku depozytów na żądanie przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest ich wartości bilansowej.

g) Zobowiązania z tytułu leasingu

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu leasingu została przyjęta w ich wartości bilansowej.

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

31.12.2020	Wartość brutto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość netto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość możliwa do kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	2 063 410	2 063 410	(1 244 829)	(342 436)	476 146
Razem	2 063 410	2 063 410	(1 244 829)	(342 436)	476 146
Pasywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	1 581 175	1 581 175	(1 244 829)	(260 442)	75 905
Razem	1 581 175	1 581 175	(1 244 829)	(260 442)	75 905

31.12.2019	Wartość brutto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość netto wykazywana w aktywach/pasywach finansowych	Wartość możliwa do kompensowania w ramach zawartych umów	Wartość Cash-Collateral	Wartość netto
Aktywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	1 025 418	1 025 418	(554 412)	(62 532)	408 474
Razem	1 025 418	1 025 418	(554 412)	(62 532)	408 474
Pasywa finansowe					
Instrumenty pochodne handlowe i zabezpieczające	840 270	840 270	(554 412)	(225 998)	59 860
Razem	840 270	840 270	(554 412)	(225 998)	59 860

Możliwość kompensowania niewymagalnych należności i zobowiązań, jak również rozliczenie w kwocie netto w przypadku przedterminowego rozliczenia kontraktu, wynika z postanowień umów ramowych/ ISDA zawartych z kontrahentami.

43. SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI

Sprzedaż wierzytelności

W 2020 roku Bank zawarł umowy dotyczące sprzedaży portfela kredytów z portfela detalicznego, MSP i korporacyjnego.

Wartość bilansowa brutto sprzedanego portfela wynosiła 855 998 tys. zł, wysokość utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości wynosiła 772 442 tys. zł.

Cena umowna sprzedaży tych portfeli została ustalona na 125 924 tys. zł. Wpływ netto na wynik Banku z tytułu sprzedaży portfeli wyniósł 42 368 tys. zł i jest prezentowany w linii Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe.

44. SEKURTYZACJA

Sekurytyzacja

W grudniu 2017 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych oraz samochodowych przy użyciu spółki zależnej BGZ Poland ABS1 DAC (SPV). Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki BGZ Poland ABS1 DAC (SPV) z siedzibą w Irlandii. Okres rewolwingowy wynosił 24 miesiące i zakończył się w grudniu 2019 roku. Od stycznia 2020 roku transakcja podlega amortyzacji.

W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów o wartości wynoszącej na 22.11.2017 r. (tzw. cut-off) 2 300 471 tys. zł. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji i spłaty pożyczki to 27.04.2032 r.

SPV wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 2 180 850 tys. zł i otrzymała pożyczkę w wysokości 119 621 tys. zł, które zostały zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na prawach do przepływów pieniężnych z sekurytyzowanych aktywów. Na koniec grudnia 2020 roku wartość obligacji i pożyczki wynosiła łącznie 1 390 318 tys. zł.

Główną korzyścią przeprowadzonej transakcji jest pozytywny wpływ na wskaźniki adekwatności kapitałowej oraz poprawa płynności i dywersyfikacja źródeł finansowania.

W świetle zapisów MSSF 9 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom na 31 grudnia 2020 roku według wartości netto 1 393 049 tys. zł.

Bank pełni funkcję serwisera w przedmiotowej transakcji.

W 2020 roku na transakcję miały wpływ czynniki związane ze skutkami epidemii koronawirusa. Z jednej strony na wartość przepływów i przyszłych przepływów w transakcji wpływały odroczenia spłat rat kredytowych udzielane od 19 marca 2020 roku przez Bank w celu złagodzenia ewentualnych negatywnych skutków związanych z epidemią koronawirusa oraz wynikające z Ustawy z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19.

Z drugiej strony wpływ miały również decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżeniu podstawowych stóp procentowych NBP, w szczególności stopy referencyjnej do 0,10% w dniu 29 maja 2020 roku, które skutkowały obniżeniem maksymalnego oprocentowania kredytów i pożyczek a także spadek rynkowych stawek WIBOR.

W chwili obecnej nie jest możliwe precyzyjne oszacowanie przez Bank wpływu epidemii koronawirusa na tę transakcję, w szczególności związanego z ewentualnym długotrwałym pogorszeniem sytuacji kredytobiorców.

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją i powiązanych z nimi zobowiązań:

	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
Aktywa	1 393 049	2 247 024	1 293 509	2 130 777
Zobowiązania	1 390 318	2 298 573	1 390 318	2 298 573

45. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

Bank prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu aktywów lub rozliczaniu transakcji Klientów. Aktywa te nie zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Banku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Biuro Usług Powierniczych prowadziło na rzecz klientów 430 rachunków papierów wartościowych. Wartość godziwa instrumentów finansowych klientów Biura Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 24 995 965 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Bank współpracował z kilkoma biurami maklerskimi. Bank pełni funkcje depozytariusza dla klientów, zaś w przypadku praw pochodnych, jest reprezentantem podmiotu niebędącego uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i uczestnikiem rozliczającym.

46. AKCJONARIAT BANKU BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.

Na 31 grudnia 2020 r. struktura akcjonariatu BNP Paribas Bank Polska S.A., z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym	liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu	% udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu
BNP Paribas, łącznie:	130 850 464	88,76%	130 850 464	88,76%
BNP Paribas bezpośrednio	95 360 238	64,69%	95 360 238	64,69%
BNP Paribas Fortis SA/NV bezpośrednio	35 490 226	24,07%	35 490 226	24,07%
Pozostali	16 568 454	11,24%	16 568 454	11,24%
Ogółem	147 418 918	100,00%	147 418 918	100,00%

W 2020 r. nie nastąpiły zmiany w strukturze akcjonariatu Banku.

Kapitał akcyjny Banku według stanu na 31 grudnia 2020 r. wynosił 147 419 tys. zł.

Kapitał akcyjny dzielił się na 147 418 918 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 15 088 100 akcji serii A, 7 807 300 akcji serii B, 247 329 akcji serii C, 3 220 932 akcji serii D, 10 640 643 akcji serii E, 6 132 460 akcji serii F, 8 000 000 akcji serii G, 5 002 000 akcji serii H, 28 099 554 akcji serii I, 2 500 000 akcji serii J, 10 800 000 akcji serii K oraz 49 880 600 akcji serii L.

Akcje Banku to akcje zwykłe na okaziciela oraz akcje imienne (według stanu na 31 grudnia 2020 r. - 67 005 515 akcji Banku stanowiły akcje imienne, w tym 4 akcje serii B).

Z akcjami zwykłymi na okaziciela nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne.

4 akcje imienne Banku serii B są akcjami uprzywilejowanymi, których przywilej obejmuje prawo uzyskania wypłaty pełnej sumy nominalnej przypadającej na akcję w razie likwidacji Banku, po zaspokojeniu wierzycieli, w pierwszej kolejności przed wypłatami przypadającymi na akcje zwykłe, które to wypłaty wobec wykonania przywileju mogą nie pokryć sumy nominalnej tych akcji.

Statut Banku nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Banku. Statut Banku nie wprowadza ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Bank.

Stan posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska przez członków Rady Nadzorczej Banku oraz członków Zarządu Banku

Na 31 grudnia 2020 r. oraz na dzień przekazania niniejszego raportu rocznego, tj. 26 lutego 2021 r.:

- pan Przemysław Gdański - Prezes Zarządu - posiadał 500 szt. akcji BNP Paribas Bank Polska, co nie uległo zmianie w stosunku do dnia przekazania Raportu za 3 kwartały 2020 r., tj. 10 listopada 2020 r.,
- pozostali członkowie Zarządu Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej Banku nie deklarowali posiadania akcji BNP Paribas Bank Polska S.A., co nie uległo zmianie od dnia przekazania Raportu za 3 kwartały 2020 r., tj. 10 listopada 2020 r.

Zobowiązanie inwestorskie BNP Paribas dotyczące płynności akcji Banku

Zgodnie z zobowiązaniem podjętym przez BNP Paribas SA wobec Komisji Nadzoru Finansowego, złożonym 14 września 2018 r., liczba akcji Banku w wolnym obrocie powinna zostać zwiększona do co najmniej 25% plus jedna akcja w terminie najpóźniej do końca 2023 r.

47. KAPITAŁ ZAPASOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY

Poniższe tabele przedstawiają zmiany w kapitale zapasowym i pozostałych kapitałach rezerwowych:

Kapitał zapasowy	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	9 110 976	9 111 033
Koszty emisji	-	(57)
Stan na koniec okresu	9 110 976	9 110 976

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	627 154	627 154
Kapitał z aktualizacji wyceny	255 887	125 240
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 581 828	945 603
Razem	2 464 869	1 697 997

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku netto	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	627 154	627 154
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	-	-
Stan na koniec okresu	627 154	627 154

Kapitał z aktualizacji wyceny	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	125 240	141 139
Zysk/Strata netto z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	163 408	(18 745)
Wycena świadczeń pracowniczych metodą aktuarialną	(2 114)	(882)
Podatek dochodowy odroczone	(30 646)	3 728
Stan na koniec okresu	255 887	125 240

Pozostałe kapitały rezerwowe	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	945 603	580 864
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	628 696	364 739
Opcje menadżerskie	7 528	-
Stan na koniec okresu	1 581 828	945 603

Wynik z lat ubiegłych	12 miesięcy do 31.12.2020	12 miesięcy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	(400 786)	(400 786)
Przeniesienie z zysków z bieżącego okresu	-	-
Stan na koniec okresu	(400 786)	(400 786)

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody	2020		2019	
	Wartość brutto	Podatek odroczony	Wartość brutto	Podatek odroczony
Stan na początek okresu	148 204	(28 159)	166 949	(31 720)
zyski/straty z tytułu wyceny według wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody odniesione na kapitał własny	87 639	(16 651)	(19 460)	3 697
przeniesienie na wynik finansowy w wyniku sprzedaży aktywów finansowych z wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	75 769	(14 396)	715	(136)
Stan na koniec okresu	311 612	(59 206)	148 204	(28 159)

48. WYPŁACONE DYWIDENDY

W Banku za 2019 rok nie była wypłacona dywidenda. Zarząd Banku nie będzie rekomendował wypłacenia dywidendy za 2020 rok.

49. PODZIAŁ ZYSKU

Zgodnie z Uchwałą nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 29.06.2020 r., zysk Banku po opodatkowaniu (wynik finansowy netto) za zakończony rok obrotowy 2019 w wysokości 628 696 tys. zł w całości został przekazany na kapitał rezerwowy.

50. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	31.12.2020	31.12.2019
Kasa i środki w Banku Centralnym (Nota 19)	3 421 869	4 658 142
Rachunki bieżące banków i inne należności	57 257	140 821
Kredyty i pożyczki	6 749	1 514
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	3 485 875	4 800 477

51. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w działalności operacyjnej.

Zmiana stanu należności od banków	31.12.2020	31.12.2019
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(27 352)	(264 234)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(78 329)	335 296
Zmiana stanu należności od banków, razem	(105 680)	71 062
Zmiana stanu należności od klientów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	31.12.2020	31.12.2019
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(1 483 779)	(190 650)
Zmiana stanu należności od klientów wycenianych według zamortyzowanego kosztu, razem	(1 483 779)	(190 650)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	31.12.2020	31.12.2019
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	1 893 943	(571 057)
Splata długoterminowych kredytów otrzymanych	-	403 043
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków, razem	1 893 943	(168 014)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	31.12.2020	31.12.2019
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	3 076 428	(970 232)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	3 076 428	(970 232)
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty	31.12.2020	31.12.2019
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	122 680	(7 405)
Zmiana wyceny spółki zależnej	-	4 746
Wpływ MSSF 16 w zakresie aktywów	-	(596 492)
Wpływ MSSF 16 w zakresie aktywów zobowiązań	-	610 497
Wycena papierów wartościowych przez rachunek zysków i strat	(130 615)	(21 664)
Odpis na papiery wartościowe	(10 133)	(3 864)
Pozostałe korekty	2 116	(10 929)
Przepływ z działalności operacyjnej – inne korekty, razem	(15 952)	(25 111)

52. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

BNP Paribas Bank Polska S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu.

W skład Grupy Kapitałowej BNP Paribas Bank Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodzi jednostka dominująca BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz jej jednostki zależne:

1. BANKOWY FUNDUSZ NIERUCHOMOŚCIOWY ACTUS SP. Z O.O. („ACTUS”).
2. BNP PARIBAS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A. („TFI”).
3. BNP PARIBAS LEASING SERVICES SP. Z O.O. („LEASING”).
4. BNP PARIBAS GROUP SERVICE CENTER S.A. („GSC”).
5. CAMPUS LESZNO SP. Z O.O.
6. BNP PARIBAS SOLUTIONS SPÓŁKA Z O.O.
7. BGZ POLAND ABS1 DAC („SPV”).

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanyymi wynikały z bieżącej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty, transakcje na instrumentach pochodnych oraz przychody i koszty z tytułu usług doradczych i pośrednictwa finansowego.

Transakcje z podmiotami będącymi udziałowcami BNP Paribas Bank Polska S.A. oraz podmiotami powiązanyymi

31.12.2020	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	1 368 942	3 326	35 437	4	15 814	1 423 523
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	201 866	2 859	31 592	-	14 154	250 471
Pochodne instrumenty finansowe	635 475	-	-	-	-	635 475
Pochodne instrumenty zabezpieczające	531 326	467	-	-	-	531 793
Inne aktywa	275	-	3 845	4	1 660	5 784
Zobowiązania	7 004 895	32 066	950 208	6 409	95 221	8 088 799
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	1 964 027	32 066	670 210	6 409	94 733	2 767 445
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	4 029 098	-	277 441	-	-	4 306 539
Pochodne instrumenty finansowe	951 742	-	-	-	-	951 742
Pochodne instrumenty zabezpieczające	60 027	-	-	-	-	60 027
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	2 552	-	-	2 552
Inne zobowiązania	-	-	5	-	488	493
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	765 987	105	38 169	804 261
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	114 658	198 268	778 875	-	-	1 091 801
Zobowiązania otrzymane	990 111	130 455	938 840	-	-	2 059 406
Pochodne instrumenty finansowe (nominał)	63 199 300	-	-	-	-	63 199 300
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	18 996 846	13 844	-	-	-	19 010 690
Rachunek Zysków i Strat	80 729	6 914	(10 330)	(25)	16 869	94 157
12 miesięcy do 31.12.2020						
Przychody z tytułu odsetek	44	200	1 144	-	48	1 436
Koszty z tytułu odsetek	(105 990)	(65)	(5 780)	(25)	(80)	(111 940)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	450	203	24 765	-	486	25 904
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	(6 256)	-	(38)	(6 294)
Wynik na działalności handlowej	240 889	6 576	(11)	-	-	247 454
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	18 890	18 890
Ogólne koszty administracyjne	(54 664)	-	(24 192)	-	(2 437)	(81 293)

31.12.2019	BNP Paribas S.A. z siedzibą w Paryżu	BNP Paribas Fortis S.A.	Pozostała grupa kapitałowa BNP Paribas S.A.	Kluczowy personel	Jednostki zależne	Razem
Aktywa	696 243	5 646	370 931	33	9 480	1 082 333
Należności z tytułu rachunków bieżących, kredytów i lokat	120 910	4 650	270 198	3	8 513	404 274
Pochodne instrumenty finansowe	351 629	100	11	-	-	351 740
Pochodne instrumenty zabezpieczające	223 640	893	-	-	-	224 533
Inne aktywa	64	3	100 722	30	967	101 786
Zobowiązania	2 322 616	10 846	1 023 066	5 738	130 404	3 492 670
Z tytułu rachunków bieżących, depozytów	291 720	10 846	752 601	5 733	128 198	1 189 098
Z tytułu zobowiązań podporządkowanych	1 630 349	-	256 066	-	-	1 886 415
Pochodne instrumenty finansowe	375 204	-	-	-	-	375 204
Pochodne instrumenty zabezpieczające	24 633	-	-	-	-	24 633
Inne zobowiązania	710	-	14 399	5	2 206	17 320
Zobowiązania warunkowe						
Zobowiązania udzielone dotyczące finansowania	-	-	227 588	57	31 541	259 186
Zobowiązania udzielone gwarancyjne	72 215	187 480	600 158	-	-	859 853
Zobowiązania otrzymane	2 152 316	123 415	1 132 726	-	-	3 408 457
Pochodne instrumenty finansowe (nominał)	50 735 912	227 067	132 014	-	-	51 094 993
Pochodne instrumenty zabezpieczające (nominał)	7 340 164	12 776	-	-	-	7 352 940
Rachunek Zysków i Strat	(101 646)	(452)	(14 487)	(62)	(19 089)	(135 736)
12 miesięcy do 31.12.2019						
Przychody z tytułu odsetek	-	519	2 388	-	44	2 951
Koszty z tytułu odsetek	(40 879)	(290)	(8 225)	(63)	(439)	(49 896)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	204	257	7 307	1	132	7 901
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(347)	-	(284)	-	(3 575)	(4 206)
Wynik na działalności handlowej	(40 414)	(937)	(132)	-	-	(41 483)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	-	(1)	(82)	-	(2 996)	(3 079)
Ogólne koszty administracyjne	(20 210)	-	(15 459)	-	(12 255)	(47 924)

Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenie Zarządu	31.12.2020	31.12.2019
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	16 364	16 867
Świadczenia długoterminowe	4 561	12 637
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1 846	33
Świadczenia po okresie zatrudnienia	522	-
Płatności w formie akcji	3 983	2 830
Razem	27 276	32 367
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	31.12.2020	31.12.2019
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 380	1 294
Razem	1 380	1 294

53. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdawczość według segmentów

Bank podzielił swoją działalność oraz zastosował identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: Bankowość Detaliczna i Biznesowa, Bankowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Bankowość Korporacyjna, Bankowość Korporacyjna i Instytucjonalna (CIB) oraz Pozostała działalność obejmująca działalność Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Corporate Center. Dodatkowo zaprezentowany został wynik klientów Agro, tj. rolników indywidualnych oraz przedsiębiorstw z branży rolno-spożywczej oraz wynik segmentu Personal Finance. Wyniki tych segmentów przecinają się z podstawowymi segmentami operacyjnymi, są one jednak dodatkowo oddzielnie monitorowane w sprawozdawczości zarządczej Banku. Przyjęty podział odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Banku, który opiera się na kryteriach podmiotowych, finansowych oraz rodzaju prowadzonej działalności.

Monitorowanie wyników zarządczych w Banku uwzględnia wszystkie elementy składowe rachunku zysków i strat danego segmentu do poziomu zysku brutto, tj. dla każdego segmentu wykazywane są przychody, koszty oraz odpisy netto z tytułu utraty wartości. Przychody zarządcze uwzględniają przepływy środków między segmentami klientów a jednostką zarządzającą aktywami i pasywami, wyceniane przy użyciu wewnętrznych transferowych cen funduszy opartych o ceny rynkowe oraz marże płynności określone dla danej wymagalności/zapadalności oraz waluty. Koszty zarządcze segmentów obejmują koszty bezpośrednie ich działalności oraz koszty alokowane zgodnie z przyjętym w Banku modelem alokacji. Dodatkowo wynik zarządczy segmentów uwzględnia rozliczenia linii biznesowych z tytułu świadczonych pomiędzy nimi usług.

Działalność operacyjna Banku prowadzona jest jedynie na terytorium Polski. Nie można wyróżnić istotnych różnic w ryzykach, na które mogłoby mieć wpływ położenie geograficzne placówek Banku, dlatego odstąpiono od ujawniania sprawozdania według informacji geograficznych.

Bank stosuje ujednoczone i szczegółowe zasady dla wszystkich wyodrębnionych segmentów. W przypadku przychodów, poza ich standardowymi pozycjami, wyodrębnione są elementy składowe wyniku z tytułu odsetek segmentów – tj. przychody i koszty zewnętrzne oraz wewnętrzne. W przypadku kosztów działania, Bank dokonuje alokacji kosztów pośrednich do poszczególnych segmentów działalności w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne). Ze względu na specyfikę Banku, nie występują istotne zjawiska sezonowości lub cykliczności. Bank świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Charakterystyka segmentów operacyjnych

Segment Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmuje kompleksową obsługę klientów indywidualnych, w tym klientów bankowości prywatnej, oraz klientów biznesowych (mikroprzedsiębiorstw), w tym:

- przedsiębiorców spełniających kryterium rocznych przychodów netto za poprzedni rok obrotowy poniżej 4 mln zł prowadzących pełną sprawozdawczość finansową,
- przedsiębiorców, którzy prowadzą uproszczoną sprawozdawczość finansową,
- spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz zarządców nieruchomości,
- organizacji non-profit,
- rolników indywidualnych dla których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta nie przekracza 4 mln zł oraz pomiędzy 3 a 4 mln zł, jeśli zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa mniej niż 50% zaangażowania kredytowego.

Usługi finansowe Segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej obejmują prowadzenie rachunków bieżących i kont lokacyjnych, przyjmowanie depozytów terminowych, udzielanie kredytów mieszkaniowych, kredytów gotówkowych, pożyczek hipotecznych, kredytów odnawialnych w rachunku bieżącym, kredytów przeznaczonych dla mikroprzedsiębiorstw, wydawanie kart debetowych i kredytowych, obsługę zagranicznych przekazów gotówkowych, zawieranie transakcji wymiany walutowej, sprzedaż produktów ubezpieczeniowych, oraz innych usług o mniejszym znaczeniu dla dochodów Banku. W ramach segmentu Bankowości Detalicznej i Biznesowej wykazywane są również: salda i wyniki bankowości internetowej Optima, wyniki osiągnięte na działalności maklerskiej oraz z tytułu dystrybucji i przechowywania jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

Klienci Bankowości Detalicznej i Biznesowej obsługiwani są przez Oddziały Banku oraz kanały alternatywne, tj. bankowość internetową, bankowość mobilną i bankowość telefoniczną, kanał bankowości internetowej Optima oraz kanał Bankowości Premium oraz Wealth Management (odpowiednio lokujących za pośrednictwem Banku aktywa powyżej 100 tys. zł i w wysokości minimum 1 mln zł). Dodatkowo sprzedaż wybranych produktów realizowana jest poprzez pośredników finansowych zarówno o zasięgu ogólnopolskim, jak i lokalnym.

Personal Finance odpowiada za przygotowywanie oferty produktowej i zarządzanie w zakresie finansowej obsługi konsumentów, z głównymi produktami: kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty ratalne oraz karty kredytowe. Produkty te dystrybuowane są za pośrednictwem sieci oddziałów Bankowości Detalicznej i Biznesowej oraz zewnętrznych kanałów dystrybucji.

Segment Małych i Średnich Przedsiębiorstw obejmuje obsługę:

- Klientów Agro prowadzących pełną sprawozdawczość finansową o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy od 4 do 40 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta nie większym niż 12 mln, a także niezależnie od wielkości przychodów i poziomu zaangażowania Banku - grupy producentów rolnych oraz jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- Klientów non-Agro – podsegment, do którego kwalifikowane są podmioty prowadzące pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto ze sprzedaży za poprzedni rok obrotowy od 4 do 40 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym Banku wobec klienta nie większym niż 12 mln zł, a także jednostki finansów publicznych z budżetem w wysokości do 100 mln zł,
- Rolników (tj. podmioty gospodarcze prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie) prowadzących pełną sprawozdawczość finansową, o przychodach netto za poprzedni rok obrotowy mieszczących się w przedziale od 0 do 60 mln zł oraz zaangażowaniu kredytowym nie przekraczającym 25 mln zł, a także rolników indywidualnych jeżeli ich zaangażowanie kredytowe znajduje się w przedziale od 4 do 25 mln zł oraz pomiędzy 3 a 4 mln zł, jeśli zabezpieczenie na użytkach rolnych pokrywa mniej niż 50% zaangażowania kredytowego,

Sieć sprzedaży MSP bazuje na Centrach Biznesowych MŚP dedykowanych wyłącznie do obsługi klientów z segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Segment Bankowości Korporacyjnej oferuje szeroki zakres usług finansowych świadczonych dużym i średnim przedsiębiorstwom jak również jednostkom samorządu terytorialnego o rocznych obrotach powyżej 40 mln zł lub których zaangażowanie kredytowe Banku wobec klienta jest większe lub równe 12 mln zł oraz podmiotom wchodzącym w skład międzynarodowych grup kapitałowych.

Klienci Bankowości Korporacyjnej dzielą się na 4 grupy:

- klienci międzynarodowi (podmiot należący do międzynarodowych grup poprzez powiązania kapitałowe lub osobowe),
- polskie korporacje tj. polskie podmioty (lub grupy polskich podmiotów powiązanych) o rocznych przychodach ze sprzedaży pomiędzy 40 a 600 mln zł (lub pomiędzy 60 a 600 mln zł w przypadku podmiotów gospodarczych prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie) lub o zaangażowaniu kredytowym większym bądź równym 12 mln zł (lub 25 mln zł dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w rolnictwie)
- duże polskie korporacje (o rocznych obrotach powyżej 600 mln zł lub notowanych na giełdzie, z potencjałem w zakresie usług bankowości inwestycyjnej),
- podmioty sektora publicznego, instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, organizacje non-profit o zasięgu międzynarodowym.

Sieć sprzedaży dla obszaru Bankowości Korporacyjnej tworzą Regionalne Centra Bankowości Korporacyjnej zlokalizowane w Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach, Krakowie i Lublinie. W ramach Regionalnych Centrów Bankowości Korporacyjnej funkcjonują Centra Bankowości Korporacyjnej rozmieszczone w największych ośrodkach biznesowych w Polsce, zapewniając w ten sposób szeroki zasięg geograficzny i sektorowy. Obsługa posprzedażowa klientów segmentu Bankowości Korporacyjnej prowadzona jest również za pośrednictwem telefonicznego Centrum Obsługi Biznesu i w systemie bankowości internetowej.

Podstawowe produkty i usługi świadczone na rzecz Klientów Korporacyjnych obejmują usługi cash management, globalne finansowanie handlu – pełna obsługa akredytyw importowych, eksportowych, gwarancji bankowych oraz inkasa dokumentowego, finansowanie łańcucha dostaw oraz finansowanie eksportu, przyjmowanie depozytów terminowych (od lokat overnight po lokaty terminowe), usługi corporate finance, czyli udzielanie kredytów w rachunku bieżącym, kredytów odnawialnych i inwestycyjnych, kredytów z grupy produktów finansowania agrobiznesu, produkty rynku finansowego, w tym zawieranie transakcji klientówskich wymiany walutowej oraz z zakresu instrumentów pochodnych, produkty leasingu i faktoringu oraz takie wyspecjalizowane usługi jak finansowanie nieruchomości, strukturyzowane finansowanie spółek o średniej kapitalizacji (mid-caps), bankowość inwestycyjną oraz związane z obsługą jednostek sektora publicznego: organizowanie emisji obligacji komunalnych, forfaiting, dedykowane rozwiązania cash management.

Segment Bankowości Korporacyjnej i Instytucjonalnej (Corporate and Institutional Banking (CIB)) wspierający sprzedaż produktów Banku skierowaną do największych polskich przedsiębiorstw oraz obejmuje obsługę klientów strategicznych.

Pozostała działalność bankowa Banku jest operacyjnie prowadzona głównie w ramach **Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami**. Celem Pionu jest przede wszystkim zapewnienie właściwego i stabilnego poziomu finansowania umożliwiającego bezpieczne prowadzenie działalności przez Bank przy jednoczesnym spełnieniu norm przewidzianych prawem.

Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami zarządza płynnością Banku, wyznacza wewnętrzne i zewnętrzne ceny referencyjne, zarządza ryzykiem stopy procentowej bilansu Banku oraz operacyjnym i strukturalnym ryzykiem walutowym. Zadania realizowane w Pionie Zarządzania Aktywami i Pasywami obejmują zarówno aspekt ostrożnościowy (przestrzeganie regulacji zewnętrznych oraz

zarządzeń wewnętrznych) a także optymalizacyjny (zarządzanie kosztem finansowania oraz generowanie wyniku z zarządzania pozycjami bilansu Banku).

W segmencie Pozostałej działalności bankowej wykazano również koszty bezpośrednie jednostek wsparcia, które zostały zaalokowane na segmenty w pozycji Alokacja kosztów (wewnętrzne), oraz wyniki niedające się przypisać do żadnego z wyżej wymienionych segmentów (m.in. inwestycje kapitałowe, wyniki realizowane na rachunkach własnych oraz na rachunkach klientów bez określonego segmentu).

	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat 12 miesięcy do 31.12.2020*								
Wynik z tytułu odsetek	1 674 234	257 815	556 773	38 187	473 481	3 000 489	413 618	584 986
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 704 286	231 643	526 040	69 642	935 491	3 467 101	511 413	750 378
koszty odsetkowe zewnętrzne	(189 007)	(16 720)	(44 798)	(81)	(216 006)	(466 612)	(14 804)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	817 698	146 211	302 089	(204)	(1 265 795)	-	112 355	-
koszty odsetkowe wewnętrzne	(658 744)	(103 319)	(226 559)	(31 170)	1 019 791	-	(195 346)	(165 392)
Wynik z tytułu prowizji	431 291	111 454	283 935	64 158	(14 791)	876 048	149 185	91 453
Przychody z tytułu dywidend	13 030	-	3 140	-	6 530	22 699	160	12 714
Wynik na działalności handlowej	90 802	70 369	240 458	204 072	144 376	750 077	51 688	239
Wynik na działalności inwestycyjnej	-	-	-	-	15 129	15 129	(332)	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(11 077)	(11 077)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(48 756)	(3 198)	(7 422)	(3 475)	5 365	(57 487)	(4 754)	(22 674)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(498 282)	(14 847)	(65 492)	(1 773)	(2 230)	(582 625)	(125 870)	(192 299)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(168 156)	-	-	-	-	(168 156)	-	-
Ogólne koszty administracyjne	(1 060 609)	(122 025)	(230 140)	(69 628)	(567 289)	(2 049 690)	(15 586)	(256 741)
Amortyzacja	(99 912)	(3 287)	(18 872)	(6 277)	(237 811)	(366 159)	(468)	(15 250)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(483 811)	(150 494)	(124 395)	(10 484)	769 184	-	-	(101 927)
Wynik na działalności operacyjnej	(150 169)	145 787	637 985	214 780	580 867	1 429 248	467 641	100 501
Podatek od instytucji finansowych	(165 753)	(35 574)	(95 832)	(7 442)	(14 308)	(318 909)	-	(44 560)
Zysk (strata) brutto segmentu	(315 922)	110 213	542 153	207 338	566 559	1 110 339	467 641	55 941
Podatek dochodowy						(379 279)		
Zysk (strata) netto						731 060		
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2020								
Aktywa segmentu	42 177 335	6 673 999	20 824 777	2 614 541	43 377 499	115 668 150	13 824 047	10 487 628
Zobowiązania segmentu	54 435 830	12 278 212	23 255 675	-	13 644 894	103 614 612	7 881 453	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

	Bankowość Detaliczna i Biznesowa	Bankowość MSP	Bankowość Korporacyjna	CIB	Pozostała Działalność Bankowa	Razem	w tym klienci Agro	w tym Personal Finance
Rachunek zysków i strat 12 miesięcy do 31.12.2019*								
Wynik z tytułu odsetek	1 774 860	296 593	582 705	35 729	427 223	3 117 110	442 608	647 328
przychody odsetkowe zewnętrzne	1 989 262	358 236	721 451	58 702	926 192	4 053 844	699 241	907 300
koszty odsetkowe zewnętrzne	(449 055)	(59 301)	(137 021)	(7 292)	(284 066)	(936 734)	(54 300)	-
przychody odsetkowe wewnętrzne	1 094 742	190 434	386 784	13 918	(1 685 878)	-	150 288	2
koszty odsetkowe wewnętrzne	(860 089)	(192 777)	(388 510)	(29 599)	1 470 975	-	(352 621)	(259 974)
Wynik z tytułu prowizji	386 732	120 472	251 854	33 563	(6 697)	785 924	146 826	91 336
Przychody z tytułu dywidend	19 981	-	230	-	5 778	25 988	-	19 527
Wynik na działalności handlowej	88 904	64 690	231 038	183 904	112 933	681 469	48 265	3
Wynik na działalności inwestycyjnej	4	-	2 468	-	(39 065)	(36 592)	5	-
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(4 385)	(4 385)	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(88 756)	(5 005)	(2 384)	903	(23 466)	(118 711)	(7 139)	(89 058)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania warunkowe	(315 450)	(57 584)	(42 615)	10 081	(3 731)	(409 298)	(109 619)	(138 563)
Wynik z tytułu rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi	(32 113)	-	-	-	-	(32 113)	-	-
Ogólne koszty administracyjne	(1 073 430)	(138 665)	(247 182)	(66 701)	(863 980)	(2 389 958)	(15 272)	(289 934)
Amortyzacja	(79 646)	(3 101)	(12 943)	(5 829)	(350 884)	(452 403)	(617)	(12 750)
Alokacja kosztów (wewnętrzne)	(573 069)	(141 920)	(77 858)	(3 617)	796 464	-	-	(114 280)
Wynik na działalności operacyjnej	108 017	135 480	685 313	188 033	50 190	1 167 031	505 057	113 609
Podatek od instytucji finansowych	(141 437)	(35 122)	(89 731)	(10 681)	(4 218)	(281 189)	-	(39 155)
Zysk (strata) brutto segmentu	(33 420)	100 358	595 582	177 352	45 972	885 842	505 057	74 454
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(257 146)	-	-
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	628 696	-	-
Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2019*								
Aktywa segmentu	38 929 552	8 370 040	21 536 315	1 774 768	35 981 456	106 592 130	15 764 395	10 379 060
Zobowiązania segmentu	50 603 786	10 130 778	23 949 965	1 109 955	9 613 343	95 407 828	8 193 320	-

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

54. SPRAWY SĄDOWE

Ryzyko prawne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku nie toczyły się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Banku, których wartość przekraczałyby 10% kapitałów własnych Banku.

Wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange

W dniu 6 października 2015 roku Sąd Apelacyjny wydał wyrok w sprawie sposobu naliczania opłaty interchange przez banki działające w porozumieniu. Sąd zmienił tym samym wyrok Sądu I instancji (Okręgowego) z roku 2013 poprzez oddalenie odwołań banków w całości, jednocześnie uwzględniając apelację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), który kwestionował znaczące obniżenie przez Sąd I instancji kar pieniężnych. Oznacza to utrzymanie wymiaru kary z pierwotnej decyzji Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 roku, na mocy której nałożono na 20 banków, w tym Bank BGŻ S.A. oraz Fortis Bank Polska S.A. kary w związku z praktykami ograniczającymi konkurencję w postaci ustalania w porozumieniu opłat interchange od transakcji realizowanych z użyciem kart płatniczych systemów Visa i MasterCard w Polsce.

Całkowita kwota kary nałożona na Bank BGŻ BNP Paribas (obecnie BNP Paribas Bank Polska) wynosiła 12,54 mln zł, w tym: i) kara z tytułu działań Banku Gospodarki Żywnościowej w kwocie 9,65 mln zł oraz ii) kara z tytułu działań Fortis Bank Polska S.A. (FBP) w kwocie 2,89 mln zł. Bank zapłacił zasądzoną kwotę 19 października 2015 roku. Dnia 25 kwietnia 2016 roku Bank wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu. Orzeczeniem wydanym w dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i skierował sprawę do ponownego rozpoznania. Przejęcie podstawowej działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL) nie zmieniło sytuacji Banku w tym postępowaniu albowiem RBPL nie był jego stroną.

W dniu 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok sądu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozstrzygnięcia.

Roszczenia przedsiębiorców wobec Banku (opłata interchange)

Do dnia 31 grudnia 2020 roku Bank otrzymał łącznie:

- 32 wnioski o zawezwanie do próby ugodowej od przedsiębiorców (marchandów) z tytułu płatności prowizji interchange od operacji dokonywanych za pomocą kart płatniczych (z czego trzech przedsiębiorców wniosło wnioski dwukrotnie, a jeden wniósł dwa wnioski, dotyczące różnych systemów płatniczych). Łączna wartość roszczeń ww. przedsiębiorców wynosi 1 028,02 mln zł, z których 1 018,05 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami,
- 4 wnioski o podjęcie mediacji przed sądem polubownym przed Komisją Nadzoru Finansowego. Wnioski zostały skierowane do Banku przez tych samych przedsiębiorców, którzy uprzednio wystąpili z wnioskami o zawezwanie do próby ugodowej. Łączna wartość roszczeń wynikających z ww. wniosków wynosi 40,29 mln zł, z których 37,79 mln zł dotyczy solidarnej odpowiedzialności Banku wraz z innymi bankami.

Postępowanie w sprawie uznania wzorca umowy za niedozwolone

W dniu 22 września 2020 roku Bank otrzymał decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) nr DZOIK 14/2020, w której Prezes UOKiK:

- uznał za niedozwolone niektóre postanowienia wzorca umownego (tzw. aneksu antyspreadowego) dotyczące zasad ustalania kursów walut za niedozwolone i zakazał ich stosowania;
- zobowiązał Bank do poinformowania wszystkich klientów będących stroną aneksu o decyzji i jej skutkach oraz do umieszczenia informacji o decyzji i jej treści decyzji na stronie internetowej;
- nałożył na Bank karę pieniężną w wysokości 26 626 tys. zł płatną na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej.

Bank złożył odwołanie od decyzji w ustawowym terminie. Bank zawiązał rezerwę na powyższą karę w pełnej wysokości.

Postępowania sądowe dotyczące umów kredytowych w CHF w sektorze bankowym

Po upływie ponad roku od wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie kredytu hipotecznego indeksowanego do CHF (C-260/18) liczba pozwów związanych z kredytami hipotecznymi w CHF przeciwko bankom sukcesywnie rośnie. Według danych Związku Banków Polskich (ZBP) liczba toczących się postępowań sądowych dotyczących umów kredytów w CHF na koniec 2020 roku wyniosła niemal 39 tys. wobec 16 tys. na koniec 2019 r. Efektem tego był m.in. istotny wzrost rezerw na te postępowania utworzonych w 2020 roku przez banki z portfelami kredytów hipotecznych w CHF. Łączna kwota tych rezerw utworzonych przez banki giełdowe w pierwszych trzech kwartałach 2020 roku wyniosła ok. 1,5 mld zł. Według danych opublikowanych przez banki giełdowe dostępnych na moment publikacji niniejszego Sprawozdania łączna wartość rezerw utworzonych przez banki w samym IV kwartale 2020 roku wyniosła 2,4 mld zł.

Postępowania wszczęte przez klientów Banku, którzy zawarli umowy kredytu walutowego oraz denominowanego do CHF

Wartość bilansowa kredytów hipotecznych i mieszkaniowych udzielonych klientom indywidualnym w CHF na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła 4,82 mld zł, w porównaniu do 4,84 mld zł na koniec 2019 roku.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank był pozwanym w 644 (461 nowych spraw w 2020 roku, z tego 156 w czwartym kwartale 2020 roku) toczących się postępowaniach sądowych (z uwzględnieniem spraw prawomocnie zakończonych klienci wytoczyli łącznie 668 powództw przeciwko Bankowi), w których klienci Banku żądają bądź stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego walutowego lub denominowanego do waluty CHF, poprzez ustalenie, iż Bank udzielił kredytu w PLN bez denominacji do waluty obcej lub rozliczenia kredytu z uwagi na nieważność umowy kredytu lub pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jak również zwrotu spreadu. Bank nie jest stroną żadnego pozwu zbiorowego, którego przedmiotem byłyby takie umowy kredytów. Łączna wartość dochodzonych roszczeń w aktualnie toczących się sprawach na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 217,82 mln zł., a w sprawach prawomocnie zakończonych 34,96 mln zł.

W 24 dotychczas prawomocnie zakończonych postępowaniach zapadły następujące wyroki: w 14 roszczenia wobec Banku zostały oddalone, w 2 postępowanie zostało umorzone; w 1 sąd odrzucił pozew; w 6 pomimo oddalenia roszczenia sąd w uzasadnieniu stwierdził nieważność umowy, w 1 zostało zasądzone wyłącznie roszczenie z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu własnego, w pozostałym zakresie sąd oddalił powództwo.

Bank tworzy na bieżąco rezerwy na toczące się postępowania sądowe, których przedmiotem są kredyty denominowane lub walutowe, biorąc pod uwagę aktualny stan wyroków w sprawach przeciwko Bankowi oraz kształtującą się linię orzecznictwa. W IV kwartale 2020 roku Bank utworzył rezerwy w wysokości 101,7 mln zł na ryzyko dotyczące kredytów CHF. Wzrost rezerwy w IV kwartale 2020 roku wynikał głównie ze zwiększenia liczby nowych pozwów oraz aktualizacji założeń i parametrów stosowanego przez Bank modelu. Łączna wartość rezerw na ryzyko dotyczące kredytów CHF utworzona w 2020 roku wyniosła 168,2 mln zł. Dotworzenie rezerwy spowodowane było zwiększającą się liczbą nowych postępowań związanych z kredytami walutowymi lub denominowanymi do CHF, jak również obserwowanym, niekorzystnym dla Banków kształtowaniem się linii orzeczniczej. Łączna wartość utworzonych rezerw na postępowania dotyczące kredytów w CHF na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 200,3 mln zł.

Rezerwa tworzona jest zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Rezerwa na toczące się sprawy kalkulowana jest metodą indywidualną, na przyszłe sprawy metodą portfelową. Przy kalkulacji rezerwy Bank uwzględni m.in. liczbę zaświadczeń pobieranych przez klientów w celach procesowych, oszacowane prawdopodobieństwo złożenia sprawy przez klientów, oszacowaną liczbę przyszłych pozwów, liczbę złożonych powództw, prawdopodobieństwo przegrania sprawy, oraz oczekiwaną stratę Banku w przypadku niekorzystnego wyroku. Bank, przy szacowaniu liczby przyszłych spraw przyjął 4-letni okres prognozy zakładając, że mniej niż 10% kredytobiorców posiadających aktywne kredyty w CHF złożyło lub złoży pozew przeciwko Bankowi.

Bank szacuje prawdopodobieństwo przegrania sprawy na podstawie historycznych wyroków oddzielnie dla portfela kredytów walutowych i denominowanych. Z uwagi na zaobserwowaną zmienność w orzecznictwie, Bank przy szacowaniu prawdopodobieństwa niekorzystnego wyroku uwzględnia tylko wyroki zapadłe po wyroku TSUE z dnia 3 października 2019 roku.

Bank dokonując szacunku straty w przypadku wyroku stwierdzającego nieważność kredytu zakłada, że klient jest zobowiązany do zwrotu wypłaconego kapitału bez uwzględniania wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, Bank jest zobowiązany do zwrotu sumy spłaconych rat kapitałowo-odsetkowych używając kursu historycznego oraz, że Bank dokonuje spisania ekspozycji kredytowej.

W przypadku zmiany zakładanej średniej straty o +/- 5 punktów procentowych, przy pozostałych istotnych założeniach niezmiennych, kwota rezerwy zmieniłaby się o +/- 9 mln zł.

Średnia strata przyjęta w kalkulacji na dzień 31 grudnia 2020 roku wzrosła o 9,3% w porównaniu do 31 grudnia 2019 roku.

Bank przeprowadził analizę wrażliwości modelu na szacunek liczby przegranych spraw. Zmiana tego szacunku miałaby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Procent przegranych spraw	+5 p.p.	+13,7 mln PLN
	-5 p.p.	-13,7 mln PLN

Bank przeprowadził analizę wrażliwości stosowanego modelu na szacunek liczby przyszłych pozwów. Zmiana liczby przyszłych pozwów miałyby następujący wpływ na wartość szacowanej straty z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF.

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę Banku z tytułu ryzyka prawnego
Liczba pozwów	+20%	+15,5 mln PLN
	-20%	-15,5 mln PLN

Bank ocenił również, że gdyby oszacowaną liczbę pozwów przeciwko Bankowi zwiększyć o pozwy złożone przez dodatkowy 1% klientów posiadających kredyty w CHF wówczas strata z tytułu ryzyka prawnego wzrosłaby o ok. 25 mln PLN.

Bank, kalkulując oczekiwaną stratę z tytułu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów CHF, zastosował uproszczenia wynikające z krótkiego horyzontu dostępnych danych historycznych i relatywnie niewielkiej liczby spraw zakończonych wyrokami. Bank będzie monitorował liczbę pobieranych zaświadczeń oraz zmianę liczby pozwów i odpowiednio aktualizował szacunek rezerwy.

Bank wskazuje także na istotną rozbieżność zarówno stanów faktycznych (w szczególności odmienne postanowienia umów oraz zakres informacji dla klienta), jak i orzeczeń zapadłych w Polsce w sprawach dotyczących kredytów indeksowanych, denominowanych i walutowych, co istotnie utrudnia precyzyjne oszacowanie skali ryzyka. Bank na bieżąco monitoruje zapadające wyroki i będzie dostosowywał poziom rezerw do kształtującej się linii orzeczniczej.

Uchwała Sądu Najwyższego dotycząca kredytów w CHF

W dniu 29 stycznia 2021 roku Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego wniosła o podjęcie przez Izbę Cywilną uchwały w następujących kwestiach:

1. Czy w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie wiąże konsumenta, możliwe jest przyjęcie, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów?

W razie odpowiedzi przeczącej na powyższe pytanie:

2. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego do takiej waluty umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie?

3. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu denominowanego w walucie obcej umowa ta może wiązać strony w pozostałym zakresie?

Niezależnie od treści odpowiedzi na pytania 1-3:

4. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej, w wykonaniu której bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają odrębne roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron, czy też powstaje jedynie jedno roszczenie, równe różnicy spełnionych świadczeń, na rzecz tej strony, której łączne świadczenie miało wyższą wysokość?

5. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej z powodu niedozwolonego charakteru niektórych jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się od chwili ich wypłaty?

6. Czy, jeżeli w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej którejkolwiek ze stron przysługuje roszczenie o zwrot świadczenia spełnionego w wykonaniu takiej umowy, strona ta może również żądać wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych przez drugą stronę?

W dniu 25 marca 2021 roku zaplanowane jest posiedzenie Izby Cywilnej Sądu Najwyższego. Bank będzie analizował treść uchwały po jej opublikowaniu, w szczególności jej przewidywany wpływ na dalsze orzecznictwo oraz wartość parametrów stosowanych do ustalenia wartości rezerw na ryzyko prawne. Na ten moment nie można przewidzieć treści uchwały i jej wpływu na oszacowanie rezerw. Bank przy ustaleniu wartości rezerwy bazuje na wszystkich informacjach dostępnych na dzień podpisania Sprawozdania.

Propozycja Przewodniczącego KNF

W konsekwencji rosnącej liczby pozwów i wartości rezerw tworzonych przez banki, w grudniu 2020 r. Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego – Jacek Jastrzębski – przedstawił propozycję sektorowego rozwiązania problemu frankowego. W uproszczeniu, Bank miałby traktować kredyt w CHF tak, jakby od początku był udzielony w złotych i oprocentowany odpowiednią stawką WIBOR powiększoną o marżę stosowaną historycznie dla tego typu kredytów i dokonać odpowiedniej rekalkulacji. Przyjęcie takiego podejścia spowodowałoby bardzo duże obciążenie sektora, choć trudno dziś dokładnie oszacować jego skalę. Koszty zależałyby od wielu zmiennych, takich jak dzień udzielenia kredytu, tabela kursowa konkretnego banku, czy polityka prowizyjna oraz nieokreślonych na moment publikacji niniejszego Sprawozdania szczegółowych założeń propozycji, w tym kwestii prawnych i podatkowych, czy rodzajów kredytów podlegających konwersji.

Zarząd Narodowego Banku Polskiego w komunikacie z dnia 9 lutego 2021 roku podał, że może rozważyć ewentualne zaangażowanie w proces przewalutowania mieszkaniowych kredytów walutowych na złote, na zasadach i według kursów rynkowych, przy spełnieniu przez banki określonych warunków brzegowych.

Na początku 2021 roku Bank przystąpił do grupy roboczej, która pracuje nad analizą rozwiązania zaproponowanego przez Przewodniczącego KNF. Wstępny przygotowany przez Bank szacunek kosztu potencjalnej konwersji zgodnej z założeniami propozycji Przewodniczącego KNF dostępnymi na moment publikacji Sprawozdania wynosi 0,7 mld zł przy założeniu, że propozycja przewalutowania skierowana będzie tylko do kredytobiorców posiadających kredyty denominowane albo 1,3 mld zł przy założeniu, że propozycja obejmie cały portfel kredytów CHF (kredyty denominowane i walutowe). Potencjalny koszt został oszacowany jako różnica pomiędzy aktualną wartością bilansową kredytów walutowych lub denominowanych do CHF a wartością bilansową hipotetycznych kredytów w PLN. Na moment publikacji niniejszego Sprawozdania finansowego Bank nie podjął decyzji o uruchomieniu programu uгод dla klientów Banków i jest na wczesnym etapie analiz. Nie są określone kryteria programu ani plany jego wdrożenia, w związku z czym Bank nie rozpoznaje rezerwy z tytułu skutków oferowania uгод.

55. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

55.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Podstawowa działalność biznesowa Banku skupia się wokół produktów finansowych oferowanych klientom: osobom fizycznym, przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom, jednostkom publicznym i budżetowym, niebankowym instytucjom finansowym. Wśród pozycji o charakterze pasywnym dominują krótkoterminowe depozyty o stałym oprocentowaniu oraz rachunki bieżące i konta oszczędnościowe. Po stronie aktywnej Bank oferuje następujące produkty kredytowe: kredyty mieszkaniowe, gotówkowe, karty kredytowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne i obrotowe, kredyty preferencyjne z dopłatami, faktoring, leasing, gwarancje, transakcje finansowania handlu zagranicznego (np. akredytywy) – zdecydowana większość produktów kredytowych to instrumenty średnio i długoterminowe, oprocentowane w oparciu o krótkoterminowe stawki rynkowe.

Bank wykorzystuje instrumenty rynku finansowego w pierwszej kolejności do zarządzania ryzykami: płynności, stopy procentowej i walutowym, powstającymi w podstawowej działalności, zgodnie z przyjętym wewnątrznie apetytem na ryzyko oraz średnio- i długoterminowymi trendami rynkowymi.

Bank oferuje również dostęp do instrumentów rynku finansowego swoim klientom, w celu zabezpieczania ryzyka rynkowego – walutowego, stopy procentowej lub cen towarów – istniejącego w ich podstawowej działalności biznesowej.

55.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest wpisane w podstawową i zasadniczą działalność finansową Banku, obejmującą zarówno aktywność kredytową, jak również finansowanie z wykorzystaniem produktów rynku kapitałowego. W konsekwencji ryzyko kredytowe jest identyfikowane jako ryzyko o największym potencjalnym wpływie na aktualne, a także przyszłe, zyski oraz kapitał BNP Paribas Bank Polska S.A. Istotność ryzyka kredytowego potwierdza jego 70% udział w ogólnej kwocie kapitału ekonomicznego szacowanego przez Bank na pokrycie istotnych ryzyk występujących w działalności Banku, jak również 88% udział w ogólnej kwocie kapitału regulacyjnego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest realizacja strategii Banku poprzez harmonijny wzrost portfela kredytowego przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko kredytowe.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- gruntowna i staranna analiza finansowa stanowi podstawę do uznania za wiarygodne dane finansowe klienta oraz informacje o wartości zabezpieczenia; ostrożne analizy Banku zawsze uwzględniają niezbędny margines bezpieczeństwa,
- podstawą finansowania klienta jest – co do zasady - jego zdolność do generowania przepływów pieniężnych zapewniających spłatę zobowiązań wobec Banku,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- warunki cenowe transakcji kredytowej muszą pokrywać ryzyko tej transakcji,
- ryzyko kredytowe jest dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zawiera transakcje kredytowe wyłącznie z klientami, których zna, a podstawą współpracy z klientami są relacje długoterminowe,
- klient i zawarte z nim transakcje są monitorowane w sposób transparentny dla klienta i wzmacniający relacje z klientem.

Ryzyko koncentracji jest immanentnym ryzykiem, podejmowanym przez Bank w ramach prowadzonej działalności statutowej i podlega ono określonemu procesowi i zasadom zarządzania.

Zarząd dokonuje oceny przyjętej polityki zarządzania ryzykiem koncentracji pod względem sposobu jej stosowania, w szczególności w zakresie sprawdzenia jej skuteczności i adekwatności realizacji zasad w kontekście aktualnej i planowanej działalności oraz z uwzględnieniem strategii zarządzania ryzykiem. W sytuacji istotnych zmian w otoczeniu działania Banku lub strategii zarządzania ryzykiem, przegląd adekwatności procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dokonywany jest niezwłocznie po wystąpieniu tej okoliczności. Właściwa ocena ryzyka koncentracji ponoszonego przez Bank w istotnym stopniu zależy od prawidłowej i pełnej identyfikacji kluczowych czynników ryzyka, które wpływają na poziom ryzyka koncentracji. W uzasadnionych przypadkach Bank identyfikuje ryzyko koncentracji w procesie planowania nowej działalności obejmującej wprowadzenie i rozwój nowych produktów, usług i obecności na rynkach oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i zmiany na rynkach.

Dywersyfikacja portfela kredytowego jest jednym z ważniejszych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym. Nadmierna koncentracja kredytowa jest zjawiskiem niepożądanym przez Bank, ponieważ powoduje wzrost ryzyka. Potencjalne straty z tym związane są na tyle dużym zagrożeniem, że stopień koncentracji powinien być monitorowany, kontrolowany i raportowany do kierownictwa Banku. Podstawowymi narzędziami ograniczania ryzyka koncentracji są mechanizmy identyfikacji i pomiaru ryzyka koncentracji oraz limity zaangażowań w poszczególnych segmentach portfela Banku oraz w spółkach zależnych. Narzędzia te pozwalają na różnicowanie portfela kredytowego i redukcję negatywnych skutków związanych z niekorzystnymi zmianami w poszczególnych obszarach gospodarki.

Za obszar (wymiar) istotnej koncentracji Bank uznaje sytuację, w której udział danego obszaru (wymiaru) koncentracji w sumie bilansowej Banku jest równy lub przekracza 10% lub 5% planowanego na dany rok budżetowy wyniku finansowego netto Banku. W takiej sytuacji dany obszar (wymiar) koncentracji podlega analizom, raportowaniu i zarządzaniu w ramach procesu zarządzania ryzykiem koncentracji.

Jednym z potencjalnych źródeł ryzyka kredytowego jest wysoka koncentracja zaangażowań kredytowych Banku w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych ze sobą kapitałowo i organizacyjnie. W celu jej ograniczenia Rozporządzenie UE nr 575/2013 określa limit maksymalnego zaangażowania Banku. Zgodnie z art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013: Instytucja nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403 przekracza 25% wartości jej uznanego kapitału. Jeżeli taki klient jest instytucją lub jeżeli do grupy powiązanych klientów należy co najmniej jedna instytucja, wartość ta nie przekracza 25% wartości uznanego kapitału instytucji lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403, nie przekracza 25% wartości uznanego kapitału instytucji.

Bank dokonuje monitoringu limitów koncentracji zgodnie z art. 387 Rozporządzenia UE nr 575/2013. Według stanu na koniec 2020 roku limity określone w art. 395 Rozporządzenia UE nr 575/2013 nie zostały przekroczone. Na koniec 2020 roku zaangażowanie Banku w finansowanie klientów/grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie przekraczają limitu koncentracji zaangażowań. Suma zaangażowań równych lub przekraczających 10% funduszy własnych Banku stanowiła 15%.

Tolerancja ryzyka koncentracji jest określona w Banku poprzez system limitów wewnętrznych, które uwzględniają zarówno zakładane kierunki i dynamikę rozwoju biznesu przez Bank, akceptowalny poziom ryzyka kredytowego i płynności, jak również zewnętrzne uwarunkowania i perspektywy makroekonomiczne i sektorowe. Limity wewnętrzne dla ryzyka koncentracji kredytowych określone są m.in. dla:

- wybranych sektorów gospodarczych/ branż,
- ekspozycji denominowanych w walucie obcej,
- segmentu klienta (wewnętrzna segmentacja klientów),
- kredytów zabezpieczonych danym rodzajem zabezpieczenia,
- regionów geograficznych,
- średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (probability of default),
- ekspozycji z określonym ratingiem (wewnętrzna skala ratingowa Banku),
- ekspozycji z określonym debt-to-income,
- ekspozycji z określonym loan-to-value.

Działania ograniczające ekspozycję Banku na ryzyko koncentracji mogą obejmować działania o charakterze systemowym oraz działania o charakterze pojedynczych/specyficznych decyzji i transakcji. Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze systemowym Bank zalicza:

- ograniczanie zakresu kredytowania określonego rodzaju klientów, poprzez modyfikację prowadzonej polityki kredytowej,
- obniżenie limitów w zakresie ryzyka koncentracji,
- dywersyfikację rodzajów aktywów na poziomie sprawozdania z sytuacji finansowej Banku,
- zmianę strategii biznesowej w taki sposób, aby przeciwdziałała nadmiernej koncentracji,
- dywersyfikację w zakresie przyjmowanych rodzajów zabezpieczeń.

Do działań ograniczających ryzyko koncentracji o charakterze pojedynczych/ specyficznych decyzji i transakcji Bank zalicza:

- ograniczanie zawierania dalszych transakcji z danym klientem lub grupą powiązanych klientów,
- sprzedaż wyselekcjonowanych aktywów/ portfeli kredytowych,
- sekurytyzację aktywów,
- ustanowienie nowych zabezpieczeń (np. kredytowych instrumentów pochodnych, gwarancji, subpartycypacji, umów ubezpieczenia) dla istniejących lub nowych ekspozycji kredytowych.

Przeprowadzaną przez Bank analizą koncentracji branżowej objęte są wszystkie ekspozycje kredytowe Banku wobec klientów instytucjonalnych. Bank definiuje branże w oparciu o Polską Klasyfikację Działalności (kod PKD 2007). Struktura zaangażowania Banku względem branż analizowana na koniec grudnia 2020 roku (w układzie prezentacji branż wprost z klasyfikacji PKD), podobnie jak na koniec grudnia 2019 roku, charakteryzuje się koncentracją wobec takich branż jak: Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo. Na koniec grudnia 2020 roku składały się one na 26% zaangażowania branżowego, natomiast na koniec grudnia 2019 roku zaangażowanie wobec tych branż wyniosło 28%.

Poniżej zaprezentowano tabelę, porównującą udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w zaangażowaniu branżowym (wartość bilansowa brutto) na 31 grudnia 2020 i 2019.

Branża	Zaangażowanie*		Udział zagrożonych kredytów	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	10 756 142	12 137 302	9,2%	8,2%
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	36 341	47 082	9,5%	8,2%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	8 772 763	9 620 506	5,5%	5,2%
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORAĆĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW	648 737	445 658	0,8%	2,8%
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	166 344	242 240	6,6%	4,4%
BUDOWNICTWO	2 540 629	2 910 691	8,5%	13,1%
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	5 725 092	7 379 674	7,5%	6,5%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	1 216 516	1 295 650	6,9%	9,8%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	273 257	309 938	20,5%	23,3%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	1 439 082	1 018 896	3,4%	4,9%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	891 461	767 491	11,5%	2,9%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	4 657 921	3 785 428	3,0%	4,7%
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	2 368 361	1 808 581	2,4%	3,9%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	767 882	702 302	9,7%	10,7%
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA, OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	96 875	118 315	0,0%	0,0%
EDUKACJA	87 763	94 381	12,0%	12,2%
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	652 849	526 585	3,5%	4,3%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	16 257	21 171	21,0%	15,0%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	88 598	188 215	7,6%	4,2%
Razem	41 202 870	43 420 105	6,7%	7,0%
w tym:				
Przemysł (sekcje BCDE)	9 624 185	10 355 486	5,20%	5,10%

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Bank zarządza także ryzykiem koncentracji zabezpieczeń. W tym celu Bank wprowadził limity zaangażowania poszczególnych rodzajów zabezpieczeń dbając o ich odpowiednią dywersyfikację. Według stanu na koniec 2020 roku, podobnie jak na koniec 2019 roku, nie zaobserwowano przekroczeń tych limitów.

W przypadku oceny indywidualnej Bank spodziewa się według stanu na 31 grudnia 2020 roku odzyskać, z tytułu ustanowionych zabezpieczeń, kwotę 446 mln złotych, co stanowi 29% całkowitego zaangażowania ocenianego indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości (na 31 grudnia 2019 roku 879 mln zł i 49%).

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniższa tabela prezentuje maksymalną ekspozycję Banku na ryzyko kredytowe dla instrumentów finansowych ujętych i nieujętych w sprawozdaniu finansowym. Maksymalna ekspozycja została zaprezentowana brutto, przed uwzględnieniem wpływu zabezpieczeń i innych instrumentów polepszenia jakości kredytów.

31.12.2020

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	3 421 866	3 421 866
Należności od banków	556 957	555 289
Pochodne instrumenty finansowe	1 531 617	1 531 617
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	531 793	531 793
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	73 540 959	70 446 975
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 539 848	1 539 848
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	23 373 415	23 361 022
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	371 856	371 856
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 228 560	10 228 560
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 271	12 271
Inne aktywa	792 860	792 860
Aktywa razem	115 902 001	112 793 957
Zobowiązania warunkowe razem	4 889 575	4 889 575
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	120 791 576	117 683 532

31.12.2019

Aktywa	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – bez uwzględniania zabezpieczeń	Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – z uwzględnieniem zabezpieczeń
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 658 516	4 658 142
Należności od banków	527 515	526 595
Pochodne instrumenty finansowe	800 886	800 886
Korekta wartości godziwej pozycji zabezpieczającej	228 120	228 120
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według zamortyzowanego kosztu	71 805 388	68 651 562
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 974 396	1 974 396
Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	17 939 171	17 916 645
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	241 427	241 427
Papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	7 953 358	7 953 358
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	844 049	844 049
Inne aktywa	910 880	910 880
Aktywa razem	107 883 706	104 706 060
Zobowiązania warunkowe razem	3 528 537	3 528 537
Całkowita ekspozycja na ryzyko kredytowe	111 412 243	108 234 597

Ekspozycja na ryzyko kredytowe w podziale na ratingi jakości kredytowej

Poniższa tabela prezentuje istotne ekspozycje na ryzyko kredytowe, do których miał zastosowanie model oczekiwanych strat kredytowych. Podział został oparty na poniższej skali ratingowej:

31.12.2020

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według zamortyzowanego kosztu dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje POCI	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	-	-	-	-	-	-
2	110 426	-	-	-	110 426	110 417
3	328 569	1	-	-	328 570	328 549
4	1 410 325	1 903	-	-	1 412 228	1 411 838
5	5 115 679	119 986	2 409	62	5 238 136	5 222 742
6	11 460 511	402 767	14 543	2 089	11 879 911	11 754 303
7	11 109 515	1 508 637	25 392	20 144	12 663 688	12 407 731
8	2 314 620	1 305 760	42 898	2 300	3 665 577	3 554 550
9	99 949	767 603	64 280	4 803	936 636	853 083
10	36 500	646 662	691 891	15 440	1 390 492	1 000 344
11 to 12	37	4 350	1 482 387	205 669	1 692 443	799 813
Razem	31 986 131	4 757 669	2 323 800	250 507	39 318 107	37 443 370

31.12.2019

Kredyty i pożyczki brutto wyceniane według zamortyzowanego kosztu dla których odpis z tytułu utraty wartości jest mierzony jako*:

Rating	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje bez utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Oczekiwana strata kredytowa w okresie trwania ekspozycji – ekspozycje POCI	Wartość portfela brutto dla danej kategorii ratingu	Wartość portfela netto dla danej kategorii ratingu
1	-	33	-	-	33	23
2	123 452	-	-	-	123 452	123 443
3	414 260	39	-	-	414 299	414 262
4	1 632 530	5 798	93	-	1 638 421	1 637 909
5	5 488 142	234 174	6 219	-	5 728 535	5 718 605
6	12 435 676	378 686	47 767	3 116	12 865 245	12 789 545
7	12 260 714	1 302 962	22 745	4 275	13 590 696	13 458 499
8	2 838 037	1 905 654	40 404	29 534	4 813 630	4 670 669
9	50 169	762 038	31 782	3 279	847 267	793 842
10	48 416	509 852	738 557	26 117	1 322 942	928 609
11do12	960	4 124	1 838 891	267 146	2 111 121	967 125
Razem	35 292 356	5 103 360	2 726 458	333 467	43 455 641	41 502 531

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Dla dużych przedsiębiorstw oraz klientów z segmentu MSP, prowadzących pełną rachunkowość, Bank wyznacza wewnętrzne klasy ratingowe zgodnie z przyjętą polityką kredytową. Klasy ratingowe wyznaczone są na podstawie modelu ryzyka dedykowanego dla tej części portfela kredytowego i stanowią podstawę do szacowania wysokości rezerwy zgodnie z MSSF9. Klientom Banku przypisywane są ratingi od 1 (klienci, wobec których Bank identyfikuje najniższe ryzyko kredytowe) do 12 (klienci wobec których Bank identyfikuje najwyższe ryzyko kredytowe). Do przypisania ratingów wykorzystywane są przy tym roczne dane finansowe przedstawiane przez klienta oraz ogólna ocena jakościowa jego sytuacji na rynku.

Struktura przeterminowania należności

Celem analizy zaległości w spłacie jest wskazanie poziomu potencjalnej straty kredytowej (w odniesieniu do należności bez utraty wartości). Im wyższe przeterminowanie w spłacie, tym większe prawdopodobieństwo identyfikacji obiektywnej przesłanki utraty wartości w przyszłości. Wzrost opóźnienia w spłacie powyżej zera dni zwiększa szansę identyfikacji przesłanki utraty wartości, ale nie stanowi sam w sobie podstawy do nadania tej przesłanki. W wypadku ekspozycji przeterminowanych poniżej 91 dni przesłanka może zostać jednak zidentyfikowana na podstawie dodatkowych informacji o sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Strukturę portfela kredytowego (wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianego według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) w podziale na ekspozycje z utratą wartości oraz bez utraty wartości wraz z uwzględnieniem poziomu zaległości w spłacie przedstawiają poniższe tabele. Dla celów kalkulacji wysokości odpisu aktualizującego, jak i przy prezentacji danych w poniższych tabelach kredyt uznany jest za zapadły nie w dniu, w którym mija termin płatności raty, ale w dniu kolejnym.

31.12.2020						
Struktura przeterminowania należności (wartość bilansowa netto)*	bez utraty wartości				z utratą wartości	Razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	21 967 158	7 477	3 829	4 382	448 995	22 431 841
Kredyty gotówkowe	7 413 543	49 281	16 476	5 322	206 064	7 690 686
Kredyty samochodowe	1 569 276	4 343	1 598	511	14 699	1 590 427
Karty kredytowe	1 124 625	7 942	1 737	1 007	30 137	1 165 448
Kredyty inwestycyjne	19 864 473	40 268	17 491	1 191	684 423	20 607 846
Limity w rachunku bieżącym	7 941 707	31 014	6 878	1 642	259 558	8 240 799
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	8 087 622	51 799	6 654	2 017	398 504	8 546 596
Leasing	740 339	7 279	2 314	-	87 819	837 751
Pozostałe	856 255	94	-	-	19 079	875 428
Razem	69 564 999	199 497	56 977	16 072	2 149 278	71 986 823

31.12.2019						
Struktura przeterminowania należności (wartość bilansowa netto)*	bez utraty wartości				z utratą wartości	Razem
	0 dni	1-30 dni	31-60 dni	61-90 dni		
Kredyty i pożyczki hipoteczne	17 851 522	272 210	28 903	8 732	342 371	18 503 738
Kredyty gotówkowe	7 342 714	123 147	24 211	7 413	187 339	7 684 824
Kredyty samochodowe	1 507 568	8 540	2 607	540	14 692	1 533 947
Karty kredytowe	1 228 027	52 010	12 723	1 444	26 155	1 320 359
Kredyty inwestycyjne	19 696 537	306 585	9 648	7 631	782 977	20 803 378
Limity w rachunku bieżącym	10 851 918	38 440	5 703	10 091	341 984	11 248 136
Kredyty obrotowe przedsiębiorstw	7 436 518	106 063	5 876	3 676	292 293	7 844 426
Leasing	967 266	85 547	7 236	4 448	111 229	1 175 726
Pozostałe	482 819	6 322	788	176	21 319	511 424
Razem	67 364 889	998 864	97 695	44 151	2 120 359	70 625 958

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy z tytułu utraty wartości odzwierciedlają oczekiwaną stratę kredytową obliczoną z wykorzystaniem trzyetapowego podejścia wymaganego przez MSSF 9, co opisano w Nocie 3.

Zabezpieczenia

Opis posiadanych zabezpieczeń lub innych mechanizmów poprawiających jakość kredytową

Bank ocenia zdolność kredytową każdego klienta na podstawie indywidualnej. Wartość uzyskanego zabezpieczenia, jeśli jest ono uznane za niezbędne przez Bank z racji udzielenia danego kredytu, podlega wycenieniu przez Bank.

Bank akceptuje zróżnicowane formy zabezpieczeń dla kredytów, ale do głównych kategorii można zaliczyć:

- hipotekę na nieruchomości;
- ubezpieczenie nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- ubezpieczenie na życie kredytobiorcy;
- zastaw rejestrowy;

Wpływ posiadanych zabezpieczeń na wycenę ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości (kredytów wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) *

31.12.2020	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	1 625	4	907
Klientom indywidualnym	1 444 716	762 882	696 385
Podmiotom gospodarczym:	2 585 721	1 886 370	1 364 135
w tym rolnikom indywidualnym	898 771	805 607	610 300
Instytucjom sektora budżetowego	44	-	32
Należności leasingowe	158 439	-	87 819
Kredyty i pożyczki brutto, razem	4 190 545	2 649 256	2 149 278
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(2 041 267)		
Kredyty i pożyczki netto, razem	2 149 278		

31.12.2019	Wartość brutto ze zidentyfikowaną utratą wartości	Wartość posiadanych zabezpieczeń	Wartość netto ekspozycji ze zidentyfikowaną utratą wartości
Kredyty i pożyczki udzielone:			
Niebankowym podmiotom finansowym	908	6	511
Klientom indywidualnym	1 332 616	577 300	566 592
Podmiotom gospodarczym:	2 874 514	2 096 194	1 441 979
w tym rolnikom indywidualnym	896 537	828 523	599 644
Instytucjom sektora budżetowego	134	-	47
Należności leasingowe	169 340	-	111 230
Kredyty i pożyczki brutto, razem	4 377 512	2 673 500	2 120 359
Odpisy na należności (wielkość ujemna)	(2 257 153)		
Kredyty i pożyczki netto, razem	2 120 359		

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiły istotne zmiany w jakości zabezpieczenia w wyniku pogorszenia lub zmian w polityce zabezpieczeń Banku.

Kredyty i pożyczki – jakość kredytowa

Kredyty i pożyczki są klasyfikowane do kategorii przeterminowanych, ale bez zidentyfikowanej utraty wartości kiedy rynkowa bieżąca wartość zabezpieczenia jest wystarczająca dla pokrycia wartości kapitału, odsetek i innych opłat należnych Bankowi wymagalnych dla danej ekspozycji.

Kredyty mieszkaniowe walutowe i denominowane w walutach obcych

Kredyty mieszkaniowe dla klientów indywidualnych stanowią około 30% portfela kredytowego wobec sektora niefinansowego Banku (wartości bilansowej brutto), z czego (22%) to kredyty walutowe i denominowane w walucie obcej, z czego, z kolei, zdecydowana większość (99%) to kredyty walutowe i denominowane we frankach szwajcarskich. Łączna wartość bilansowa brutto kredytów mieszkaniowych walutowych i denominowanych w walutach obcych to 4 872 443 tys. złotych.

Bank dokonuje aktualizacji wartości nieruchomości mieszkaniowych stanowiących zabezpieczenie hipoteczne udzielonych kredytów w okresach rocznych, z uwzględnieniem poniższych założeń:

- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu poniżej 12 mln zł na dzień aktualizacji – wartość nieruchomości aktualizowana jest metodą statystyczną,
- w odniesieniu do kredytów o zadłużeniu powyżej 12 mln zł na dzień aktualizacji - wartość nieruchomości podlega aktualizacji w drodze indywidualnej.

Zaktualizowane wartości nieruchomości są podstawą do wyliczenia bieżącego poziomu LTV dla pojedynczej ekspozycji oraz średniego LTV dla całego portfela, jako średnia ważona wartością bilansową brutto pojedynczych LTV.

Poniżej zaprezentowano tabele z łącznym zaangażowaniem bilansowym oraz średnią wartością LTV dla kredytów mieszkaniowych denominowanych w walutach obcych ze względu na rozpoznaną utratę wartości oraz dni przeterminowania.

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na utratę wartości i przeterminowanie

dni przeterminowania	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
0-30 dni	4 653 532	81,84%
31-60 dni	4 871	77,89%
61-90 dni	9 930	72,71%
powyżej 90 dni	204 110	112,50%
Razem	4 872 443	83,10%

rozpoznana utrata wartości	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB
NIE	4 475 953	81,29%
TAK	396 490	103,45%
Razem	4 872 443	83,10%

Średni poziom wskaźnika bieżącego LTV dla całego portfela mieszkaniowego denominowanego w walutach obcych przekracza średni poziom bieżącego LTV dla złotówkowych kredytów mieszkaniowych (73%).

Struktura ekspozycji oraz średnie bieżące LTV ze względu na lata udzielenia kredytu (kredyty mieszkaniowe denominowane w walutach) są zaprezentowane w tabeli poniżej:

rok umowy	liczba udzielonych kredytów	wartość bilansowa brutto	średnie LTV ważne WBB	wartość bilansowa brutto *
2005 i poniżej	2 445	320 813	42,65%	304 684
2006	5 094	1 104 030	59,25%	1 044 927
2007	4 565	1 504 480	89,48%	1 390 720
2008	5 603	1 683 832	101,18%	1 526 258
2009	635	138 168	67,74%	127 847
2010 i więcej	314	121 120	93,93%	81 517
Razem	18 656	4 872 443	83,08%	4 475 953

*kredyty bez rozpoznanej utraty wartości

Praktyki „forbearance”

Bank uznaje ekspozycję jako forborne w przypadku przyznania udogodnienia ze względów ekonomicznych (trudności finansowych) w tym każdego udogodnienia przyznanego dla ekspozycji z rozpoznaną przesłanką utraty wartości. W przypadku udzielenia udogodnienia z istotną stratą ekonomiczną bank klasyfikuje klienta do statusu default.

Jako przyznanie udogodnienia rozumie się m.in. wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych zdarzeń:

- zmiana harmonogramu spłat, w tym w szczególności wydłużenie daty zapadalności kredytu
- anulowanie kwoty zaległej (np. kapitalizacja kwoty zaległej, która może być spłacana w późniejszym terminie)
- umorzenie kapitału, odsetek lub prowizji
- konsolidacja posiadanych kredytów w jeden nowy produkt, o ile kwoty spłat skonsolidowanego kredytu są niższe niż suma spłat przed konsolidacją,
- obniżenie wysokości bazy stopy procentowej lub marży,
- udzielenie nowego kredytu na spłatę istniejącego zadłużenia.

wyłącznie w czasie gdy klient posiada trudności finansowe lub z uwagi na zmiany rynkowe trudności takie mogą u niego wystąpić, tzn.:

- ekspozycja jest w obsłudze windykacyjnej, lub
- ekspozycja nie jest w obsłudze windykacyjnej, ale istnieją dowody (dostarczone przez klienta lub uzyskane w procesie decyzyjnym), że klient posiada lub może w najbliższym czasie posiadać trudności finansowe.

Bank uznaje za istotną stratę ekonomiczną spadek wartości bieżącej oczekiwanych przepływów pieniężnych w wyniku przyznanych udogodnień w wysokości równej lub wyższej niż 5%. Spadek wartości liczony jest według następującego wzoru:

$$\frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

gdzie:

NPV₀ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniających odsetki oraz opłaty/prowizje) przed wprowadzeniem zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową,

NPV₁ – wartość bieżąca oczekiwanych przepływów pieniężnych (uwzględniające odsetki oraz opłaty/prowizje) po wprowadzeniu zmian w warunkach kredytowania zdyskontowane pierwotną efektywną stopą procentową. W przypadku konsolidacji wielu kredytów za pierwotną stopę procentową na potrzeby oceny istotności straty ekonomicznej przyjmuje się średnią ESP ważoną ekspozycją bilansową brutto na moment przyznania udogodnienia.

Status forborne przestaje być rozpoznawany, jeśli zostaną spełnione poniższe warunki:

- ekspozycja przeklasyfikowana została do portfela pracującego w następstwie przeanalizowania sytuacji finansowej (dotyczy portfela korporacyjnego), która wykazała, że klient nie spełnia już warunków utrzymania go w portfelu z utratą wartości.
- ekspozycja od 24 miesięcy nieprzerwanie jest klasyfikowana do kategorii bez przesłanki utraty wartości,
- klient nie zalega powyżej 30 dni na żadnej ekspozycji,
- przez przynajmniej połowę okresu próbnego kredytobiorca dokonywał regularnych i istotnych spłat.

31.12.2020

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	75 080 807	1 448 966	1 380 968	67 998
Niebankowym podmiotom finansowym	608 417	-	-	-
Klientom indywidualnym	33 802 097	414 718	387 464	27 254
Podmiotom gospodarczym:	39 647 967	999 526	958 782	40 744
w tym rolnikom indywidualnym	9 462 022	401 262	394 387	6 875
Instytucjom sektora budżetowego	101 382	-	-	-
Należności leasingowe	920 944	34 722	34 722	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(3 093 984)	(396 096)	(377 340)	(18 756)
Niebankowym podmiotom finansowym	(1 934)	-	-	-
Klientom indywidualnym	(1 172 830)	(145 977)	(139 637)	(6 340)
Podmiotom gospodarczym:	(1 833 761)	(237 774)	(225 358)	(12 416)
w tym rolnikom indywidualnym	(453 098)	(50 380)	(49 648)	(732)
Instytucjom sektora budżetowego	(2 268)	-	-	-
Należności leasingowe	(83 191)	(12 345)	(12 345)	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	71 986 823	1 052 870	1 003 628	49 242

31.12.2019

Wartość ekspozycji „forborne”	Portfel ogółem	w tym zaangażowania forbearance	w tym modyfikacja warunków	w tym refinansowanie
Kredyty i pożyczki udzielone:	73 779 785	1 383 336	961 070	422 266
Niebankowym podmiotom finansowym	576 531	-	-	-
Klientom indywidualnym	29 997 525	415 075	317 032	98 043
Podmiotom gospodarczym:	41 824 854	968 261	644 038	324 223
w tym rolnikom indywidualnym	10 456 551	290 659	259 831	30 828
Instytucjom sektora budżetowego	129 915	-	-	-
Należności leasingowe	1 250 960	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych:	(3 153 827)	(395 411)	(271 968)	(123 443)
Niebankowym podmiotom finansowym	(2 314)	-	-	-
Klientom indywidualnym	(1 158 392)	(131 026)	(101 783)	(29 243)
Podmiotom gospodarczym:	(1 915 967)	(264 385)	(170 185)	(94 200)
w tym rolnikom indywidualnym	(408 748)	(37 971)	(25 426)	(12 545)
Instytucjom sektora budżetowego	(1 925)	-	-	-
Należności leasingowe	(75 229)	-	-	-
Kredyty i pożyczki netto, razem	70 625 958	987 925	689 102	298 823

W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w ciągu roku 2020 Bank podjął szereg działań dotyczących m.in.

- możliwości wnioskowania przez klientów o czasowe odroczenia spłat rat kapitałowo-odsetkowych od kredytów,
- przeglądu portfela kredytowego ze szczególną uwagą skierowaną na branże wrażliwe, wyjątkowo silnie dotknięte konsekwencjami pandemii COVID-19.

Bank także aktywnie uczestniczył w pracach sektora bankowego, regulatorów i aranżerów pomocy rządu skierowanej do przedsiębiorców, uruchomił szereg rozwiązań pozwalających Klientom na elektroniczny i on-linowy sposób wnioskowania do Banku oraz korzystania z programów pomocy związanych ze skutkami pandemii oraz prowadzi bieżący monitoring ilości klientów i ekspozycji kredytowych, które dotknięte zostały skutkami pandemii, w tym na bieżąco podejmuje decyzje dotyczące poszczególnych klientów co do rodzaju i struktury finansowania klienta adekwatnego do jego bieżącej sytuacji oraz dostępnych programów pomocowych.

Bank podjął również współpracę z BGK w odniesieniu do gwarancji płynnościowych PLG-FGP oferowanych klientom Banku, gwarancji płynnościowych oraz programów dopłat do oprocentowania kredytów.

Wprowadzono elektroniczny, uproszczony proces wnioskowania o czasowe zawieszenie spłat rat kapitałowo-odsetkowych od kredytów inwestycyjnych.

Jako partner programu PFR Bank dostarczył swoim Klientom techniczne możliwości wnioskowania o finansowanie z tych programów poprzez bankowość elektroniczną.

W okresie do 30 września 2020 roku Bank skupiał się na możliwie najpełniejszym wykorzystaniu dostępnych programów pomocowych dla klientów, w tym również udzielając czasowego odroczenia spłat rat od kredytów, na bieżąco rozpatrując wnioski Klientów w tym zakresie.

Po 30 września 2020 do końca roku 2020 wnioski klientów o odroczenie płatności rat mogły być składane i rozpatrywane, jednak w trybie analogicznym do sytuacji sprzed ogłoszenia pandemii COVID-19.

Poniższe tabele bazują na danych bilansowych prezentują wartości ujęte w księgach Banku na dzień 31.12.2020 r.

31.12.2020

Kredyty i pożyczki udzielone klientom podlegające moratorium	Liczba klientów, którym przyznano moratoria	Wartość kredytów i pożyczek objętych moratoriami trwającymi i wygasłymi	w tym moratoria trwające		
			w tym moratoria ustawowe	bez utraty wartości	z utratą wartości
Wartość brutto	40 149	6 759 992	135 935	165 618	129 650
Niebankowym podmiotom finansowym	1	33	-	-	-
Klientom indywidualnym	33 257	3 374 952	135 848	45 132	94 051
Podmiotom gospodarczym	6 679	3 039 839	87	119 181	35 599
w tym rolnikom indywidualnym	1 492	523 060	87	40 981	4 465
Instytucjom sektora budżetowego	2	1 121	-	886	-
Należności leasingowe	210	344 047	-	419	-
Odpis	x	(361 159)	(32 988)	(5 143)	(32 806)
Niebankowym podmiotom finansowym	x	(3)	-	-	-
Klientom indywidualnym	x	(201 320)	(32 987)	(2 136)	(26 281)
Podmiotom gospodarczym	x	(134 426)	(1)	(2 770)	(6 525)
w tym rolnikom indywidualnym	x	(39 932)	(1)	(696)	(1 011)
Instytucjom sektora budżetowego	x	(238)	-	(233)	-
Należności leasingowe	x	(25 172)	-	(4)	-
Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	40 149	6 398 833	102 947	160 475	96 844

31.12.2020

Rezydualny termin trwających moratoriów

Wartość brutto	Razem	od 3 m-cy do 6 m-cy	
		do 3 m-cy	cy do 6 m-cy
Klientom indywidualnym	139 183	136 262	2 921
Podmiotom gospodarczym:	154 780	139 303	15 477
w tym rolnikom indywidualnym:	45 446	39 401	6 045
Instytucjom sektora budżetowego:	886	886	-
Należności leasingowe	419	419	-
Kredyty i pożyczki brutto udzielone klientom podlegające moratorium, razem	295 268	276 870	18 398

31.12.2020

Nowo udzielone kredyty i zaliczki objęte programami gwarancji publicznych	Liczba klientów, którzy otrzymali gwarancję publiczną	Wartość	W tym: rezydualny termin zapadalności gwarancji publicznej				
			od 6 m-cy do 12 m-cy	od 1 r do 2 l	od 2 l do 5 l	powyżej 5 lat	
Wartość brutto	3 034	1 298 960	20 314	334 725	693 771	234 531	15 619
Podmiotom gospodarczym	3 034	1 298 960	20 314	334 725	693 771	234 531	15 619
w tym rolnikom indywidualnym	103	23 631	-	600	6 437	16 594	-
Odpis	x	(9 931)	(147)	(1 825)	(3 644)	(3 933)	(382)
Podmiotom gospodarczym	x	(9 931)	(147)	(1 825)	(3 644)	(3 933)	(382)
w tym rolnikom indywidualnym	x	(75)	-	-	(3)	(72)	-
Nowo udzielone kredyty i zaliczki netto objęte programami gwarancji publicznych	3 034	1 289 029	20 167	332 900	690 127	230 598	15 237

Według stanu na 31.12.2020 r. stan wygasłych moratoriów wynosił 6 464 724 tys. zł.

W ramach reakcji na sytuację COVID-19 Bank wprowadził zmiany w zakresie rozpoznawania istotnego wzrostu ryzyka. Bank monitoruje zachowanie ekspozycji objętych wsparciem w postaci moratoriów. W roku 2020 Bank oferował moratoria ustawowe w okresie od 19.06.2020 do obecnego momentu oraz moratoria poza-ustawowe w okresie od 08.06.2020 do 30.09.2020. Ekspozycje objęte ustawowymi wakacjami kredytowymi przenoszone są do Fazy 3. W przypadku ekspozycji objętych pozaustawowymi wakacjami kredytowymi, Bank stosuje zaostrzone kryteria klasyfikacji do Fazy 2. Dla tej puli ekspozycji, przeterminowanie powyżej 30 dni w horyzoncie 3 miesięcy po zakończeniu moratorium stanowi przesłankę istotnego wzrostu ryzyka kredytowego (Faza 2), co skutkuje kalkulacją odpisów w horyzoncie życia ekspozycji.

Ryzyko kraju

W ramach ryzyka kredytowego Bank wyróżnia dodatkowo m.in. ryzyko kraju, obejmujące wszystkie ryzyka, które są związane z zawarciem umów finansowych z partnerem zagranicznym, gdzie istnieje możliwość, że wydarzenia gospodarcze, społeczne lub polityczne niekorzystnie wpłyną na wiarygodność kredytową dłużników Banku w danym kraju lub gdzie interwencja zagranicznego rządu mogłaby powstrzymać dłużnika (którym mógłby być sam rząd) przed wywiązaniem się z jego zobowiązań finansowych.

Bank kontynuował konserwatywną politykę w zakresie podejmowania ryzyka krajów. Dokonywał okresowych przeglądów limitów na kraje i modyfikował poziom limitów dopasowując je ściśle do prognozowanych potrzeb biznesowych Banku i apetytu na ryzyko.

Według stanu na koniec 2020 r. 54% ekspozycji Banku wobec krajów innych niż Polska stanowiły transakcje związane z zagraniczną działalnością kredytową Banku, transakcje skarbowe (w tym transakcje lokacyjne i pochodne) wyniosły 14%, a pozostałą część (32%) stanowiły transakcje handlu zagranicznego (akredytywy i gwarancje). Francja skupiała 33% ekspozycji, Niemcy i Luksemburg po 11%, Czechy 8% i Szwajcaria 7%. Pozostałe ekspozycje koncentrowały się wokół Belgii, Turcji i Austrii.

55.3. Ryzyko kontrahenta

Ryzyko kontrahenta jest ryzykiem kredytowym dotyczącym kontrahenta, z którym zawierane są transakcje, dla których kwota zobowiązania może przyjmować różne wartości w czasie, w zależności od parametrów rynkowych. Ryzyko kontrahenta jest więc związane z transakcjami na instrumentach, których wartość może zmieniać się w czasie w zależności od czynników takich jak poziom stóp procentowych czy kursy wymiany walut. Różna wartość ekspozycji może wpłynąć na wypłacalność klienta i ma zasadnicze znaczenie dla zdolności wywiązania się klienta ze zobowiązań w momencie rozliczenia transakcji. Bank oferuje klientom możliwość zawierania transakcji rynku finansowego. Bank wyznacza wysokość ekspozycji na podstawie bieżącej wyceny kontraktów oraz potencjalnej przyszłej zmiany wartości ekspozycji, zależnej od typu transakcji, typu klienta, czy dat rozliczenia.

Na koniec grudnia 2020 roku kalkulacja ryzyka kontrahenta obejmuje następujące typy transakcji zaliczanych do portfela handlowego Banku: transakcje wymiany walut, transakcje wymiany stopy procentowej, opcje walutowe, opcje stopy procentowej i instrumenty pochodne na towary.

Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta dla transakcji generujących ryzyko kontrahenta jest analogiczna, jak przy udzielaniu kredytów. Oznacza to, że w procesie kredytowym transakcje te objęte są limitami, których wartość bezpośrednio wynika z oceny wiarygodności kredytowej klientów. W ocenie uwzględnia się jednak również specyficzny charakter transakcji, a w szczególności ich zmienną wartość w czasie, czy bezpośrednią zależność od parametrów rynkowych.

Zasady dotyczące zawierania transakcji wymiany walut, transakcji pochodnych oraz przyznawania, wykorzystania i monitorowania limitów kredytowych dla transakcji objętych limitami ryzyka kontrahenta regulują dedykowane do tego procedury. Zgodnie z przyjętą polityką, Bank zawiera wszystkie transakcje na podstawie indywidualnie przyznanych limitów oraz kieruje się znajomością klienta. Bank różnicuje dostępność produktów, które są oferowane klientom w zależności od posiadanych przez nich wiedzy i doświadczenia. Bank posiada przejrzyste zasady zabezpieczania ekspozycji ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na koniec grudnia 2020 roku ekspozycja Banku na ryzyko kontrahenta z tytułu zawartych transakcji pochodnych wynosiła 2,16 mld zł. Klienci korporacyjni skupiali 78% ekspozycji, zaś pozostałe 22% koncentrowało się wokół banków.

W związku z pandemią COVID-19 Bank obserwuje zwiększoną zmienność parametrów ryzyka rynkowego, która przekłada się na wahania ekspozycji na ryzyko kontrahenta. Bank na bieżąco dokonuje oceny ryzyka kontrahenta, przeprowadzając częstsze przeglądy portfela Klientów, na których to ryzyko występuje.

Bank podtrzymuje stosowanie swojej podstawowej zasady „Poznaj swojego Klienta”. W związku z niestandardową sytuacją, niektórzy klienci byli proszeni o dodatkowe informacje związane ze zmianą warunków prowadzenia działalności w kontekście sytuacji związanej z COVID-19. Bank w swojej ocenie ryzyka uwzględnia także wyższą zmienność ww. parametrów zawierając nowe transakcje.

Bank nie obserwuje dotychczas istotnych zmian w materializacji ryzyka kontrahenta.

55.4. Ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe)

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym

Działalność BNP Paribas Bank Polska S.A. jest podzielona na księgę handlową i bankową. W zakresie ryzyka rynkowego obejmującego ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej i ryzyko walutowe Bank jest wrażliwy na zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, cen papierów wartościowych oraz zmienności implikowanej instrumentów opcyjnych powodujących zmiany w wyniku z wyceny wartości bieżącej instrumentów finansowych. Ryzyko niekorzystnej zmiany wartości na skutek zmian w/w czynników Bank rozpoznaje jako ryzyko rynkowe i jest ono monitorowane oraz zarządzane za pomocą zdefiniowanych i dedykowanych narzędzi i miar.

W celu właściwego odzwierciedlenia specyfiki transakcji rynku finansowego, tj. intencji ich zawarcia, dominujących ryzyk i sposobu ewidencji księgowej, Bank przyporządkowuje wszystkie pozycje bilansowe i transakcje pozabilansowe do księgi bankowej lub księgi handlowej. Precyzyjne kryteria tego podziału określają wprowadzone w życie uchwałami Zarządu Banku dokumenty („polityki” i „metodyki”), regulujące cel prowadzenia danej księgi, profil i typy podejmowanego ryzyka, metody ich pomiaru i limitowania oraz uprawnienia i umiejscowienie poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku w procesie generowania, pomiaru, limitowania i raportowania ryzyka.

Proces zawierania transakcji, ich ewidencji, nadzoru nad poziomem ryzyka i stanowienia limitów ryzyka jest prowadzony przez niezależne jednostki. Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając długoterminową strategię Banku oraz plan finansowy wyznacza tolerancję ryzyka czyli akceptowalny poziom i profil ryzyka, który dalej – w postaci limitów ryzyka – jest przypisywany przez Komitet Zarządzania Ryzykiem. Za bieżące zarządzanie ryzykiem księgi handlowej operacyjnie odpowiada Pion Rynków Finansowych, działający w ramach ustalonych limitów ryzyka rynkowego, obejmujących limity na ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej oraz ryzyko walutowe, które zarządzane jest w sposób scentralizowany na poziomie całego Banku. Za pomiar i raportowanie wielkości ryzyka oraz przekroczeń limitów odpowiedzialny jest Pion Ryzyka Finansowego i Kontrahenta. Pion Ryzyka Finansowego i Kontrahenta zapewnia również poprawność wyceny instrumentów finansowych. Kalkulacja wyniku zarządczego prowadzona jest przez Biuro Monitorowania Transakcji Rynków Finansowych, a ewidencja księgowa i rozliczanie transakcji przez Departament Obsługi Transakcji Rynków Finansowych. System akceptacji przekroczeń limitów ma charakter hierarchiczny, zależnie od czasu trwania przekroczenia i jego wielkości jest on umiejscowiony na poziomie dyrektora Pionu lub członków Zarządu Banku nadzorujących Obszar Ryzyka i Obszar w którym nastąpiło przekroczenie limitu. Niezależnie od ww. procesu, wszystkie przekroczenia są raportowane natychmiast po ich powstaniu oraz dyskutowane na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu Zarządzania Ryzykiem.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Działalność handlowa ma charakter uzupełniający, wspierający sprzedaż produktów finansowych klientom korporacyjnym, finansowym niebankowym (bezpośrednio) i detalicznym (poprzez produkty strukturyzowane, formalnie klasyfikowane w księdze bankowej). Otwierając w tym celu własne pozycje, Bank generuje przychody z tytułu krótkoterminowych zmian parametrów cenowych (kursów walutowych czy stóp procentowych), przy zachowaniu wielkości ekspozycji w ramach ustalonych limitów ryzyka. Bank posiada w ofercie instrumenty towarowe, ale sam nie utrzymuje otwartych pozycji w tych instrumentach.

W ramach ekspozycji na ryzyko stopy procentowej, stanowiącej główną ekspozycję portfela handlowego, Bank mógł dokonywać transakcji IRS, OIS, CIRS, FRA, basis swap oraz zakupu i sprzedaży opcji walutowych i na stopę procentową. Na ryzyko stopy procentowej wpływ miały również pozycje wynikające z transakcji FX swap oraz FX Forward. Przez cały rok 2020, w ramach przyznaných wewnętrznie limitów ryzyka, Bank utrzymywał otwartą pozycję opcyjną w celu optymalizacji wyniku, tj. generowania dodatkowych korzyści z tytułu braku konieczności natychmiastowego domknięcia pozycji klientowskich transakcjami odwrotnymi na rynku międzybankowym. Priorytetem Banku pozostaje zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Głównymi miarami ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym są wrażliwość pozycji na przesunięcie krzywych stóp procentowych oraz VaR. Ponadto Bank przeprowadza analizy wrażliwości na warunki skrajne stosując znacznie większe niż zazwyczaj obserwowane zmiany stóp procentowych (testy warunków skrajnych).

Ryzyko stopy procentowej dla pozycji w PLN mierzone wrażliwością na zmianę krzywych stóp procentowych w portfelu handlowym było w 2020 r. wyższe (średnio 54 tys. zł) niż w roku 2019 (35 tys. zł).

Poniższa tabela prezentuje ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej w ujęciu BPV (ang. *Basis Point Value*, w tys. zł)

BPV*	31.12.2020		31.12.2019	
	PLN	EUR	PLN	EUR
31.12.	89	(42)	(20)	7
średnio	54	(32)	(35)	3
max	110	24	107	48
min	(20)	(84)	(109)	(60)

*miara wrażliwości wycen instrumentów na przesunięcie krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy

Ekspozycja na ryzyko rynkowe w księdze handlowej opomiarowana wrażliwością na ruch krzywych stóp procentowych o 1 punkt bazowy oraz na ryzyko walutowe w IV kwartale 2020 roku była utrzymywana na relatywnie niskim poziomie w wyniku utrzymywania się sytuacji pokryzysowej wywołanej przez COVID-19 i zwiększającej niepewność co do przyszłych zachowań rynku. Natomiast ekspozycja opomiarowana za pomocą VaR spadła nieznacznie w porównaniu do poprzedniego kwartału i średnio wynosiła 25% limitu VaR (w porównaniu do 26% kwartał wcześniej). Ryzyko wynikało głównie z otwartej pozycji stopy procentowej, przy czym średnie wykorzystanie limitu VaR IR kształtowało się na poziomie 25%. Ryzyko walutowe było utrzymane na niskim poziomie, tj. około 14% wykorzystania dostępnych limitów i analogicznie jak w poprzednim kwartale nie wносило znaczącej kontrybucji do ogólnego poziomu ryzyka. Bank utrzymywał niewielką pozycję otwartą w opcjach walutowych w celu zapewnienia możliwości serwisowania transakcji klientów.

Ryzyko walutowe

Bank przy pomiarze ryzyka walutowego wykorzystuje metodę wartości zagrożonej, Value at Risk (VaR). Jest to miara pozwalająca oszacować zmianę wartości rynkowej składnika aktywów lub portfela aktywów przy określonych założeniach dotyczących parametrów rynkowych, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem. Dla potrzeb monitorowania ryzyka walutowego Bank wykorzystuje VaR wyznaczany z 99-procentowym poziomem ufności z jednodniowym terminem utrzymania pozycji. Metodologia VaR podlega kwartalnej walidacji, poprzez wykonywanie weryfikacji polegającej na porównaniu prognozowanych wartości i wartości wyznaczonych na bazie faktycznych zmian kursów wymiany walut, przy założeniu utrzymywania danej pozycji walutowej (weryfikacja historyczna lub tzw. „back testing”). Okres porównawczy to ostatnie 250 dni roboczych. Weryfikacje historyczne modelu VaR przeprowadzone w 2020 roku nie wykazały konieczności korekty modelu.

Obszar transakcji walutowych służący do zarządzania pozycją walutową Banku charakteryzowały stabilna ekspozycja i niskie ryzyko. Ryzyko wynikające z walutowych transakcji zawieranych z klientami było domykane niezwłocznie. Z tego względu również wielkość ekspozycji walutowej w ciągu dnia roboczego (tzw. *intraday*) pozostawała na niskim poziomie.

Poniższa tabela prezentuje ryzyko walutowe Banku wyrażone przez FX VaR (w tys. PLN):

	31.12.2020	31.12.2019
FX VaR*		
średnio	276	399
max	3 916	2 957
min	71	33

* Bank stosuje metodę wykładniczą historyczną zakładającą 99% poziom ufności i 1-dniowy okres utrzymania pozycji

Poniższa tabela przedstawia strukturę walutową aktywów i zobowiązań w wartości bilansowej brutto wyrażonych w tys. zł:

Składniki pozycji walutowej	31.12.2020		31.12.2019	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
USD	752 765	4 060 703	521 273	3 184 619
GBP	116 948	345 761	289 562	284 013
CHF	4 852 870	858 992	4 935 057	776 496
EUR	11 832 543	14 549 259	10 421 999	13 046 263
Inne waluty	135 230	254 164	224 380	329 411
PLN	97 977 794	95 599 271	90 199 859	88 971 328
Razem	115 668 150	115 668 150	106 592 130	106 592 130

55.5. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym (ALM Treasury)

Księga bankowa BNP Paribas Bank Polska S.A. składa się z dwóch części: pierwsza z nich to portfel ALM, w ramach, którego są zarządzane strukturalne ryzyka: stopy procentowej, walutowe oraz płynności, wynikające ze struktury sprawozdania z sytuacji finansowej kształtowanej przez podstawową działalność kredytowo-depozytową oraz inwestycyjną Banku. Z kolei portfel Treasury stanowi centrum zarządzania płynnością bieżącą i krótkoterminową, równocześnie poprzez ten portfel Bank prowadzi działalność inwestycyjną i operacje zabezpieczające na rynku finansowym.

W skład portfela ALM wchodzi – przekazywane w zarządzanie do Pionu Zarządzania Aktywami i Pasywami poprzez system Transferowych Cen Funduszy (TCF) – rachunki, depozyty i kredyty, pozycje o charakterze strategicznym (inwestycje długoterminowe, własne emisje długu i pożyczki długoterminowe), operacje rynku finansowego o charakterze zabezpieczającym ten portfel (instrumenty pochodne) oraz pozycje bez odsetkowe (m.in. kapitał, aktywa rzeczowe, aktywa niematerialne, podatki i rezerwy, bieżący wynik).

Portfel Treasury obejmuje m.in. płynne papiery wartościowe (bufor płynnościowy), lokaty i depozyty międzybankowe, rachunki nostro i loro oraz zabezpieczające ryzyko rynkowe tego portfela operacje rynku finansowego (instrumenty pochodne).

Polityką Banku w zakresie księgi bankowej – portfeli ALM i Treasury zarządzanych łącznie – jest osiąganie dodatkowych, stabilnych przychodów ponad marżę produktową, bez narażania stabilności środków zdeponowanych przez klientów, kapitału i wyniku finansowego. Bank osiąga ten cel poprzez utrzymanie lub dopasowanie naturalnej ekspozycji, generowanej przez podstawową działalność depozytowo-kredytową Banku, w ramach obowiązujących limitów ryzyka gwarantujących ograniczoną wrażliwość wyniku Banku na zmiany czynników rynkowych, jednocześnie dostosowujące tę ekspozycję w kierunku zgodnym z przewidywanymi średnio- i długoterminowymi trendami rynku finansowego.

Warunki konkurencyjne lokalnego rynku finansowego i oczekiwania klientów są głównymi czynnikami kształtującymi politykę produktową Banku, w szczególności stosowanie zmiennego oprocentowania dla średnio- i długoterminowych produktów kredytowych oraz finansowanie tych aktywów krótkimi depozytami i nieoprocentowanymi rachunkami.

Podstawowymi miarami ryzyka rynkowego w księdze bankowej – obejmującym portfele ALM i Treasury łącznie – są: urealniona luka stopy procentowej, wrażliwość wyniku odsetkowego oraz wrażliwość kapitału ekonomicznego. Główne założenia przyjęte do pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są następujące:

- poszczególne pozycje aktywów, pasywów i transakcji pozabilansowych są uwzględniane w wartości nominalnej, od której naliczane są odsetki,
- pozycje i transakcje oparte o zmienne stopy referencyjne, np. WIBOR, LIBOR, EURIBOR, stopę redyskonta weksli NBP, itp. uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki,
- pozycje oparte o zmienne stopy referencyjne skalowane mnożnikiem, uwzględnia się w luce w najbliższym właściwym danemu kontraktowi terminie przeszacowania tej stawki w kwocie nominalnej przeskalowanej mnożnikiem, a kwotę nominalną przeskalowaną wartością $(1 - \text{mnożnik})$ uwzględnia się w dacie zapadalności lub proporcjonalnie w datach spłaty kapitału,
- pozycje i transakcje o stałym oprocentowaniu uwzględnia się w luce w terminach spłat kapitału, w kwotach kapitału spłacanego w danym terminie lub jednorazowo w dacie zapadalności dla pozycji bez spłaty kapitału (np. depozyty terminowe). Pozycje i transakcje o nieokreślonym terminie zapadalności, terminie zmiany oprocentowania lub nieoprocentowane uwzględnia się zgodnie z profilem uzyskanym w wyniku modelowania, którego celem jest najlepsze możliwe odzwierciedlenie zmienności przepływów odsetkowych i kapitałowych wynikających z zachowań behawioralnych klientów oraz w reakcji na czynniki zewnętrzne, w szczególności poziom rynkowych stóp procentowych.
- dla portfela kredytów co do których stwierdzono utratę wartości, dla kwot netto (pomniejszonych o utworzone rezerwy) stosuje się średnią zapadalność kontraktową dla ekspozycji bez utraty wartości (faza 1 oraz 2) powiększona o dwa lata,
- do kalkulacji kapitału ekonomicznego są pozycje według cen wewnętrznych.

W procesie budowy modeli wykorzystywanych do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje zapisy rekomendacji 'W' w zakresie weryfikacji działania modelu, kryteriów jakościowych, minimalnych kryteriów akceptacyjnych modelu oraz bieżącej kontroli poprawności działania modelu.

Modele portfeli replikacyjnych dla rachunków bez określonych dat zapadalności są to modele behawioralne, zbudowane na bazie historycznej zmienności sald depozytowych rachunków oraz na analizie współczynników zamknięć dla modelowanej pozycji. W ramach modelowania portfel dzielony jest na części strukturalne/osad i część zmienną, która jest w analizach stopy procentowej przypisywana do terminu ON.

W przypadku kredytów o stałej stopie procentowej stosuje się współczynniki przedpłat wyznaczone zgodnie z obowiązującymi modelami w Banku, przedpłaty analizowane są oddzielnie dla poszczególnych rodzajów kredytów: gotówkowych, samochodowych, ze względu na różną charakterystykę tych produktów. Czynniki uwzględniane w analizie przedpłat: wiek kredytu, sezonowość, zachęta finansowa dla klienta, do przedpłacenia kredytu.

Poniższe tabele prezentują urealnioną lukę stopy procentowej Banku w ujęciu jednostkowym według stanu na 31 grudnia 2020 r. oraz 31 grudnia 2019 r. w tys. zł*:

31.12.2020

Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	3 421 866	-	-	-	-	3 421 866
Należności od banków	555 289	-	-	-	-	555 289
Kredyty udzielone klientom	22 527 677	34 462 548	9 237 729	5 228 124	981 957	72 438 035
Lokacyjne papiery wartościowe	1 550 400	40 300	358 900	9 258 791	21 355 807	32 564 198
Inne aktywa	1 782 885	47 058	211 762	1 129 398	564 699	3 735 802
Aktywa razem	29 838 117	34 549 906	9 808 391	15 616 313	22 902 463	112 715 190
Zobowiązania wobec banków	(3 356 032)	(3 398 269)	(383 769)	-	-	(7 138 070)
Zobowiązania wobec klientów	(23 448 977)	(7 363 264)	(16 071 703)	(31 384 257)	(11 719 149)	(89 987 350)
Pozostałe pożyczone środki	(408 337)	(317 896)	(395 421)	(131 562)	(137 103)	(1 390 319)
Pozostałe zobowiązania	(2 901 942)	-	-	-	-	(2 901 942)
Zobowiązania razem:	(30 115 288)	(11 079 429)	(16 850 893)	(31 515 819)	(11 856 252)	(101 417 681)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(6 269 225)	(3 089 479)	(6 286 176)	13 976 760	1 579 875	(88 245)
Luka stopy procentowej	(6 546 396)	20 380 998	(13 328 678)	(1 922 746)	12 626 086	11 209 264

31.12.2019

Luka stopy procentowej	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kasa i środki w Banku Centralnym	4 658 142	-	-	-	-	4 658 142
Należności od banków	489 515	2 491	34 589	-	-	526 595
Kredyty udzielone klientom	29 367 043	28 843 789	8 351 770	4 892 937	749 246	72 204 784
Lokacyjne papiery wartościowe:	2 798 325	-	1 538 425	6 407 425	14 341 455	25 085 630
Inne aktywa	1 312 720	39 992	179 962	959 797	479 899	2 972 369
Aktywa razem	38 625 745	28 886 271	10 104 745	12 260 159	15 570 599	105 447 520
Zobowiązania wobec banków	(1 142 640)	(1 405 283)	(352 917)	-	-	(2 900 840)
Zobowiązania wobec klientów	(41 466 126)	(7 586 175)	(14 388 460)	(15 042 232)	(7 899 429)	(86 382 422)
Pozostałe pożyczone środki	(299 230)	(150 020)	(554 565)	(1 024 683)	(34 407)	(2 062 905)
Pozostałe zobowiązania	(3 021 805)	-	-	-	-	(3 021 805)
Zobowiązania razem:	(45 929 801)	(9 141 478)	(15 295 941)	(16 066 916)	(7 933 836)	(94 367 972)
Zobowiązania pozabilansowe netto	(1 710 137)	(2 307 413)	(1 229 503)	3 612 351	1 546 281	(88 422)
Luka stopy procentowej	(9 014 194)	17 437 380	(6 420 699)	(194 406)	9 183 044	10 991 126

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

Miarą wrażliwości wyniku odsetkowego jest oszacowanie spadku lub wzrostu wyniku odsetkowego na portfelu bankowym w okresie od 1 do 3 lat, wywołanego zmianą rynkowych stóp procentowych. Dla celów zarządczych oraz kontroli ryzyka Bank kalkuluje wrażliwość na wiele różnych scenariuszy zmian parametrów rynkowych – przesunięcia: natychmiastowe i rozłożone w czasie, równoległe i nierównoległe, w warunkach normalnych i stresowych, zróżnicowane w zależności od waluty, rynku i instrumentu.

Poniżej zaprezentowano – w tys. zł – wrażliwość wyniku odsetkowego w okresie 1 roku na natychmiastowe przesunięcie stóp rynkowych o 50 punktów bazowych:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 50 bps:	31.12.2020	31.12.2019
w górę	117 288	82 088
w dół	(170 403)	(81 000)

Wrażliwość wyniku odsetkowego w podziale na podstawowe waluty:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. 50 bps:	PLN	EUR	USD	CHF
w górę	84 943	8 371	8 180	15 794
w dół	(139 221)	(10 218)	(9 082)	(11 882)

Potencjalny spadek wyniku odsetkowego w przypadku dalszego spadku stop procentowych został zabezpieczony przychodami z opłat za rachunki bieżące klientów korporacyjnych wynikających z ujemnych stop procentowych zarówno walutach obcych jak i waluty PLN. W scenariuszu spadku stóp o 50 bps szacowany dodatkowy przychód z opłat za rachunki bieżące wynosi 144 mln zł.

Wrażliwość ekonomiczna kapitału dla nagłego równoległego przesunięcia stóp rynkowych o +/-200 punktów bazowych w tys. zł oraz jako % funduszy własnych:

Natychmiastowa zmiana stóp proc. :	w tys. zł	%
w górę 200 bps	(591 191)	-3,77%
w dół 200 bps	253 714	1,62%

W zakresie ryzyka bazowego Bank analizuje pozycje oparte na różnych typach stawek z tym samym terminem przeszacowania stopy procentowej. Największa potencjalna zmiana wyniku odsetkowego Banku może wynikać ze zmiany spreadu pomiędzy stawkami Wibur 1M i stopą referencyjną NBP.

Przy zmianie stopy rynkowej o 50 bp w stosunku do stopy referencyjnej zmiana wyniku będzie równa 6 477 tys. zł.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym Bank wyróżnia elementy strukturalne składające się z nieoprocentowanych rachunków bieżących i kapitałów Banku oraz pozostałe pozycje komercyjne. W zakresie elementów strukturalnych Bank znaczną część zabezpiecza długoterminowymi pozycjami (obligacje, transakcje wymiany stóp procentowych). W zakresie pozostałych pozycji komercyjnych intencją Banku jest zamykanie ryzyka stopy procentowej.

Wykorzystanie limitów stopy procentowej rosnęło w 2020 r. w związku ze wzrostem sald nieoprocentowanych rachunków bieżących w następstwie spadku stóp procentowych do poziomów bliskich zeru oraz działania tarcz anty-kryzysowych. Spadek stóp procentowych zwiększył niesymetryczność wrażliwości przychodów odsetkowych Banku przy różnych scenariuszach zmiany stóp procentowych (wzrost wrażliwości w przypadku spadku oraz brak istotnej zmiany w przypadku wzrostu stóp procentowych). Większy spadek przychodów odsetkowych w przypadku obniżki stop procentowych jest w znacznej części rekompensowany opłatami za rachunki bieżące klientów korporacyjnych z tytułu ujemnych stóp procentowych. Kolejnym efektem spadku stóp spotęgowanym działaniem tarcz: antykryzysowej i finansowej, były istotne przesunięcia sald między produktami, powodując zmianę profilu ryzyka stopy procentowej i konieczność zawierania nowych transakcji w celu zabezpieczenia nowego profilu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej.

Epidemia COVID-19 zasadniczo nie wpłynęła na sposób zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym.

55.6. Ryzyko płynności

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Kompleksowy charakter zarządzania płynnością w Banku obejmuje zarówno płynność natychmiastową (śróddzienną) jak i przyszłą (bieżącą, krótkoterminową, jak również strukturalną płynność średnio- i długoterminową). Bank zarządza ryzykiem poprzez kształtowanie bilansu Banku i struktury finansowania odzwierciedlonymi w sprawozdaniu finansowym Banku obejmującym zarówno pozycje bilansowe jak i pozabilansowe w sposób zapewniający zachowanie płynności w każdym momencie, uwzględniając charakter prowadzonej działalności, specyfikę i zachowania klientów oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku finansowym. Stosowane metody identyfikacji i pomiaru ryzyka umożliwiają również prognozowanie przyszłych poziomów płynności, w tym również w warunkach stresowych.

Bank zapewnia rozdzielenie i niezależność funkcji operacyjnych, zarządzania ryzykiem, kontrolnych i raportowych. W szczególności za zawieranie transakcji z kontrahentami i klientami Banku odpowiedzialne są pionierzy biznesowe, potwierdzanie i rozliczenie transakcji prowadzi Pion Operacji, za zarządzanie płynnością natychmiastową (śróddzienną) i przyszłą odpowiada Pion Zarządzania Aktywami i Pasywami, za bieżący nadzór nad poziomem ryzyka i dotrzymaniem limitów ryzyka czuwa Obszar Ryzyka, a za niezależne raportowanie nadzorczych miar płynności odpowiada Pion Finansów.

Obowiązujące w Banku limity ryzyka płynności ograniczają narażenie Banku na ryzyko. Monitoring i kontrola ryzyka prowadzone są w oparciu o wprowadzone uchwałą Zarządu Banku oraz pismem okólnym Wiceprezesa Zarządu dokumenty (politykę i metodologię dot. pomiaru i monitorowania ryzyka), opracowane zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rekomendacji „P” Komisji Nadzoru Finansowego, zapisami uchwały nr 386/2008 KNF i Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61. Bank posiada wewnętrzny system cen transferowych, który zapewnia właściwe odzwierciedlenie realnego kosztu finansowania dla poszczególnych rodzajów aktywów i pasywów, a struktura cen transferowych stymuluje optymalizację sprawozdania w sytuacji finansowej – w tym dywersyfikację źródeł finansowania – z punktu widzenia ryzyka płynności. Istotnym elementem uzupełniającym są limity wskaźnika kredytów do depozytów dla poszczególnych linii biznesowych, wspomagające utrzymanie bezpiecznego i adekwatnego do specyfiki danej linii poziomu relacji aktywów do pasywów.

Poziom apetytu na ryzyko płynności jest ustalany przez Radę Nadzorczą Banku, oparta o ten apetyt polityka zarządzania ryzykiem w tym określenie ogólnych miar ryzyka płynności zatwierdzone są przez Zarząd Banku, natomiast określenie konkretnych poziomów limitów ryzyka i monitorowanie ich dotrzymania są realizowane przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza sprawują nadzór nad skutecznością procesu zarządzania ryzykiem płynności w oparciu o okresowe informacje i bieżące raporty.

Zgodnie z wymogami Rekomendacji „P” KNF, Bank przeprowadza szereg analiz dotyczących zdolności utrzymania płynności w sytuacjach kryzysowych. W ramach programu testów warunków skrajnych uwzględniane są przekrojowe scenariusze obejmujące uwarunkowania wewnętrzne, systemowe jak również stanowiące połączenie różnych wariantów z uwzględnieniem możliwych interakcji. Rezultaty testów warunków skrajnych uwzględniane są między innymi przy ustalaniu wysokości limitów płynności. Bank posiada również kompleksowy plan awaryjny zawierający scenariusze rozwoju wydarzeń oraz sposób postępowania w sytuacji kryzysu płynności wewnątrz Banku i w systemie bankowym. Wyniki testów warunków skrajnych skorelowane są z planem awaryjnym i w przypadku przekroczenia poziomów ostrzegawczych umożliwiają aktywację planu awaryjnego.

Miary ryzyka

W Banku obowiązują zewnętrzne i wewnętrzne miary ryzyka. Normy wewnętrzne obejmują m.in. analizę trendów i zmienności poszczególnych źródeł finansowania w relacji do portfela kredytowego (wskaźniki kredyty do depozytów), kontraktową oraz urealnioną o czynniki behawioralne lukę płynności i oparte na niej limity struktury niedopasowania, analizę nadwyżki płynności i dostępnych źródeł finansowania, analizę stabilności i koncentracji bazy depozytowej, przegląd struktury wolumenowej i terminowej środków złożonych w Banku przez największych deponentów. Dodatkowo prowadzony jest monitoring realizacji planów sprzedażowych – kredytów i depozytów – w układzie poszczególnych linii biznesowych oraz przygotowywane są analizy symulacyjne. Prowadzona jest również analiza kosztów bazy depozytowej, zmierzająca do optymalizacji wielkości bufora płynnościowego i racjonalizacji wykorzystania narzędzi takich jak marża płynności i polityka cenowa.

Normy zewnętrzne obejmują nadzorcze wskaźniki płynności długoterminowej, wprowadzone uchwałą 386/2008 KNF, wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) określony w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 i wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) określony w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oraz opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 i dokumentem bazylejskim dotyczącym NSFR.

Jako narzędzie wczesnego ostrzegania w ramach bieżącego nadzoru, co miesiąc sprawozdawane są dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2016/313. Dodatkowo Bank prowadzi dzienną analizę różnych wskaźników płynnościowych, dla których wartości poziomów ostrzegawczych są zdefiniowane w Awaryjnym planie płynności i pozwalają w sytuacji osiągnięcia poziomów ostrzegawczych na wprowadzenie działań zaradczych i przywrócenie bezpiecznej sytuacji płynnościowej Banku we wszystkich terminach.

Profil ryzyka płynności

W 2020 roku Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności finansowej. Posiadane środki finansowe pozwalały na terminowe regulowanie wszystkich zobowiązań Banku. Portfel najbardziej płynnych papierów wartościowych utrzymywany był na wysokim poziomie, który zabezpieczał w pełni ewentualny odpływ środków największych deponentów.

Rok 2020 był rokiem szczególnym ze względu na sytuację pandemii COVID 19. Działalność Pionu ALMT skoncentrowana była dodatkowo na szczególnym monitorowaniu sytuacji płynnościowej Banku i zadbanie o płynne zarządzanie rozliczeniami, dostępem Klientów do gotówki i zwiększeniem częstotliwości oraz zakresu raportowania sytuacji płynnościowej do kadry zarządzającej. Bank uczestniczył w działaniach wspierających walkę z pandemią poprzez zakup dodatkowych emisji obligacji rządowych oraz emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Na bieżąco były dostosowywane wewnętrzne modele oraz wewnętrzne ceny transferowe odzwierciedlające zarówno zmiany rynkowych stóp procentowych jak i zmiany w strukturze produktowej bilansu. Pion ALMT koordynował działania z liniami biznesowymi poprzez regularnie organizowane spotkania i konsultacje omawiające sytuację płynnościową i zachowania Klientów.

Na koniec 2020 roku Bank utrzymywał nadwyżkę płynności na poziomie 34,092 mld zł:

	31.12.2020	31.12.2019
Środki na rachunku NBP (powyżej /poniżej rezerwy obowiązkowej)	(424 506)	(784 667)
Środki w innych bankach	555 289	526 595
Wysoko płynne papiery wartościowe	33 961 438	26 111 430
Nadwyżka płynności do 30 dni	34 092 221	25 853 358

Nadwyżka płynności uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2019 r. głównie dzięki zgromadzeniu większej kwoty depozytów od Klientów niebankowych.

W okresie całego 2020 roku, w tym w szczególności na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank dotrzymywał wymaganych poziomów miar nadzorczych

	31.12.2020	31.12.2019
M3	7,86	6,88
M4	1,26	1,28
limit	1,00	1,00

	31.12.2020	31.12.2019	limit
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR)	181%	162%	100%

W 2020 r. Bank kontynuował optymalizację źródeł finansowania, której celem jest redukcja zbędnej, a jednocześnie kosztownej i mało stabilnej nadwyżki finansowania. W 2020 r. Bank utrzymywał znacznie zmniejszony poziom średnio i długoterminowych pożyczek od Grupy BNPP oraz jej spółek zależnych. Na koniec 2020 roku Bank pozyskał pożyczkę podporządkowaną z Grupy BNP do spełnienia wymogu MREL.

Stabilność źródeł finansowania Banku utrzymywała się przez cały 2020 r. na porównywalnym poziomie do poprzedniego roku

	31.12.2020		31.12.2019	
	saldo	stabilne (%)	saldo	stabilne (%)
długoterminowe pożyczki z Grupy	4 306 539	100%	1 882 064	100%
inne długoterminowe pożyczki	160 736	100%	219 971	100%
zobowiązanie z tytułu sekurytyzacji	1 390 318	100%	2 298 151	100%
detal	53 982 138	87%	50 449 843	90%
przedsiębiorstwa	35 634 383	83%	35 972 682	81%
podmioty finansowe	2 702 679	25%	2 456 769	25%
banki i inne niestabilne źródła	2 715 259	0,00%	567 689	0,00%
Razem	100 892 052	82,2%	93 847 169	84,8%

Zestawienie oczekiwanych – zgodnie z zawartymi umowami – wpływów i wypływów przedstawione jest w postaci kontraktowej luki płynności*

31.12.2020

Kontraktowa luka płynności	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa					
Kredyty udzielone klientom	12 188 841	2 279 148	9 858 407	26 497 990	22 865 167
Dłużne papiery wartościowe	24 334	-	343 950	10 637 606	21 556 807
Lokaty międzybankowe	401 261	-	-	-	-
Kasa i środki w NBP	2 997 364	-	-	-	484 302
Aktywa trwałe	-	-	-	-	2 553 563
Pozostałe aktywa	735 117	-	-	-	303 741
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	30 341 239	6 676 789	15 729 727	66 734 306	11 848 411
<i>pochodne</i>	12 802 413	6 676 789	15 729 727	66 734 306	11 848 411
Zobowiązania					
Depozyty klientów detalicznych	48 840 356	2 464 997	2 548 526	128 054	204
Depozyty klientów korporacyjnych	34 283 223	811 015	453 448	79 318	201
Depozyty międzybankowe	2 715 259	-	-	-	-
Pożyczki od instytucji finansowych	146 318	129 463	479 318	791 279	-
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	659 391	-	-	-	15 616 904
Pozostałe pasywa	3 388 669	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	52 729 877	6 657 014	15 744 740	69 383 577	11 951 839
<i>pochodne</i>	12 866 220	6 657 014	15 744 740	69 381 077	11 951 839
Razem należności	46 688 156	8 955 937	25 932 084	103 869 902	59 611 991
Razem zobowiązania	142 763 093	10 062 489	19 226 032	70 382 228	27 569 148
Luka płynności	(96 074 937)	(1 106 552)	6 706 052	33 487 674	32 042 843

W porównaniu do roku 2019 znacznie zwiększyła się wartość luki kontraktowej w terminie do 1m, co wynika z trzykrotnych obniżek stop procentowych w 2020 roku, a tym samym wpłynęło na strukturę produktową pasywów od Klientów – z depozytów znaczne środki zostały przesunięte na rachunki bieżące i oszczędnościowe. Bank określa profil zapadalności środków na rachunkach bieżących zgodnie z obowiązującymi w Banku modelami. Stabilność tych środków jest bardzo wysoka (84%-88% łącznego salda) ze średnim okresem zapadalności części stabilnych powyżej pięciu lat.

31.12.2019

Kontraktowa luka płynności	Do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat
Aktywa					
Kredyty udzielone klientom	15 870 759	2 020 209	9 038 362	24 224 886	20 476 488
Dłużne papiery wartościowe	29 015	-	1 149 709	9 058 649	14 884 030
Lokaty międzybankowe	468 878	-	-	-	-
Kasa i środki w NBP	1 790 822	-	-	-	2 973 849
Aktywa trwałe	-	-	-	-	1 214 434
Pozostałe aktywa	1 091 428	-	1	-	1 317 567
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	27 653 488	7 954 445	19 354 548	38 112 901	10 082 169
<i>pochodne</i>	11 464 813	7 954 445	19 354 548	38 112 901	9 982 169
Zobowiązania					
Depozyty klientów detalicznych	39 202 363	3 897 030	6 703 537	646 911	2
Depozyty klientów korporacyjnych	33 632 979	1 289 615	708 535	125 251	216 302
Depozyty międzybankowe	567 689	-	-	-	-
Pożyczki od instytucji finansowych	145 851	196 211	727 049	1 411 911	1 916 995
Kapitały i zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	11 189 814
Pozostałe pasywa	3 031 040	-	-	-	-
Zobowiązania pozabilansowe, w tym:	42 953 453	7 962 496	19 340 793	38 205 091	9 983 303
<i>pochodne</i>	11 474 207	7 962 496	19 336 493	38 202 591	9 983 303
Razem należności	46 904 390	9 974 654	29 542 620	71 396 436	50 948 537
Razem zobowiązania	119 533 375	13 345 352	27 479 914	40 389 164	23 306 416
Luka płynności	(72 628 985)	(3 370 698)	2 062 706	31 007 272	27 642 121

*Dane finansowe zostały zaokrąglone i przedstawione w tysiącach złotych, w związku z tym, w niektórych wypadkach suma liczb może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie.

W trakcie całego roku następowała poprawa sytuacji płynnościowej Banku. Ze względu na pandemię COVID-19 zainteresowanie kredytami słabło – niechęć do zaciągania zobowiązań w takiej sytuacji spowodowała praktycznie zatrzymanie akcji kredytowej w segmencie korporacyjnym i przyrosty głównie w segmencie detalicznym przede wszystkim na kredytach hipotecznych. Dodatkowo fundusze pomocowe otrzymane przez firmy pozwoliły na częściowe lub całkowite spłaty zobowiązań niektórych firm. Utrzymywał się wzrost środków klientów otrzymywanych w ramach programów pomocowych w związku z COVID-19. Cały czas podstawowym źródłem finansowania są środki pozyskane od Klientów niebankowych.

55.7. Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne zgodnie z wymogami Komisji Nadzoru Finansowego zawartymi w Rekomendacji M, jako możliwość poniesienia straty lub nieuzasadnionego kosztu, spowodowane przez niewłaściwe lub zawodne procesy wewnętrzne, ludzi, systemy techniczne lub wpływ czynników zewnętrznych. Określenie to obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ryzyka strategicznego. Ryzyko operacyjne towarzyszy każdemu rodzajowi działalności bankowej.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat i kosztów powodowanych przez to ryzyko, zapewnienie najwyższej jakości świadczonych przez Bank usług, a także bezpieczeństwo oraz zgodność działania Banku z przepisami prawa i obowiązującymi standardami.

Procedury

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to podejmowanie działań ukierunkowanych na identyfikację, analizę, monitorowanie, kontrolę, raportowanie oraz podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne. Działania te uwzględniają struktury, procesy, zasoby i zakresy odpowiedzialności za te procesy na różnych szczeblach organizacyjnych. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym została opisana w dokumencie „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w BNP Paribas Bank Polska S.A.” zatwierdzonym przez Zarząd Banku oraz zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą. Ramy organizacyjne oraz standardy zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały opisane w dokumencie „Polityka ryzyka operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, przyjętym przez Zarząd Banku. Dokumenty te odnoszą się do wszystkich obszarów działalności Banku. Określają cele Banku i sposoby ich osiągnięcia w zakresie jakości zarządzania ryzykiem operacyjnym i dostosowania do wymogów prawnych wynikających z rekomendacji oraz uchwał wydanych przez krajowe organy nadzoru finansowego. Cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym to w szczególności utrzymanie wysokiego poziomu standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym, zapewniających bezpieczeństwo depozytów klientów, kapitałów Banku, stabilność wyniku finansowego Banku oraz utrzymanie ryzyka operacyjnego w ramach przyjętego apetytu i tolerancji na ryzyko operacyjne. Rozwijając system zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się wymogami prawnymi, w tym w szczególności rekomendacjami i uchwałami krajowego nadzoru finansowego oraz standardami BNP Paribas.

Zgodnie z Polityką instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują między innymi:

- narzędzia do rejestracji zdarzeń operacyjnych wraz z zasadami ich ewidencjonowania, alokacji i raportowania;
- analizę ryzyka operacyjnego oraz jego monitorowanie i bieżąca kontrolę;
- przeciwdziałanie podwyższonemu poziomowi ryzyka operacyjnego, w tym transfer ryzyka;
- kalkulację wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Zarząd Banku dokonuje okresowej oceny realizacji założeń polityki ryzyka operacyjnego i – jeśli to konieczne – zleca wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego system. W tym celu Zarząd Banku jest regularnie informowany o skali i rodzajach ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, jego skutków i metod zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Środowisko wewnętrzne

Bank precyzyjnie określa podział obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej. Bieżącym badaniem ryzyka operacyjnego oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli i ograniczania zajmuje się Departament Ryzyka Operacyjnego. Określanie i realizacja strategii Banku w zakresie ubezpieczeń, jako metody ograniczania ryzyk, stanowi kompetencję Departamentu Nieruchomości i Administracji. Natomiast zarządzanie ciągłością działania znajduje się w gestii Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Ciągłością Działania.

W ramach zarządzania ryzykiem prawnym Pion Prawny monitoruje, identyfikuje i analizuje zmiany prawa powszechnego oraz ich wpływ na działalność Banku oraz postępowania sądowe i administracyjne, które dotyczą Banku. Bieżącym badaniem ryzyka braku zgodności oraz rozwojem i doskonaleniem adekwatnych technik jego kontroli zajmuje się Departament ds. Monitorowania Zgodności.

Mając na uwadze wzrost zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń noszących znamiona nadużycia lub przestępstwa, wymierzonych przeciwko aktywom Banku i jego klientów, Bank rozszerzył i udoskonalił procesy przeciwdziałania, wykrywania i badania tego typu przypadków. Realizacją tych celów zajmuje się Departament Przeciwdziałania Nadużyciom.

Zarządzanie ryzykiem

Bank przywiązuje szczególną uwagę do procesów identyfikacji i oceny przyczyn bieżącej ekspozycji na ryzyko operacyjne w obrębie produktów bankowych. Bank dąży do zmniejszania poziomu ryzyka operacyjnego poprzez poprawę procesów wewnętrznych, a także do ograniczania ryzyka operacyjnego, towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług, oraz zlecenia czynności na zewnątrz (outsourcing).

Zgodnie z „Polityką Ryzyka Operacyjnego BNP Paribas Bank Polska S.A.”, analiza ryzyka operacyjnego ma na celu zrozumienie zależności występujących pomiędzy czynnikami generującymi to ryzyko i typami zdarzeń operacyjnych, a jej najważniejszym wynikiem jest określenie profilu ryzyka operacyjnego.

Profil ryzyka operacyjnego stanowi ocenę poziomu istotności tego ryzyka, rozumianego jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określająca stopień narażenia na to ryzyko (tj. na straty operacyjne), wyrażona w wybranych przez Bank wymiarach strukturalnych oraz wymiarach skali. Okresowa ocena i przegląd profilu ryzyka operacyjnego Banku przeprowadzane są w oparciu o analizę aktualnych parametrów ryzyka Banku, zmian i ryzyk występujących w otoczeniu Banku, realizacji strategii działalności biznesowej, jak również oceny adekwatności struktury organizacyjnej oraz efektywności funkcjonującego w Banku systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

Rejestracja zdarzeń operacyjnych pozwala na efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji zdarzeń operacyjnych jest nadzorowany przez Departament Ryzyka Operacyjnego, który weryfikuje jakość i kompletność danych dotyczących zdarzeń operacyjnych zarejestrowanych w dedykowanych narzędziach dostępnych dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku.

System kontroli wewnętrznej

Celem prowadzenia kontroli wewnętrznej jest efektywna kontrola ryzyka, w tym zapobieganie powstawaniu ryzyka lub też jego wczesne wykrycie. Rolą systemu kontroli wewnętrznej jest realizacja celów ogólnych i szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej, które powinny być uwzględniane na etapie projektowania mechanizmów kontrolnych. Zasady systemu kontroli wewnętrznej określone zostały w dokumencie „Polityka sprawowania kontroli wewnętrznej w BNP Paribas Bank Polska S.A.”, zatwierdzonym przez Zarząd Banku. Dokument ten określa główne zasady, ramy organizacyjne i standardy funkcjonowania środowiska kontroli w Banku, zachowując zgodność z wymogami KNF określonymi w Rekomendacji H i Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach. Szczegółowe uregulowania wewnętrzne, dotyczące poszczególnych obszarów działalności Banku dostosowane są do specyfiki prowadzonej przez Bank działalności. Za opracowanie szczegółowych regulacji odnoszących się do obszaru kontroli wewnętrznej, odpowiadają właściwe komórki organizacyjne Banku, zgodnie z zakresem przypisanych im zadań.

System kontroli wewnętrznej w Banku oparty jest na modelu 3 linii obrony, na które składają się:

- 1 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne z poszczególnych obszarów bankowości i obszarów wsparcia,
- 2 linia obrony, którą stanowią komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz komórka do spraw zgodności,
- 3 linia obrony, którą stanowi niezależna i obiektywna komórka audytu wewnętrznego.

Bank zapewnia sprawowanie kontroli wewnętrznej poprzez niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie.

Monitoring i raportowanie

Bank dokonuje okresowej weryfikacji funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu ryzyka Banku. Przeglądy organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym są dokonywane w ramach kontroli okresowej przez Pion Audytu Wewnętrznego, który nie uczestniczy bezpośrednio w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, natomiast dostarcza profesjonalnej i niezależnej opinii, wspierając osiągnięcie celów Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego

Bank zgodnie z obowiązującymi regulacjami wyznacza kapitał regulacyjny na pokrycie ryzyka operacyjnego. Do kalkulacji Bank stosuje metodę standardową (STA). W zakresie podmiotów zależnych wobec Banku, w ujęciu skonsolidowanym, wymogi odnoszące się do tych podmiotów są wyznaczane według metody wskaźnika bazowego (BIA).

Podmioty zależne

Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, w Banku sprawowany jest nadzór nad ryzykiem operacyjnym związanym z działalnością jego podmiotów zależnych. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych realizowane jest w ramach dedykowanych jednostek / osób do tego powołanych. Sposób i metody zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych jest zorganizowane adekwatnie do zakresu działania podmiotu oraz profilu jego działalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Banku

W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank prowadzi działania w zakresie bieżącej analizy ryzyk związanych z występującym stanem pandemii wirusem COVID-19, oraz podejmuje stosowne działania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i klientów Banku oraz zapewnienia niezakłóconej realizacji procesów związanych z prowadzoną działalnością.

56. ZARZĄDZANIE ADEKWATNOŚCIĄ KAPITAŁOWĄ

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Bank regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka, skwantyfikowanych w postaci współczynnika kapitałowego.

Od 1 stycznia 2014 roku banki obowiązują zasady wyliczania współczynników kapitałowych, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i form inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Współczynniki kapitałowe, wymogi kapitałowe oraz fundusze własne zostały policzone zgodnie z ww. Rozporządzeniem przy zastosowaniu opcji narodowych.

W dniu 8 sierpnia 2018 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące o przeprowadzeniu przez Komisję przeglądu adekwatności wskaźnika bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym. W rezultacie przeglądu Komisja stwierdziła, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylene lub zmianę decyzji Komisji z dnia 4 października 2016 roku, w brzmieniu ustalonym decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie nałożenia na Bank (na zasadzie skonsolidowanej i indywidualnej) bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym w wysokości równoważnej 0,25% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.

W dniu 9 lipca 2019 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego informujące stwierdzającą wygaśnięcie decyzji KNF z 15 października 2018 roku, na podstawie której KNF zaleciła utrzymywanie przez Bank funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych na poziomie 0,36 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, 0,27 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I oraz 0,20 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I, o których mowa w art. 92 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie nr 575/2013”).

W dniu 19 marca 2020 roku, weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów (Dz. U. z 2020 r. poz. 473) z dnia 18 marca 2020 roku uchylające rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego. Rozporządzenie uchyliło rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 roku w sprawie bufora ryzyka systemowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1776), który na podstawie art. 1 ust. 1 wprowadził wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 3% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.2), na zasadach indywidualnej i skonsolidowanej.

W dniu 27 czerwca 2020 roku, weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/873 z dnia 24 czerwca 2020 roku, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 272/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19.

W dniu 28 grudnia 2020 r. Bank otrzymał decyzję Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) o wyrażeniu zgody na zaliczenie środków z tytułu pożyczki podporządkowanej w kwocie 2.300.000.000 złotych (dwa miliardy trzysta milionów złotych) jako instrumentu w funduszach uzupełniających Tier II Banku.

Poziom współczynników kapitału Tier I (Tier I) oraz łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) w ujęciu jednostkowym ukształtowały się powyżej wymogów obowiązujących Bank w okresie 12 miesięcy roku 2020.

Jednocześnie Bank spełnia wymogi prawa wynikające z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w sektorze finansowym.

31.12.2020	Minimalne nadzorcze jednostkowe współczynniki wypłacalności dla Banku	Jednostkowe współczynniki wypłacalności Banku
CET I	7,25%	14,16%
Tier I	8,75%	14,16%
Total Capital Ratio	10,75%	19,46%
31.12.2019		
CET I	10,25%	13,32%
Tier I	11,75%	13,32%
Total Capital Ratio	13,75%	15,65%

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku poziom współczynnika kapitału Tier I (Tier I) w ujęciu jednostkowym, ukształtował się powyżej wymogów regulacyjnych.

W dniu 16 marca 2020 roku Bank otrzymał pismo od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”) dotyczące wspólnej decyzji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, tj. Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB), Central Bank of Hungary, Finanstilsynet, Bank of England oraz BFG, w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych („MREL”). Decyzja ta opiera się na zastosowanej dla Grupy BNP Paribas strategii przymusowej restrukturyzacji zakładającej jeden punkt kontaktowy (Single Point of Entry – SPE).

Wymóg MREL dla Banku został określony na poziomie subskonsolidowanym na 16,001% sumy funduszy własnych i zobowiązań ogółem („TLOF”), co odpowiada 20,866% kwoty ekspozycji na ryzyko („TRE”). Wymóg ten powinien zostać osiągnięty do dnia 31 grudnia 2022 roku. Ponadto, BFG wyznaczył śródkresowe cele MREL na poziomie subskonsolidowanym, które: - w relacji do TLOF wynoszą: 12,363% na koniec 2020 roku oraz 14,182% na koniec 2021 roku, oraz - w relacji do TRE wynoszą: 16,122% na koniec 2020 roku oraz 18,494% na koniec 2021 roku.

Wymóg MREL został wyznaczony na podstawie skonsolidowanych danych bilansowych według stanu na 31 grudnia 2018 roku oraz wartości wymaganych buforów aktualnych na dzień 1 stycznia 2019 roku i dodatkowego wymogu kapitałowego Komisji Nadzoru Finansowego aktualnego na datę 9 lipca 2019 roku (w dniu 9 lipca 2019 roku Bank został zwolniony z obowiązku utrzymywania tego wymogu).

Zgodnie z komunikatem BFG z 26 marca 2020 roku, w konsekwencji zniesienia bufora ryzyka systemowego, znaczącemu obniżeniu ulegnie wysokość wymogów MREL oraz zostanie wydłużony docelowy termin spełnienia wymogu do 1 stycznia 2024 roku (zamiast 1 stycznia 2023 roku), jak również termin spełnienia pierwszego wiążącego celu śródkresowego do 1 stycznia 2022 roku (zamiast 1 stycznia 2021 roku). Bank informuje, że wiążące decyzje w zakresie wymogów MREL dla Banku są wydawane na poziomie SRB w porozumieniu z BFG i na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie uległy zmianie.

Bank wypełnia zdefiniowane wymogi MREL na koniec 2020 roku.

57. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A. W 2020 ROKU

31.01.2020	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy
	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie uchwały w sprawie wprowadzenia programu motywacyjnego dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. • Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia upoważnienia Zarządowi do nabywania przez Bank akcji własnych Spółki oraz utworzenia kapitału rezerwowego przeznaczonego w całości na nabycie akcji własnych. • Podjęcie uchwały w sprawie emisji warrantów subskrypcyjnych, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii M, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru warrantów subskrypcyjnych oraz prawa poboru akcji serii M, zmiany Statutu oraz dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie akcji serii M do obrotu na rynku regulowanym. • Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A.
6.02.2020	Decyzje Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za III kwartał 2019 r. – na poziomie jednostkowym w kwocie 114 075 064,24 zł oraz skonsolidowanym (konsolidacja ostrożnościowa) w kwocie 110 903 651,00 zł
16.03.2020	<p>Minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (MREL) wyznaczony dla BNP Paribas Bank Polska S.A.</p> <p>Wymóg MREL dla Banku został określony na poziomie subskonsolidowanym na 16,001% sumy funduszy własnych i zobowiązań ogółem (TLOF), co odpowiada 20,866% kwoty ekspozycji na ryzyko (TRE). Wymóg ten powinien zostać osiągnięty do 31 grudnia 2022 r.</p> <p>Ponadto, BFG wyznaczył śródkresowe cele MREL na poziomie subskonsolidowanym, które: – w relacji do TLOF wynoszą: 12,363% na koniec 2020 r. oraz 14,182% na koniec 2021 r., – w relacji do TRE wynoszą: 16,122% na koniec 2020 r. oraz 18,494% na koniec 2021 r.</p> <p>Wymóg MREL został wyznaczony na podstawie skonsolidowanych danych bilansowych według stanu na 31 grudnia 2018 r. oraz wartości wymaganych buforów aktualnych na dzień 1 stycznia 2019 r. i dodatkowego wymogu kapitałowego KNF aktualnego na datę 9 lipca 2019 r. (w dniu 9 lipca 2019 r. Bank został zwolniony z obowiązku utrzymywania tego wymogu).</p> <p>Zgodnie z komunikatem BFG z 26 marca 2020 r., w konsekwencji zniesienia bufora ryzyka systemowego, znaczącemu obniżeniu ulegnie wysokość wymogów MREL oraz zostanie wydłużony docelowy termin spełnienia wymogu do 1 stycznia 2024 r. (zamiast 1 stycznia 2023 r.), jak również termin spełnienia pierwszego wiążącego celu śródkresowego do 1 stycznia 2022 r. (zamiast 1 stycznia 2021 r). Bank informuje, że wiążące decyzje w zakresie wymogów MREL dla Banku są wydawane na poziomie SRB (Single Resolution Board) w porozumieniu z BFG i na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania nie uległy zmianie.</p> <p>Bank zamierza wypełnić zdefiniowane wymogi MREL na koniec 2020 r.</p>
14.04.2020	Ustalenie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny dla BNP Paribas Bank Polska S.A. wysokości składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za rok 2020 (125,96 mln zł)
5.05.2020	Decyzje KNF o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za IV kwartał 2019 r. - na poziomie jednostkowym w kwocie 107 290 717,58 zł i skonsolidowanym (konsolidacja ostrożnościowa) w kwocie 113 242 422,00 zł
5.05.2020	Potwierdzenie ocen ratingowych Banku i zmiana perspektywy ratingu na stabilną przez agencję Moody's Investors Service
13.05.2020	Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 15 listopada 2019 r.

14.05.2020	Wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu BNP Paribas Bank Polska S.A. przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku w dniu 31 stycznia 2020 r.
29.06.2020	Zwyczajne Walne Zgromadzenie BNP Paribas Bank Polska S.A. <ul style="list-style-type: none"> • Rozpatrzenie oraz zatwierdzenie, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - Sprawozdań finansowych za rok 2019 oraz Sprawozdania Zarządu z działalności w 2019 r. - Sprawozdania na temat informacji niefinansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku w 2019 r. - Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Banku i jej komitetów w 2019 r. • Podjęcie uchwały w sprawie podziału zysku Banku za rok obrotowy 2019. • Podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku absolutorium z wykonania przez nich obowiązków w 2019 r.
29.09.2020	Decyzje KNF o wyrażeniu zgody na włączenie do kapitału podstawowego Tier 1 zysku netto za I półrocze 2020 r. , na poziomie jednostkowym w kwocie 329 799 009,75 zł i skonsolidowanym w kwocie 334 127 286,63 zł.
25.11.2020	Zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych w BNP Paribas Bank Polska S.A. Uchwała podjęta przez Zarząd Banku w dniu 25 listopada 2020 r. przewiduje przeprowadzenie procesu zwolnień grupowych w latach 2021-2023 i objęcie nim nie więcej niż 800 pracowników Banku zatrudnionych w centrali i sieci sprzedaży.
7.12.2020	Zawarcie umowy pożyczki podporządkowanej Umowa nieodnawialnej pożyczki podporządkowanej w kwocie 2 300 000 000 zł została zawarta przez Bank z BNP Paribas S.A., francuską spółką akcyjną (société anonyme), z siedzibą w Paryżu, Francja, 16 Boulevard des Italiens – 75009, zarejestrowaną w Rejestrze Spółek Handlowych prowadzonym przez Sąd Gospodarczy w Paryżu pod numerem (SIREN) 662 042 449. Pożyczka ta została udzielona na okres 10 lat od momentu uruchomienia, a jej oprocentowanie zostało ustalone w oparciu o stawkę 3-miesięczny WIBOR, powiększoną o marżę. Warunki finansowe Umowy nie odbiegają od warunków rynkowych.
18.12.2020	Porozumienie ze związkami zawodowymi w sprawie zasad zwolnień grupowych 18 grudnia 2020 r. sfinalizowane zostały negocjacje z organizacjami związkowymi działającymi w Banku i zawarte zostało porozumienie w sprawie zasad przeprowadzenia zwolnień grupowych („Porozumienie”). Strony Porozumienia ustaliły, iż zwolnienia grupowe przeprowadzone zostaną w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. i obejmą nie więcej niż 800 pracowników Banku. Strony Porozumienia uzgodniły także m.in. kryteria doboru pracowników, których umowy o pracę zostaną rozwiązane w ramach zwolnień grupowych, warunki uczestnictwa pracowników w programie dobrowolnych odejść oraz świadczenia, które będą przysługiwały pracownikom objętym zwolnieniami grupowymi, w tym: odprawy, dodatkowe odszkodowania, opiekę medyczną oraz program outplacement. Bank oszacował wysokość rezerwy restrukturyzacyjnej na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem zwolnień grupowych na ok. 41,4 mln zł. Rezerwa ta obciążała wyniki Banku w IV kwartale 2020 r.
28.12.2020	Decyzja KNF o wyrażeniu zgody na zaliczenie środków z tytułu pożyczki podporządkowanej w kwocie 2 300 000 000 zł jako instrumentu w funduszach uzupełniających Tier II Banku

58. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

7.01.2021	Rezerwa na ryzyko prawne kredytów mieszkaniowych CHF 7 stycznia 2021 r. Zarząd Banku zaakceptował wysokość szacunku rezerwy dotyczącej umów kredytów mieszkaniowych w CHF na koniec 2020 r. w łącznej kwocie 200,3 mln zł. Oznacza to zwiększenie wartości rezerwy w stosunku do wartości bilansowej z dnia 30 września 2020 r. o 101,7 mln zł. Kwota ta obciąża wyniki Banku w IV kwartale 2020 r.
-----------	---

19.01.2021 Zalecenie KNF dotyczące wstrzymania przez Bank wypłaty dywidendy w I półroczu 2021 r.**Dostosowanie do wymogów dotyczących nowej definicji niewykonania zobowiązania wynikających z Wytycznych EBA**

Bank zastosował dwuetapowe podejście do dostosowania prowadzonej działalności do wymogów dotyczących nowej definicji niewykonania zobowiązania wynikających z Wytycznych EBA dotyczących stosowania definicji niewykonania zobowiązania, określonej w art. 178 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. W pierwszym etapie, tj. na dzień 31 grudnia 2020 roku Bank wprowadził wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 3 października 2019 r. w sprawie poziomu istotności przeterminowanego zobowiązania kredytowego progi względne oraz bezwzględne na potrzeby identyfikowania przeterminowania istotnego. Przeterminowane zobowiązanie kredytowe uznaje się za istotne w przypadku gdy są łącznie przekroczone są oba progi istotności:

- kwota przeterminowanych zobowiązań przekracza 400 PLN w przypadku ekspozycji detalicznych lub 2000 PLN dla ekspozycji niedetalicznych oraz
- udział zobowiązania przeterminowanego w zaangażowaniu jest większy niż 1%.

W związku z powyższym kalkulacja dni przeterminowania na potrzeby stwierdzenia zdarzenia default rozpoczyna się po przekroczeniu obu ww. progów.

W drugim etapie, tj. z dniem 1 stycznia 2021 roku Bank dostosował działalność do pozostałych wymogów Wytycznych EBA. Istotne zmiany wprowadzone w związku z wdrożeniem nowej definicji niewykonania zobowiązania obejmują m.in.:

- ustalenie poziomu rozpoznania niewykonania zobowiązania oraz kalkulacji przeterminowań (poziom klienta lub ekspozycji w zależności od portfela),
- zmianę sposobu naliczania liczby dni przeterminowania na mechanizm ciągłego utrzymywania się przeterminowania istotnego (tylko spłata powodująca obniżenie zobowiązania przeterminowanego poniżej jednego z dwóch progów istotności będzie skutkowałą zaprzestaniem liczenia dni przeterminowania),
- wprowadzenie nowej przesłanki niewykonania zobowiązania opartej o ubytek NPV, oraz
- wprowadzenie koncepcji przeterminowania technicznego (nie skutkującego klasyfikacją do statusu niewykonania zobowiązania).

Wpływ dostosowania do nowej definicji niewykonania zobowiązania rozpoznany po dacie raportowej tj. związany z drugim etapem wdrożenia NDoD wyniósł 23 336 tys. zł w ujęciu jednostkowym. Wpływ pierwszego etapu wprowadzenia nowych zasad jest niematerialny.

Propozycja Przewodniczącego KNF sektorowego rozwiązania problemu frankowego została zaprezentowana w nocie 54.

26.02.2021	Przemysław Gdański Prezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Jean-Charles Aranda Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Andre Boulanger Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Przemysław Furlepa Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Wojciech Kemblowski Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Kazimierz Łabno Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Magdalena Nowicka Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Volodymyr Radin Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>
26.02.2021	Jerzy Śledziwski Wiceprezes Zarządu	<i>podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>

Warszawa, dnia 26 lutego 2021 roku